

Interrogatorium

ad martiriū. Nota igit̃ quōd habuisti q̃ in nouez casibus homo cadit in excommunicationem minorem. ratione cuius sepat̃ est ab effectu sacramentorum. 7 q̃rum ad deum. Nā pctm̃ mortale aiām sepat̃ a deo. 7 excōdicatus quōd cūq̃ est in pctō mortali. p̃ter q̃ p̃cipando cum excōdicato maiori excōdicatōe in loq̃ndo. salutando. orando. cōmunicando 7 comedendo. in q̃bus casibus fm̃ Tho. hō n̄ peccat mortaliter. nisi p̃p̃t cōtemp̃tū. dato q̃ excōmunicatiōez incurrat. 7 ideo qui ē in pctō mortali quōd cūq̃ aliter est excōdicatus. etiam quantū ad ecclesiam est separatus ab effectu. id est a gratia 7 sacramentis. quia nullus qui est i peccato mortali cum sit indi spoliatus potest consec̃ grām spū sancti. p̃d̃ t̃m̄ intrare i ecclesiam. 7 stare in officio diuino. 7 etiam potest cum alijs i alijs participare. sed nō p̃t pacem in ecclesia recipere. cum pax ipsa sit loco cōmuniōis. Sed hec omnia plenius habentur in decretis 7 decretalibus. 7 in summis. ideo cū expedit videre quere diligentius in ipsis.

Incipit interrogatorium. qd̃ est liber sc̃dus hui⁹ op̃is. 7 h̄z tres p̃c̃s p̃ncipales.

Quas

P ille qui vult cōfiteri dixit ex se ea q̃ voluit de pctis suis. si non dixit sufficienter. qd̃ q̃si sp̃ accidit. interrogandus est plene d̃ his q̃ nō dixit. put videbit̃ fore expediēs. Si v̄o modicum vel minus dixit potes interrogare fm̃ ordinē infra positū. v̄ic̃z p̃mo d̃ decē p̃cept̃s. postea d̃ vic̃ijs capitalibz. n̄ aut̃ oēs d̃ oibz. sed de illis q̃ solēt in talibus repiri. 7 non solū d̃ istis pctis interrogandi sunt. sed de oibz circūstantijs pctōrū. put supra satis ostensum est. Nō t̃m̄ ē necesse de q̃libet peccato mortali oēs circumstantias p̃dictas p̃fiteri. sed solū illas q̃ trahunt peccatum in aliam spec̃iē. q̃. s. h̄nt sp̃ealem defo 7 mitat̃ oppositaz alicui p̃ceptoz. Sed 7 de numero pctōz mortaliū. s. q̃tiēs mortale pctm̃ p̃missū est in q̃libet pctōrum specie diligent̃ interrogandum est.

Incipit p̄ria

ps libri scđi de mō interrogā/
di penitētes a p̄fessore fm de
cē p̄cepta legis. ⁊ habet cap/
tula. xxiiij.

¶ Prīmū p̄ceptum continet
tria capitula. Prīmū.

Ruz co

le deū. Circa hoc
primū p̄ceptum
sic potes interro/
gare. ⁊ primo de votis.

De votis.

¶ Nota fm mḡm sniaz
in iij. dist. viiij. q̄ vo/
tum est testificatio q̄/
dam p̄missionis spontanee
q̄ fit deo de his q̄ dei sūt ⁊ fie
ri dñt. Uel breu⁹ fm Tho.
Votū est p̄missio deo facta d̄
aliq̄ qd̄ sit deo acceptuz. Ad
qd̄ requirunt̄ tria. s. delibera/
tio voluntatis. p̄positū ⁊ p̄/
missio. vltimū orit̄ ex secūdo
scđm ex primo. Si trāsgres/
sits est seu omisit implere aliq̄d
votū licitū. ⁊ si aduertent̄ euz
possit ē mortale. Et toties q̄
ties frāgit. Sec⁹ si ex obliui
one. v̄l qz n̄ potat vt ifirm⁹ ie
iunare. ⁊ hmōi. ¶ Si vouit

se aliq̄d mali facturū. vt vidi/
ctam v̄l maioris boni īpedi/
tiū. vt nō ingredi religionē
hoc ē mortale. ⁊ sine aliq̄ dis/
pensatōne d̄ illud infringere
Si nimis tardauit implere
pp̄t qd̄ a memoria excidit oī
no. vel venit ad statum nō va
lendi iplere cum prius potu/
isset mortale videt̄. Idēz qm̄
dimisit p̄positū iplendi cum
tū possz. als̄ mora implendi
votū qm̄ sibi n̄ p̄fixit tps nō
videt̄ mortale nisi mora esset
valde nimia. et nisi ex hoc ei ī
mineret piculum nō valendi
implere. vt de voto ingrediēti
di religionē. cum tamen n̄ ha
beret cām legitimā cogētē di
latōis. tūc etiam est mortale.
¶ Si fecit votū ⁊ de relicta
vt de elemosyna. ieiunio. ⁊ hu
iusmodi. s. ob malū finē. pu/
ta vt possit facere vindictam
adulteri ⁊ hmōi. mortale pec
catuz ē. nec tenet̄ illud iplere.
¶ Si fecit votū abstinentie ⁊
hmōi. ⁊ dubitat vtrū possit ī
plere vel non. ⁊ sine dispensa/
tione v̄l p̄mutatiōe superioris
euz possit facilt̄ recurrere ad
eum. v̄l ad p̄fessorē suū p̄ cō/
silio frāgit mortale videtur.
¶ Nota tū qz viri p̄nt irrita/
revota vxorum. s. abstinentie

Interrogatorii pars prima

pegrinationis. elemosyne. et
accessus ad talē locū. et maxie
votū elemosynarij si nō hnt.
nisi dorē absq; alia supio: um
dispensatiōe. et si fiat talis ir/
ritatio etiā sine cā rōnabili a
viro. amō nō tenet vxor i ple
re talia vota. Dubiū est d' vo/
to hierosolimitano. qz hoc in
fauorē fidei emittitur. ¶ De ir/
ritatiōe votoꝝ ipubeꝝ et filio
rūfamilias et religioꝝ. vide
in scda pte sūme. tit. vi. ¶ Si
habens votū castitatis v' re/
ligionē intrandi et m̄rimoni/
um ꝑrit. mortale est. et n̄ pōt
ꝑsummare illud absq; morta/
li pctō. quia adhuc ꝑt illud i/
plere. et d; añ ꝑsumatiōem ma/
trimoni. post ꝑsumatiōz ꝑo/
reddere tenet debitū etiam i/
terꝑratiue petenti. Sed eri/
gendo sēp peccat mortaliter.
vnde ꝑsulendū esset ei petere
sup h' dispensatiōem a papa.
fm Guil. Posset etiā eps dis/
pensare. nisi esset talis conti/
nens et obseruans ipm. Si
fecit votū stultū et irrōnabile
vt ieiunare dñica die vel non
pectinare caput. vel lauare in
sabbato. et hmoi mortale nō
est. sed ꝑhibendum est illud
implere.

De voti trāsgressione.

Nota q; a trāsgres/
sione votoꝝ ꝑt de iu/
re cōi et ꝑsuetudie cō/
fessor absoluere. qz nō ē de ca/
sib; reseruatīs. s; de dispensa/
tiōe et ꝑmutatiōe votoꝝ n̄ ꝑt
se iromittere sine speciali cō/
missiōe dyocelanoꝝ vel alteri
us q; possit illam dare. Epi
aut in oib; ꝑt ꝑmutare vel
dispensare. nisi in voto casti/
tatis v' religiois et trib; voiz
pegrinatōis. s. hierosolimita/
ni ad sanctū Jacobū. et ad li/
mina aploꝝ. i. romam. in qui/
bus votis papa vel sūmꝑ pe/
nitentiarius soli dispēsan v'
ꝑmutant.

De votis habes in secun/
da parte summe.

De superstitiōib;. Ca. ij.

I fecit ipse vel fieri fe/
cit aliqđ maleficium
seu iuxta vulgare ma/
lias in qbus semp fiunt incā/
tatiōes occulte vel manifeste
demonum inuocationes. qđ
semp est mortale. et dignum
morte corporali.

De incantationib;

I fecit vel fieri fecit
v' ꝑcurauit aliquas
incātatiōes cum sacra
mētaliꝝ ecclie. vt aq; baptis/
mali l' oleo scō, et hmoi ob sa

nitatem vel aliã cãm est mortale & grauissimũ.

¶ De adoratiõe creaturarũ.

¶ Adorauit aliquã creaturã faciendõ orõnẽ ad eã. vt ad lunã soles & stellas cũ pmo apparent. & hmõi est mortale pctm̃.

De diuinatiõibz

¶ Fecit vel fieri fecit aliquã diuinatiõem ad inuenienduz furta vel ad sciendũ occulta vel futuruz qd sibi ptingere põt est mortale.

De arte notoria.

¶ Didicit artẽ notoriã vel vsus eã ad sciendũ aliqua. vel si vsus eã arte nigromãtica. mortale est et si hz librum inducendus eã vt eũ pburat. al's non est absoluedus. sicut est liber Almadel Seriphoras. & alij libri comburendi sunt. qz mortale est vt eis.

De constellationibus.

¶ Ex constellationibz vel planetis sub qbz natus eã aliqd iudicauit d' terminate de conuersatiõe eius. ¶ Ides si ex phisonomia. Crederẽ em hoiez ex fato vl' constellatione vl' pplexiõe cogi ad bonũ vl' ad malũ est hereticũ.

De sortibus.

¶ vsus est sortibz diuinatorijs. quod est mortale. ex leuitate autem veniale. ¶ Si dedit aliquod turpe vxor viro ad comedendum. vel alteri vt amaret eaz vel fecit vel dixit aliqd turpe ad hmõi. eã mortale. itterrogandum est qd fuit illud.

De incantatiõibz.

¶ Fecit vel fieri fecit aliquã incantatiõez ob sanitatẽ psequendã qndo hoc fit sciendo eã phibitũ est mortale cõiter. qñ vero ex simplicitate fieret putando esse bonas orõnes videt veniale. Sed si nollet in futurum abstinere neganda est ei absolutio. qz ex obstinatione & malicia videt eã mortale. & interrogandũ est de verbis qbz vtunt. & de obseruatiõibz quas addunt.

De breuibz.

¶ Fecit vel fieri fecit vel vsus est breuibz. que communiter sunt supersticiosa ex verbis vel carta in qua fiunt. vel modo imponendi vel portandi vel tempore scribendi. & inuenta superstitione earum imponendum est qz comburant. & si nolent nõ sunt absoluendi

Interrogatorii prima pars

qz tūc est mortale. Si ho pu
tabant talia esse licita tanquā
orationes. veniale videtur
¶ De obseruatiōibz tēporz.

¶ **J**obseruauit vnā diē
magis q̄ aliā. in nō in
cipiendo aliqd tanq̄
malū. vt dies egyptiacos. vl'
diē in q̄ occurrit decapitatio
sancti Johis baptiste. vl' diē
ascensionis in colligēdis her
bis. z hmōi. veniale videt q̄n
et simplicitate h̄ fit. siue scri
bendo aliq̄. vel portādo ad
suspendenduz in aliq̄ loco. si
simplr credit veniale est. Si
ho hec crederet antio obstina
to. tunc mortale esset talia ob
seruare.

De somnijs

¶ **J**obseruauit somnia fa
ciēs aliq̄s orōes z ob
seruatiōes. z postea ex
hisque somniat volendo de
futuris z occultis iudicare z
pnūciare mortale est. als aūt
sine obfuarōe adiūcta adhi
bere fidē nimjs somnijs pec
catū ē. z si ex se nō sit mortale
pīculosū est. qz sic diabol' ml'
tos decipit. ¶ Si ex effusiōe
osei de lucerna vel cracatione
aliquarum auium. vel vlula
tu canum. vel magnitudine z
pīnuitate ventoz z hmōi. e

stimauit aliqd mali euentuz
q̄d fatuum est. ¶ Si existima
uit mulieres conuerti in cat
tas vel alia animalia. z tre de
nocte z sugere sanguinez pue
rorum z hmōi. q̄d est impos
sibile nisi deo. et ideo fatuum
ē credere. De hac materia di
uinationū incāratiōnū z oīz
supstitionū. vide clar' in de
cretis. xxvi. causa p totū.

De blasphemāia mltiplici
dei z sanctorum.

Caplm tertū

¶ **J**blasphemauit de
um. vicz dicēdo euz
non eē iustū z oīa in
iuste disponere. z eē accepto
rem personarum. vel non vi
dere que fiunt. vel non curare
de actibz hoīm. vel pditorē
vel sine merito punire et fla
gellare eum. vl' non posse istd
vel illud facere. et hmōi. qdū
bet hoz ē mortale. cū aduer
tit quod dicit z intelligit.
¶ Si blasphemauit deuz vl'
aliquem sanctum. q̄ pprie dē
maledictio. vt maledictus sit
zē. vt fit ex ira sēp est mortale
si aduertit ipa verba.

¶ Secūdum p̄ceptum de iu
ramētis z periurijs. z habz
capitula duo.

Primum.

Ec iures

nunc vane p ipm. p̄tio de
 piurio. Si iurauit i
 aliq̄ curia coram iudice men
 daciose. mortale est q̄ntūcun
 q̄ alias haberet iustā causā
 ⁊ qui inducit ad hoc aduertē
 ter vt iudex aduocatus pec
 rator ⁊ hmōi mortaliter pec
 car. Si iurauit etiā extra iu
 diciū in p̄muni sermone q̄
 cunq̄ et causa vel lenitate vl
 vtilitate vel iocositate. vel q̄li
 cunq̄ modo nō solū ad san
 cra dei euangelia ⁊ per corp̄
 xp̄iet sc̄ōrum. sed etiam p̄ si
 dem. p̄ deuz. si deus me adiu
 uet. p̄ v̄ginem mariā. p̄ crucē
 p̄ aiām suam. ⁊ hmōi. hoc sp̄
 est mortale quando aduertit
 se iurare ⁊ falsum dicere. ⁊ to
 ticus quotiens sic iurādo ad
 uertit. ¶ Si iurauit aliquid
 p̄ certo de quo dubitat vtruz
 sic sit mortale est. ⁊ precipue
 iurando in iudicio. ¶ Si iu
 rauit perpetrare aliqd̄ quod
 est mortale. vt facere v̄dictā
 non dimittere concubinam.
 seruare iniusta statuta. tenere
 secreta iniquaz p̄iurationem
 mortaliter peccauit. nec d̄z il
 lud seruare. ¶ Si iurauit te

nere secretum aliqd̄ qd̄ est tra
 ctatum in p̄silio. vel aliud qd̄
 nulli est nociuum. si aduertē
 manifestat peccat mortaliter
 ip̄e et qui stimulat euz ad ma
 nifestandum. sciens illud esse
 secretum. ¶ Si iurauit serua
 re statuta alicuius ciuitatis
 vel vniuersitatis aliquid sci
 enter ex illis transgrediendo
 statutis peccat mortaliter.
 ¶ Si tamen aliquid statu
 tum est abrogatum per p̄riā
 p̄suetudines. quia quotidie
 per omnes fit contrarium et
 diu. non videtur piurus si nō
 seruat illud. eo q̄ non h̄z vim
 statuti. dist. iij. §. leges. Si
 iurauit p̄ aliquem modū op̄
 probrososum per dei mēbrav̄
 sanctorum. vt faciūt ribaldi
 mortaliter peccauit. qz blas
 phemia reputatur. xxij. q. i. c.
 si quis per capillum. Si
 p̄misit se aliquid facturum li
 citū in honorem dei vel alio
 rum sanctorum. si non inten
 debat obsuare mortalk̄ pec
 cauit. Si aut̄ intendebat ob
 seruare. sed veniente termino
 quo debet implere nō seruat
 promissum. cum tamē possz
 licet cū sc̄omoditate sua pec
 cauit mortalk̄. nisi ille cui pro
 misit añ terminuz relaxet iur
 f 5

Interrogatorii pars prima

ramentū qđ facere p̄t. si p̄mif-
sum in illi⁹ utilitatē tm̄ cedat
nā si i utilitatē alioꝝ v̄l i ho-
norē dei z sc̄toꝝ nō p̄t ille rela-
xare. sed ad ep̄m v̄l papā p̄ri-
net relaxatio vel p̄mutatio. si
aūt non p̄t implere excusat a
peccato p̄ tūc cū non potest.
¶ Si q̄s etiā p̄mittat cū iu-
ramento se aliqđ facturū. qđ
non est alicui⁹ importatōis.
boni vel mali. vt m̄ d̄ p̄berā
do filiū. v̄l de bibēdo. vel nō
z hm̄ōi videt veniale iuratio
z periuratio. Si iuravit sine
cā rōnabili p̄ quibuscūq; mi-
nimis. dicendo etiā veritatē
veniale est. nisi faceret in con-
temp̄tū. z inducendus est vt
abstineat p̄pter piculum pi-
urij. ¶ Si induxit aliquē ad iu-
randum. quez oīno credebat
falsum iuraturū mortaliē pec-
cavit. nisi esset iudex hoc faci-
ens ex officio suo fm̄ iur̄ or-
dinem.

De adiuratiōe Ca. ij.

E adiuratiōe que ē in-
ducere aliquem ad ali-
qđ faciendū ob inuo-
cantiōem alicui⁹ rei sacre. z si ē
p̄ modū coactōis intendens
eū obligare p̄ modū iuramē-
ti ad aliqđ faciendum vt ad
superiores z alios in q̄b̄ nō h̄z

potestatem est mortale. sicut
adiuratio caypbe cōtra dñm
Ad sibi subditos h̄o. est licitā
eo cān qđ liceret eis p̄tēpe.
als non. z tūc adiuratus te-
net illud facere vel dicere. als
esset mortale sicut transgres-
sio p̄cepti. ¶ Si adiuravit p̄-
latos vel socios vel inferio-
res p̄ modū dep̄catōis inten-
dens reducere ad iuramentū
ad aliqđ boni faciendū. nō ē
malum vel veniale. ¶ Si leui-
ter z sine causa est adiuratus
nō faciēs illō n̄ peccat. Tho.
Si adiuravit demōes p̄ mo-
dū p̄cis vel ad fiendū aliqđ
ab eis. vel aliqđ obtinendū
auxiliū est mortale. nisi q̄s fa-
ceret ex familiari consilio spl̄-
ritu sancti. vel nisi ex quadā
simplicitate q̄rēs ab obsessis
a diabolo. sed per modū co-
actionis licz eos adiurare ne
nobis noceant.

¶ Si adiuravit creaturas ir-
rationales ne diabolus eis v-
tatur in nostrum nocumen-
tum. licet. Si aūt vt demon
operetur in eis mortale est. vt
incantatores serpentum.

¶ Si in cantilenis et turpi-
bus fabulis miscuit deum
et sanctos. et in narrationi-
bus turpib̄ z amatorijs est

mortale. als veniale. nisi face-
ret in contemptu del.

Terriu pceptu de observa-
tione festoz pter duo capi.

Primum

Abbata

sanctifices. Quia
ptum ad determi-
nationem dicez istud pceptu e
de iure positivo. ideo h anne-
ctere potes de ieiunijs ecclie
z de auditoe misse Primo
ergo si fecit aliqd manuale o-
pus dieb dñicis z festiuis vl
als pceptis ab ecclia extra ne-
cessitate. qz mortaliter pecca-
uit si p notabile spaciū secus
si fuerint aliq puncta. Si po-
er necessitate. videlicet qz ho-
stes expectant vel veniunt i-
undatōes aqruz z hmōi. tūc
liceret remouere blada z sup-
pellectilia z huiusmodi. z de-
bent obseruari de vespera in
vesperam. id est de sero ad se-
ro. de cōse. dis. lū. c. pñunciā/
dum. z hic requiritur magna
prudētia in consulendo.

¶ Si vendidit vel emit die-
bus festiuis nō mestibilia d
die in diem. vt panem. vinuz
caseum. carnes. z hmōi. mor-
taliter peccauit. ¶ Si p mo-
dū negociationis nō in casu

magne necessitatis. In nun-
dinis tñ ex quo prelati eccle-
siarum tolerant si non dimis-
tunt audire missam fm De.
de pal. videntur excusari qui
mercantur in diebus festiuis
scz a peccato mortali. Si fie-
ri fecit aliquod pdictorum a
suis filijs. discipulis. seruis
laboratoribus sine necessita-
te peccat mortaliter mandās
z exequens. Si tamens mā-
dans seu mgr vel patronus
non habet necessitatem. sz di-
scipulus eius vel seruus vel
rusticus habet necessitatem.
ita q aliter non posset viuere
vel qz discipulus non obedit
aliqn magistro i his diebus
vendēdo vl faciēdo aliquod
exercitium eius artis pō ali-
quo tempore. Et nec iste nec a-
lius de illa arte vult pducere
eum secum. et aliud exercitiū
nescit facere videtur ipse excu-
sari. Nam si in obsequium ec-
clesiarum paupcularum ali-
quando licet aliqd laborare
diebus festiuis fm doctores
qnto magis licet p sustentati-
one vite eius in necitate. tū-
us tñ eēt eligere aliā artem si
posset. Similr de scriptori-
bus pro precio z conficiēti-
bus instrumēta z iudicātibz

Interrogatorii pars prima

z facientibus longas dietas non causa cupiditatis. sed necessitatis. quia non bene aliter potest fieri.

¶ De barbitorioribus et homicidiis
Medicinalia autem sunt per se facere et medicari et talia videre.

¶ Si per votum die festiui vacavit ludis. venatoribus. aucupis choreis et alijs vanitatibus mundi. Frequenter enim in his occurrunt mortalia peccata. et si de se ista non sint mortalia. Quia etiam mortale peccatum diebus festiuis commissum sit grauius patet. video de homicidio confitendum est.

De audito missae diebus dominicis et festiuis.

In non audiuit totam missam diebus illis. sed omisit. vel ex precepto vel ex cupiditate lucrandi. vel causa eundi ad solacium. vel ad iuuiam. seu ex negligentia vel ignorantia crassa mortaliter peccauit. et toties quatenus dimisit. Idem si audiuit sed non totam. dimittendo notabile peccatum. de consuetudine. id est. missas. Secundo hoc est si modicam partem missae dimisit.

¶ Quia autem quis audiat in parochia sua vel alibi in missa. propriam die. vel aliam audiendo vel non intelligendo sermo. vel non audiendo. quia submissis dicit. vel

audiat alibi seu a cubinario seu symoniaco. et homicidio vel non symoniaco et cubinario. et quod plati non vident super huiusmodi non vident simpliciter sollicitandi. sed dimittendum conscientijs eorum ubi talia abudant. secundum Petrum de Palatio. et Guiljelmum Duran.

¶ Dimittens hoc auditioz missae ex infirmitate vel ex tali occupatione quam non potest dimittere. ut seruire infirmo. alia iusta causa. puta quia manet in castris excusat. **¶** Excusant etiam puella quae dimittunt a parentibus domi. non tamen euntes ad choreas. vidue etiam quae manent in domo clausae per menses non excusant. secus si per dies. xv. vel per mensem.

De obseruatione ieiuniorum
Capitulum secundum

Quis di

Imittit ieiunia ecclesiae quadragesime. quatuor temporibus. et vigiliis festorum christi ac apostolorum et sanctorum post viginti unum annos peccat mortaliter. nisi habeat causam legitime eorum excusate vel saltem existit se habere puta cum est satis debilis vel videtur sibi esse propter quod credit non posse ieiunare sine notabili corporis

detrimto. licet fm veritate possit. talis nō videt de facili p̄demnand⁹ d̄ mortali. ex q̄ paratus erat obedire p̄cepto si credidisset se posse. aliter est mortale. 7 totiens q̄tiens dimisit aliquem diem ieiunij. q̄ libet em̄ dies est sub p̄cepto. sed ante. xxi. annū inducendi sunt iuvenes ad ieiunandum. sed etiā interrogan dū ē d̄ numero dierū quos dimisit. 7 q̄ de causa. ¶ Si h̄o notabilē anticipauit horam comedendi. puta circa horam tertiā sine cā legitima nō est ieiunius 7 n̄ mortale. hora autē p̄grua est circa nonam. tardare autē post nonam non ē viciū. nisi fiat ex sup̄stitione. ¶ Si cum ieiunauit ex statuto ecclesie vel ex voto vel ex iniunctione cōfessoris comedit d̄ sero fructū panis. vel de pluribus fructibus aut confectionibus. vel de vno genere t̄m̄. sed in maḡ q̄ntitate ieiunium fregit. Si h̄o aliquid confectionum sumit in parua quantitate non soluit ieiunium. nisi fieret in fraudem ad nutriendum. sed sumēdo aliqd̄ fructuū p̄ modū medicine. ne. s. vinum lauet stomachū n̄ videt eē malū. Potest autē q̄s i die plu-

ries bibere sumpto prandio et non fregit ieiunū. nisi fiat in fraudem. vt dictū ē. Debiles 7 multū laborantes. itinerantes 7 pegrinantes. p̄gnantes ac nutriendes. paupes et h̄mōi. quō 7 q̄n a ieiunio excusent. vide plen⁹ in sūma

Quartū p̄ceptū de honore parentū. 7 h̄ duo capitla

Primum.

Abeas in

b honore parentes. q̄ re p̄mo. Si dixit h̄ba contumeliosa vel opprobriosa parentibus mortalit̄ peccauit. 7 multo maḡ si h̄berauit etiā leuit. Idē si parentes irrisit. ¶ Si blasphemauit vel maledixit ipis defunctis 7 viuīs. ¶ Si nō obediuit eis in licitis ex p̄ceptu peccauit mortalit̄ etiā i paruis rebus. secus si ex negligētia in rebus non multum pōderis. ¶ Si non prouidit necessitatibus eorum cum posset mortale est. ¶ Si non impleuit legata facta ab eis ad pias causas. sed multum distulit propter incommoditatem. cum tamen posset peccauit mortaliter. Si non re-

Interrogatoriū pars prima

nerenter se habuit. sed ptem/ pfit vl dure locutus ē. vel p/ uocauit ad irā. vl nō suppor/ tauit eos. vel diligēt nō pui/ dit. veniale est

De gubernatōe familie.

Lapl'm scōm.

Inō pro

uidit magnis neces/ sitatibz vict' et vesti/ tus filioꝝ. vxoris. seruoꝝ. cū posset ex auaricia vel crudell/ tate mortale ē. ¶ Item si ppe/ hoc illegitimos filios misit ad hospitale. vl seruos q̄ sibi bñ seruerūt. ¶ Si nō adhibuit diligentia ad hoc vt boni es/ sent ⁊ mandata dei et ecclesie obseruarent. vt de confessio/ ne. cōmuniōe. auditōe mis/ se. ⁊ honestate ⁊ hmōi. ⁊ si no/ tabile in h̄ cōmisit negligētiā. non curando vel non corrigē/ do mortale est vel veniale g/ ue. ¶ Si dixit vxori p̄ba cō/ tumeliosa vocando scortū et hmōi. vel verberauit aspere sine causa rōnabili. sed ex in/ uera mortale ē. secus si alias ei durat aspera loquitur. Si vxor contendit cum viro in licitis rebz nolens obedire ex hoc puocans eum ad blas/ phemādū deū vl sanctos vl

ad aliud grande incōueniēs mortale est. si est occasio data ad h̄. ¶ Si vir p̄m̄tuit vxo/ rem facere vanitates aut oz/ natus vel tripudiat ⁊ hmōi ⁊ alia mltū puocāta ad lasci/ uiam mortale videt. si h̄o nō videt multus excessus venia/ le. ¶ Pater q̄ mittit filias ad chorreas ⁊ alias mundi vani/ tates. ⁊ non ducit ad missam p̄fessionē. cōmuniōē. peccat mortale. ⁊ non videt posse ex/ cusari a mortali. ¶ Si dñs vl dña non puidit necessitatibz corporalibus seruoꝝ ⁊ an/ cillarū. ⁊ infirmos mittit ad hospitale. ⁊ non curat de ne/ cessitate eoꝝ. vl n̄ dat eis ha/ bilitatē ad p̄fitendū cōmuni/ candū. audiendū missam cū possit. vel facit in festis labo/ rare. mortale est in quolibet horum. ¶ Si nimis dure vl nimis remisse alias se habu/ it in gubernatione familie in quo omnes delinquūt etiaz p̄fecti cōmuniter veniale est. dist. xxv. c. q̄lis.

¶ Quintum p̄ceptum de ho/ micidio. c. vnum.

Quon occi

deris. ⁊ p̄mo q̄/ re. Si occidit ex

tra ordinē iuris aliquem voluntarie. vel preter intentionē a casu dando operam rei illicitē. vt iustudo noxio. vt ad saxa. vel etiā rei licite. sed nō adhibendo debitam diligētiā vt p̄ficiēdo regulas de tecto mortale est. z casus episcopis reseruat̄. Itē si ex necessitate inuitabili z etiam inuitabili. ad quā puenit ex culpa. p̄ta quia adulter est inuentus a viro mulieris adultere qui vtm ortem euaderet eum occidit. in interrogandum est de cā homicidij Si iudex occidit aliquē innocentē s̄m iura. vel aliquē nocentem. s̄ p̄ter ordinem iuris. vel s̄m p̄cessum ordinariū. sed nō habens legitimū dominiū. vel habens p̄tatem sed nō ex iusticia sed ex vindicta vel auaricia vel crudelitate. z est casus episcopalis. nisi in vltio puncto. Si mulier grauida quesuit abortum p̄ medicinas. v̄ labores. vel paliū modū. etiam si non sequat̄ effectus ē mortale i ea. z in q̄libet consilente z coopante ad h̄ non tamen est casus episcopalis. ¶ Si vero sequitur effectus z puerperium erat fornicatū i vtero. homicidiū ē in

ea. et in coopante z consilente vnde casus episcopalis ē. In aliq̄b; etiā locis si nō sequit̄ effectus p̄ synodales p̄stitutiones est episcopalis. z alicubi est excommunicatio. Si occidit mater filium vel filiam sponte ad occultandum crimen suum grauissimum ē z multo plus si non baptisatum. Si pater filiam. vel frater sororem fornicantem. si vir vxorem. si vxor virum propter odium vel amorem ad aliquem aliū. si filius patrem vel matrem ex ira vel auaricia. vel fratrem frater. Si uisissima sunt z digna magna penitentia. z episcopo reseruata. ¶ Et nota q̄ episcopi solent communiter eos mittere qui ire possūt pro casu homicidij ad penitentarios curie ad terrorem incutienduz. Si tamen nolunt. possunt absoluere tales per se vel per alios. Ideo pape non reseruatur. ¶ Si mater vel nutrit suffocet filium vel filiam quem tenet iuxta se inaduenter operans eum mortale est propter negligentiam. et est episcopalis.

Interrogatorii pars prima

¶ Si mulier gravida p̄ter in-
tentō; abortiū. si commississet
ibi notabilē negligētiā. puta
q̄ nimis saltavit. v̄l quia ni-
mis inordinatē laboravit. v̄l
p̄pter inordinatas lascivias
non esset absq̄ mortali pctō.
¶ Idem in viro vel alio p̄cu-
rante eam v̄nde hoc sequit̄.
Secus s̄o si non esset in cā.
Si quis etiā non occidit.
s̄m̄ mutilat aliq̄d membrum
vel reddit inutile. aliter extra
ordinem iuris. vel vulnerat
vel alias p̄cutit aliquem ex i-
iuria peccat mortaliter. Itē
si iniuste incarcerat. vel tenet
p̄ violentiam ne liber possit
abire. nisi faceret p̄ punctū tē-
poris ad impediendū maluz
et̄. ¶ Si clericū h̄ntē t̄m̄ p̄-
mām tonsurā est excoīcatus.
¶ Si quis s̄bo v̄l mandato
s̄z mandando. p̄suadendo.
p̄sulendo. ratificādo vel inci-
rādo coopatur aliq̄d p̄dicto-
rum vel mortem vel corpora-
lem lesionē peccat mortalit̄.
etiā si non sequatur effect̄.
Sed si sequitur effectus gra-
nus est. ⁊ si p̄cussit vel h̄mōi
in carceratus esset clericus v̄l
religiosus in q̄libet p̄dictoz
calūniā p̄cutiens v̄l includēs
est excoīcatus. nisi esset p̄lat̄

eius q̄ hec faceret cā correcti-
onis. ¶ Et vbi in p̄dictis. s̄z
mandato p̄silio coopatōe v̄l
facto si esset enormis iniuria
facta clerico vel religioso nō
pōt absolui citra sedem apli-
cam vel legatum vel summū
penitentiariū. Secus s̄o si
n̄ eēt enormis iniuria. De hu-
iusmodi materia habes diffu-
se i. iij. p̄te sūme. ¶ Enormis
iniuria dicit̄ q̄n̄ ad mutilatō-
nem membri seu effusionem
sanguinis magnam. s̄p vul-
nus illatū p̄cessū fuerit. Aut
si in ep̄m v̄l in abbatē p̄priuz
manus violētā iniecta sit. vt
ca. cum illorum. de sen. exco.
Aut eīm dicit̄ enormis arbi-
trio boni viri ex circūstantiis
locoz. tempoꝝ. p̄sonarū. vt i-
stic. de iure naturali. §. atrop.
¶ Vel si est facta religioso. q̄
non absolvitur talis citra se-
dem apostolicam vel legatuz
eius. vel eius summū penitē-
tarium. Secus vero est si
esset enormis. ¶ Si quis in-
terfecerit vel mandaverit vel
fecerit interfici aliquem chri-
stianum per assassinos. etiā
si nō sequatur effectus est ex-
cōmunicatus et depositis oi-
gradu ordine ⁊ dignitate se-
culari v̄l ecclesiastica. similit̄

receptor & defensor hmoi as/ sassinoz. c. p humani. de ho/ mici. li. vi. Dicunt assassini q/ dam heretici. vide d h in. iiii. pte sume. ti. i. Si qs deside/ rat mortē alterius deliberata ratiōe in malū alteri? siue ex odio siue inuidia siue ex auaricia. vt habeat ei? bona. vel ex luxuria vt aliam accipiat vel ex supbia vt i platiōe succedat vl' ex accidia ne habeat causam gubernandi eū. vl' vt sit magis liber et non habeat corripientē. in q/ libet hoz est mortale. secus aut si h deside/ rat ne ipemet vel ille deū am/ pli? offendere vel ne peior ef/ ficeret. aut ne bonis p/ōis vl' ecclie dei noceat. sicut tyrāni. Si ho qs ex impatiētia & ira pcutit seipz iniuriose peccat mortāl. & si cleric? sit ē excōi/ catus. secus si ex zelo deuotō nis ad repmēdā carnem vel tētatōes. nō tñlz abscondere aliqd mēbrum. als peccaret mortalit & efficeret irregula/ ris. & si eēt laic? esset excōica/ tus. Si occidiss; l' vulneras/ set aliqd in loco sacro eēt sa/ crilegium & ecclia violata. Si p violētā etiā si sit officii alis eduxerit malefactorē vel debitorē d loco sacro. vel fece

rit capi eū peccauit mortalit
¶ Si fecerit fieri sec tornea m/ tū. vl' aliqd spectaculū vbi sic piculū vite. mortale pctm est
¶ Sextū pceptuz de luxuria actuali & speciebus eius. c. vnū

On me

n cabers. Luxuria ac/ tual q comittit ex/

tra mrimonium sp ē mortale pctm i oibz spēbz suis. q oēs hic ponūt. qz distince oportet eas p/iteri vel interrogare p/itentes si a seipis nō dicūt. nullo mō tñ necesse est interro/ gare d his oibz. nisi necitas cogat. ne qs addiscat qd ne/ scit. sed put uenit psonis q cōfitent. & cū hf vltima spēs nō est vltra descēdēdū ad ali/ as p/riculares circūstāntias nē necessarias. & cauto ac hone/ sto mō interrogāduz ē ¶ Si cognouit solutus solutā. que d: fornicatio. & si est meretricē vel serua sua vel alterius. vel vidua. & etiam si tales indu/ rit ad pctm. ¶ Si tenuit cu/ binā. & qnto tpe. qz vltra for/ nicationem est ibi scandaluz primozū. qz publicum licet sit fornicatio. ¶ Si virginez deflorauit extra matrimoni/ um. quod dicitur stuprum. &

Interrogatorii pars prima

si seduxit eam pmittendo duce-
re in vxore coged^o ei foro co-
scie. vel ducere eam in vxorem si-
bi. vel eam dotare si pot. et iuri-
at^o e pentibz eiusde si hoc ne-
scierit. Si ipse solutus co-
gnouit vxore alteri. vel ipse
vxorat^o cognouit soluta. qd
dr adulteriu. et est duplex qn
vterqz est coniugatus Si
tulit violentia alicui. qd dr
raptus. et si contra voluntatem
parentu grau^o est. Si nu-
pre vel virgini vel moniali g-
uissimu est. Si cognouit
consanguineam suam. vel co-
sanguinea vxoris sue vsqz ad
quartu gradum consanguini-
tatis vel affinitatis. et dicit i-
cestus. Idem de muliere q p-
mittit se cognosci a consangu-
neo viri sui. Si cu monia-
li scelus est opatus vel cu ha-
bente pfessione castitatis et
dicit sacrilegiu. Idem si muli-
er cu clerico religioso plato oz
dinario et hmoi. Si cogno-
uit matrē vel qua tenuit ad
baptismu filia spualē vel cris-
ma. vel qua audiuit in cofessi-
one. et dr incestus vel sacrile-
giu. Idem de muliere q cum
patre se miscuit voluntarie.
Si p semetipm vigilas et vo-
luntari^o se polluit. et dicit mol-

licies. sine manibz proprijs vel
alijs modis. de mo no est in-
rogandu. Si cu masculis
opatus est turpitudinez. vel fe-
mina cu femia. vel vir cu mu-
liere extra vas debitū. et dicit
viciu sodomiticu. Si cu
brutis opatus est nephas et cu
qbo. et dicit viciu bestialitatis.

Si diebz festiuis aliquod
boz opatus est. qz grauius e-
st fm alijs ho necesse e confite-
ri hmoi circumstantia. qz mu-
tat speciem peccati. Si in
ecclia vel in loco sacro aliqd
pdictoz pmisit. qz dr sacrile-
giu. et p hoc violat ecclia. et si
istud eet manifestu eet recedi-
liada ecclia. De pctis ho
q pmittunt in iugio. scilicet
actibz inhonestis et osculis
ac vbis et hmoi dicitur in ca-
pitulo de luxuria. Hora m
q de iure coi peccata luxurie
non sunt reseruata epis. n p
aliquo illoz est lata sententia
excommunicationis a iure.
Sed comuniter p synodales
constitutiones epozum ali-
quos ex dictis casibz sibi ma-
gis reseruant. vt incestum. sa-
crilegium. scilicet cum moni-
alibus. Aliqui vero episcopi
viciu bestialitatis. alij etiā
viciu sodomiticum. et quedā

alia in q̄bus est lata sn̄a excom-
municationis per synodales
constitutiones. Et ideo que-
re in dyocesibz in quibus au-
dis confessiones.

¶ Nonū p̄ceptum de luxuria
m̄tali. 7 ei⁹ sp̄ebz. ca. vnū.

Notaq̄

e cogitationes p̄mittēdi
aliq̄d pctm̄ luxurie q̄
sūt cū p̄sensu rōis semp sunt
peccata mortalia. 7 tra hoc
p̄ceptum. Non desiderabis
uxorem p̄xiimi tui. Et sunt di-
uersarum specierum sicut sūt
opa carnalia. licz non ita gra-
uia mortalia sicut opus exte-
rius cōmissum. Et cum dic
penitens se habuisse cogitati-
ones q̄bus ex ratione consen-
sit. interroget confessor. erga
q̄s p̄sonas. 7 cū q̄bus habue-
rit. quia si erga cōiugatam ē
adulterium. Si ad solutam
7 ipse sit solutus est fornicatō
Si cū p̄sanguinea est incest⁹.
Si cū masculo est sodomiti-
cū. Si cū p̄gie extra m̄rimo-
niū est stuprū. Si cū religio-
sa est sacrilegiū. Si per violē-
tiā est raptus. Interrogādū
etiā est q̄tiens habuit hm̄oi
cogitationes ad aliquam. qz
toniēs peccauit mortali. Si

p̄ intualia tpm̄ hm̄oi fecit. vi-
delicet ex rōne desiderat forni-
cari cū aliq̄. postea p̄o se occu-
pat in aliq̄ negocio. vel cogi-
tat de gubernatōne dom⁹ et
hm̄oi. 7 exinde itez deliberat
fornicari. peccat denuo mor-
taliter. 7 sic deinceps. Sed si
p̄rinue p̄sat in tali cogitatio-
ne p̄ horas. vnū tm̄ peccatus
est. sed tāto grauius q̄nto di-
utius perseverat cogitando.
Itē si mutat cogitationes de
vna p̄sona ad aliā. vel ad di-
uersam speciem cum eadē p̄-
sona deliberans p̄ se de q̄libz
semp de nouo peccat morta-
liter. Unde si centū mulieres
videret vnam post aliaz. 7 ad
quālibet specialiter animum
determinat centum mortalia
p̄mittit. Secus si vna cogi-
tatiōe hoc appetit. quia vnū
est habens deformitatem tot
pctōrum. Interrogandū est
si diebus festiuis d̄scurrit p̄
ecclesias prouocando mulie-
res. 7 si phyllocaptus ex aliq̄
secutus est eam. 7 quanto tē-
pore. Quod dicitur de viro
idem dicendum est de mulie-
re erga virum.

¶ De delectatōe morosa i co-
gitatiōe supra dictum est i ca-
pitulo de luxuria.

Interrogatorii prima pars

¶ Si mulier tentat habere amatores. et cum propter aliquem vel aliquis procarum vel eam amari carnaliter potest se ad fenestram. vel vadit per aliquem locum ut videatur ab eo. vel ponit se in ecclesia vel alio loco publico ubi discurrunt iuvenes ad peccandum. mortale est. etiam si non appetat peccare cum talibus quod occasio ruine prestat. extra de iniuriis. et damna. da. c. si.

¶ Septimum preceptum de furto non faciendum. et de usura. quod diuersis modis fit. et hinc. viii. cap.

Artum non

facies. De usurpatione rei aliene que in se precepto prohibetur. Nota quod in omnibus infrascriptis speciebus est mortale peccatum. et tenetur ad restitutionem nisi ea que res capta est. Quod si ille ignorat vel non inuenit pauperibus eroganda est. et non solum qui accipit. sed etiam heres eius. si tamen de bonis eius ad eum pervenit. c. michael. extra de usuris.

¶ Circa usuram que primo.

¶ Si mutavit pecuniam numeratam. vel aliquid eorum que usu presumunt. ut frumentum vinum oleum. et huiusmodi. intentione aliquid recipiendi ultra suum capitale. et illud plus quam

accepit tenetur restituere. ¶ Si mutavit super pignus rei mobilis. puta vestis equi et huiusmodi. vel immobilis. ut domus agri et huiusmodi. et interim accipit usufructum pignoris dum alius tenuit pecuniam suam usura est. Excipitur tamen casus quando gener accipit possessionem in pignus a socero suo quisque dat sibi dotem. et sustinet onera matrimonii nutriendo uxorem suam. extra de usuris. ca. salubriter. Si posuit pecuniam penes mercatorem vel artificem cum intentione aliquid recipiendi utilitatis. licet non fiat pactum de se. sed ponitur discretio eius volens in omni casu capitale suum saluum usura est. sed si vult ita participare de damno sicut de lucro. tunc licet etiam cum pacto. et in hoc solent etiam offendere mulieres de dotibus suis. et dicuntur vulgariter deposita. sed est usura. c. plerique. xiiij. q. iij. in textu et glo.

¶ De soccedis animalium.

¶ Si in soccedis animalium pecorum bouum et huiusmodi. ita pacificiter ut capitale sit saluum est usura. sed si non est saluum. sed nimis gravatur una pars non est usura sed

in iusticia. ¶ Si in emptione fructuū terre vel aliarū rerum ex eo ante p̄ aliq̄s menses q̄ recipet fructus. vel alias res soluit p̄ciū. et p̄t̄ h̄ emit m̄nus iusto p̄cio. vel si valebat decē emit p̄ nouē. usura est.

Secus si faceret h̄ qz p̄similit̄ p̄t̄ etiā min⁹ valere q̄ illd̄ qd̄ soluit. vicz octo.

¶ De venditōe ad terminū.

¶ Vendidit ad credēt iā seu terminū p̄anos laneos. lineos. de serico vel alia q̄cūqz maiori p̄cio q̄ ad cōtantos. qz si vendidit sic plus iusto p̄cio rōne dilatōis usura ē. Si p̄o nō vendidit plus iusto p̄cio. sed nō vult facere ita bonū fozei sicut illi q̄ dat pecuniā nūerataz sibi. n̄ est usura. Tho. z extra de vsuris ca. nauiganti. z ca. in ciuitate tua.

De cambijs.

¶ Fecit cābia minuta. ¶ puta de vno floreno aureo ad monetam vlt̄ ecōuerso accipiēdo aliqd̄ fm̄ cōem cursum nō ē illicitum.

¶ Si fecit cambia realia p̄ l̄ras de loco ad locū. z n̄ ficta est licitū moderatū lucrum.

¶ Si fecit cambia q̄ vulgari ter dicunt sicca. vt p̄ venetos

alibz de grossi. usura est. qz realiter est ibi mutuū. sed sub spe lucri. hec frēq̄tant̄ Florentie. ¶ Si tutor vel curator pupilloz vel procurator z factor cuiuscūqz pecuniam pupilloz vel patronoz dedit ad vsuram in vtilitatē illoz. vltra p̄ctm̄ mortale p̄missum ī casu q̄ illi nolint vlt̄ neq̄ant restituere. qz illi q̄ habuerūt vtilitatē p̄ncipalit̄ tenent. sed n̄ restituentibz illis tenet̄ p̄curator tutor z curator z hm̄oi.

¶ Si quis emit agrū vlt̄ domū multo maiori p̄cio q̄ valeat. intendens qz venditor reemat ab eo deducens h̄ ī pactū. z ip̄e interim fruct⁹ recipiat. usura palliata est

De mutuantibz sub spe.

¶ I q̄s p̄t̄ pecuniam mutuataz aliq̄n̄ petie vlt̄ sperat p̄ncipalit̄ habere ab eo aliqd̄ obsequiū vlt̄ vtilitatē q̄ p̄cio possit estimari. vt opa laboratoz vel boū ad colendū terras vel mutuationē iumentozum. vel aliqd̄ donum. vel vt p̄curet ei officiū vel beneficiū ecclesiasticū vel seculare. Vel qz det sibi p̄pter hoc plus de fructibz terre eius q̄ colit. usura est. Et quando p̄pter hoc non ab eo

Interrogatorii pars prima

cui mutauit. sed ab alio vt a dño vel a cõitate recipit vtilitatem. exinde d; illud pauperibus erogare.

¶ De accipientibus ad vsuraz

Ihs accepit mutuo ad vsurã nõ ad puidẽ dũ sue necessitati. s; vt det ipse ad vsuram. vel ludat. vt alias malevtat peccat mortalr. Idẽ si eũ inducit q̄ alias nõ erat feneratorus. Petrus de palu.

¶ De facientibus statuta in fauorem vsurariozum.

Ifieri statutz i aliq̄ ciuitate l' castro vello co q̄ vsure soluant. v' q̄ solute ñ possint repeti. aut repetite nõ debeãt restitui. ex cõicãti sunt q̄ faciunt hmõĩ statuta. z qui iudicãt fm ipã. Uñ illi q̄ faciũt capitula cũ iudeis. vt dñi z cõitates p̄tinẽtia q̄ possint fenerari. v' q̄ ñ possint repeti in iudicio vsure extorte ab eis z hmõĩ vidẽtur icidere in hãc excõicãtõz. Dñi ðo q̄ h̄ faciũt z ciues q̄ h̄ p̄sulũt. extra de vsuris. cle. ex graui

Capl'm. ij.

Demptiõẽ ðo denariõz mõĩs vt Florẽtie. vel imp̄stioz vt vene

tis. vel locoꝝ vt Janie. q̄a aliqui ponũt cõtractum esse vsurariũ. aliq̄ ðo nõ. s. ðrium tenentes. Ideo nemini cõsulãt vt faciat cõtractũ. factuz ðo si potes inducere vt post mortẽ ipius vel vnus alterius finiat vel satisfaciãt cõitati. vel det paupib; bonũ erit. Si ðo nõ vult adherens op̄inioni ðrie. nõ facile cõdenes. qz in hmõĩ fm doctores non est precipitanda snia. de his z alijs supradictis habet in secunda pte sũme. titu. ij. d. vsuris.

De fraudulentia q̄ multis modis p̄mittit. Capl'm. iij.

De fraudulentia q̄ fit v' in rei suba. vendendo vnã rem p̄ alia v' vinũ limphatum p̄ puro. carnes pecudinas pro castratis. ce/ram z aromata cum alijs mĩxturis. vel in quantitate dando mensuras et pondera di/minuta. puta vncias nouem p̄ libra. vel in qualitate vt rez prauam p̄ bona. vt pãnũ ferũ. coriũ. aromata animalia. defectuosa fructus. z hmõĩ. z in his si notabiliter damnificauit primũ. peccauit mortallr. z tenet ad restitutõẽz. Si parũ v' plus itẽdẽs v' aliter

z paupibz eroget. ¶ Si ven-
didit rem aliquā mltō maio-
ri p̄cio q̄ valebat p̄m cōem
estimatiōez illius t̄pis aduer-
tent peccavit mortāl̄ z tenet
ad restitutiōz. si p̄xim⁹ nota
biliter ledit secus si parum.

Idē si emit minori p̄cio q̄
valeat ex ignorantia v̄ditorz

Si fraudavit iustas ga-
bellas et pedagia tenet cōita-
ti restituere. si mltū vel ēt paz
sz tñ inrēdēs mltū mortle ē.

De falsificatiōe. Ca. iij.

¶ Si falsificavit aliq̄d
instrumentū. v̄l falso
scienter vitit vltra mor-

tale tenet ad omne damnum
quod inde sequitur. ¶ Si q̄s
falsificavit litteras papales l'
falsificatis scienter vititur est
excōicatus. cuius absolutio
pape reservatur. ¶ Si q̄s ex
falsa causa suggesta qua exp̄s
sa non obtinuisse beneficiūz
q̄d recepit. licet non sit excōi-
catus tamen tenetur ad resti-
tutionem eius quod sic reci-
pit seu ad renunciationez bñ
ficij vel reassignatiōz z hmōi

¶ Si q̄s falsificavit mōeras
vltra peccatū tenetur ad resti-
tutiōem. Idē si falsis sciēter
vititur. z etiā ip̄e qui in hmōi
fuit deceptus. ¶ Si quis fal-

sat mensuras vel pondera et
vitatis vel cōitatis vel falsis
scienter vititur. vltra mortale
tenetur ad restitutiōz z omni-
um dānoz inde sequentium.

Si quis falsat litteras plato-
ruz vel sigilla vel alioz vltra
mortale tenet ad satisfactiōez
oim dānoz ide seq̄ntiū. Idē
de falsificante libros vel alias
scripturas in damnū aliozuz

¶ Et nota q̄ cōtra falsifican-
tes instrumenta vel constitu-
tiones p̄ synodales litteras
vel alia in aliquibus locis la-
ta est sententia excōicatiōis.

Excōicatio papalis

¶ Si q̄s in bullis papali-
bus apponit v̄l remo-
uet vnā l̄faz vel punctū p̄m
Host. ē excōicatus. excōicatio
ne papali q̄ fit i curia. nā i iu-
re cōi nō habet. hoc si bulle
hnt vigorem. nā si expirasset
eaz valor. puta quia erat gr̄a
ad tēpus z expirasset si totuz
raderet nō icurreret q̄s excōi-
cationem. nec in aliquam pe-
nam. Richard⁹.

Capl'm q̄ntū d̄ iniusticia
q̄ fit in iudicio.

¶ De iniusticia p̄o q̄ fit a
iudicibus assessoribz
aduocatis pcuratoribz z no

Interrogatorii prima pars

tarijs. et de q̄b debent inro-
gari dicit ifra. ¶ Si official'
q̄cūq; dat iniustā sniam. sciē/
ter vel ex ignorātia crassa et su-
pina. tenet parti lese ad satis-
factiōz oīs dampni. nisi satisfaciat
ille p̄ q̄ lata est snia. et s̄l'r
affessor vel alius q̄ ad hoc co-
opatur. et peccant oēs morta-
liter. Aduocatus et peurator
q̄ scienter defendit iniustam
cām. Si obrineat s̄l'r tenen-
tur p̄ti lese ad satisfactionē in-
solidū. ¶ Si n̄ satisfaciatur cliē-
tulus Idem si pdidit iustam
causam ex ignorantia crassa
vel negligentia. Accusator
et testis scienter pcedentes p̄
aliquem falso tenentur de oī
dāno ipsi accusato. et peccant
mortaliter. Domini q̄ gra-
uant subditos in collectis i-
iustis. tenentur ad restitutiō-
nem. et de vicijs eoruz de q̄b
sunt interrogandi habes in
tertia pte. c. ij.

De furto. Caplm. vi.

¶ I q̄s rē aliquā occul-
te inuito dño nō soluz
abstulit ab extraneo. s̄z
etia; fili^o pentib^o. vroz viro.
su^o dño. discipulus mgro. so-
ci^o socio. sanguine^o sangui-
neo. furtū est. Si ē qd no-
tabile dampnū vnde et morta-

le. et tenet ad restitutiōz. Se-
cus si qd minimuz. vt aliq̄s
fructus. et quattrinum et hmōi
¶ Si rem sibi mutuataz reti-
nuit. vel etiam rez alterius ve-
nientem ad manus eius non
restituit. furtum fecit. nisi ille
tantundē haberet de suo cer-
titudinaliter quod non vult
restituere. Si inuenta que
non habentur p̄ derelicto nō
restituit sed sibi retinuit Et si
post inquisitionem non repe-
ritur cuius sunt inuenta. de-
bet paupibus erogare. als et
set mortale. nisi ipi vt indigē-
ti darentur. ¶ De thesauris i-
uentis multum statur p̄sue-
dini. Si vsus est pignore ad
sui vtilitatē cōtra domini rei
voluntatem. Si vsus est re-
p̄modata ad alium vsuq̄
fuerat p̄modata vel re depoli-
ta sine licentia deponentis ni-
si p̄sumat dñm rei eē conten-
tū. tenet hmōi de illa vtilitate

¶ Si religiosus dedit de bo-
nis monasterij sine licentia su-
pior^o habita vel p̄supra. Idē
si aliqd occulte recipit vel re-
tinet. qd ē mortale et p̄prietari-
us Si prelatus expedit
bona ecclie i turpes vsus de-
putata reparōi ecclie vel pau-
perib^o vel bona monasterioz

peccat mortalr. ¶ Si aliq̄s recipit a religiosis aliqd sine cā rōnabili. vel p turpitudine vel lucri acq̄sitiōe. vel cā amicitie z parentele sine aliq̄ indigentia.

De sacrilegio qd̄ mittit̄ circa res sacras. La. viij.

¶ **S**acrilegio quod est circa res sacras.

¶ Si imposuit vel dedit sup hoc consiliū vt imponerent̄ collecte clericis siue eccl̄iasticis psonis nō habita lnia a romano pontifice. z si secutus est effect⁹ vltra mortale tenet̄ ad restōz. z nisi post admonitōz desistat ē excōicatus. Si fecit vel fieri fecit statuta cōtra libertatem eccl̄iasticam. vel cōsuluit fieri. vltra mortale tenetur de damnis factis. estq̄ excōicatus ip̄e. necnō septores z iudicātes fm̄ ea. Si vsurpauit patronatum de nouo alicui⁹ eccl̄ie vacantis vel monasterij. vel locorū pioz. vel bona ip̄oz locorū vacantium est excōicatus Si abstulit res sacras vt calices et paramenta de loco sacro. aut rem sacram d̄ loco nō sacro. z furās in eccl̄ia res nō sacras. Si effregit locū sacrū. vt portas eccl̄ie

siue vel locū religiosuz. vel portas conuentus. vltra p̄c̄m z obligatiōem ad restōz tenet̄ d̄ iniuria z de dāno. z ē excōicatus. z ante denūciatiōem p̄t absolui a dyocelano Post denūciatiōem s̄o solū a papa vlt̄ penitentiario. c. q̄sti. extra de sen. excō. Si fecit incendiū studio se in loco sacro vel religioso. idem iudiciū est sicut de effractorē. vt dicto. cap. puenit. Incendiarij aut̄ alioz locorū de iure cōi n̄ sunt excōicari. In aliq̄b̄ aut̄ locis sic p̄ synodales constitutiones.

¶ Si legata facta eccl̄iis vel alijs p̄ijs locis aut paup̄ib̄ non soluit integre. z si nimis differt peccat mortalr. nisi i/possibilitas eū excuset. z alibi est excōicatio synodalis ¶ Si cleric⁹ recipit b̄n̄ficiuz symoniace. vltra viciū symonie omnes fructus illius b̄n̄ficij furtiue accipit z tenetur ad restōnem. Si p̄lat⁹ eccl̄ie ex dolo vlt̄ lata culpa amittit b̄na eccl̄ie tenet̄ ad restitutiōes. Si n̄ dedit laic⁹ decimas vbi p̄suetū ē dare tenetur ad restōem

De rapia violēta. La. viij

¶ Rapina est q̄n̄ res iniuste aufertur per violētia

Interrogatoriū pars prima

tiam. ¶ Si rē alteri⁹ rapuit
vltra mortale et restōnem ad
quā tenet d; etiā petere veni/
am si p̄mode p̄t de iniuria vl
olent illata. ¶ Si q̄s ē pirata
p̄dans in mari q̄scūq; indif/
ferēt. vltra mortale z restitōez
ad quā tenet ē excōicatus pa
pali excōicatioē. vt pater p̄ p/
cessum qui fit annuatim i cur
ria p̄ hmōi. secus p̄o ē de illis
q̄ faciūt hoc p̄cise p̄ illos cū
q̄b; hñt bellū. Si q̄s ē depre
datus romipetas vel euntes
vel redeuntes ab vrbe roma.
vel depre datus est portantes
necessaria ad vsū curie ē excōi
catus a papa. ¶ Si in bello
iniusto dep̄dat⁹ ē etiā inimi
cos. vltra mortale z restitōez
ñ d; absolui. nisi disponat in
illo z in oī alio iniusto nunq̄
serepire. ¶ Si in bello iusto
abstulit ab amicis. sic faciūt sti
pendiarij vl ab eccl̄is inimi
corum. tenet restituere. ¶ Si
inuasit hostiliter vel discurret
per terras eccl̄ie vltra pctm̄ z
restōez est excōicatus excōica
tione papali p̄ p̄cessum curie
annualem. ¶ Nota q̄ oēs dā
tes p̄silij ad aggrediendum
sue sumendum aliq̄d bellum
iniu stū. sine q̄rum p̄silio non
fuisse factum. vel fieri nō po

terat. tenent insolidū de oīb;
dānis inde secutis. Nec ray.
z aliq;. ¶ Si p̄cipauit in cri
mine rapine vel furti vel alte
rius iniuste dānicatiois i ali
q̄ infra scriptoz modoz q̄ cō
tinent in his p̄sib;. Iustus cō
silij p̄sensus palpo recursum
Participans mutus nō ob/
stans non manifestans. tenet
insolidum. i. in torū de oī dā
no secuto q̄usq; isti q̄ passus
ē satisfactū sit. Intellige tam̄
p̄ cū distinctioē. vtz ad p̄mū
p̄sum de tali iustioē vl p̄silio
vel cōsensu coopationis vel
palpo. i. adulatione. vel recur
su. i. receptioē latronū vel rez
ablataz. tali dico adulatione z
recursum q̄ sine hmōi ñ fuisse
facta rapina vel damnū. als
nō teneret. nisi inq̄ntū puenis
set ad eum de re rapta. vel de
q̄nto dāno fecisset cum suis
vl q̄ntū pl⁹ fuisse factū. p̄pter
aliq̄d p̄dictoz ab eo factoz.
¶ Quātū ad scōm versum no
ta q̄ non obstans nō manife
stans. z etiā mutus teneat
q̄ñ sūt officiales z p̄nt ipedi
re dānū z non faciūt. als nō
tenent ad restitutōz. lz peccēt
si p̄nt ipedire dānū z nō faci
unt. Tho. i. iij. di. xxij. Pe. z
Alb. ¶ Itē etiā pl̄a dicit vel

plura de his referunt sup ca.
sicut dignū. de homi. Quan
tū ad p̄cipatōez istō fieri p̄t
m̄ltiplr. Uno mō coopādo
cū alijs ad rapiēdū. 7 tūc ad
istud tenet qd̄ recepit. vel dā
nificat si n̄ fuit in cāu p̄ncipa
li vel q̄si. Secūdo mō recipi
endo p̄ viā doni derapina. 7
ad illud tenet qd̄ recepit. Ter
tio mō p̄ p̄sumatōez rapine.
vt victus 7 vestitus. 7 hmōi
sicut famuli raproz 7 famuli
vsurarioz. vel ipoz vsurario
rū q̄ habent omnia de rapia
vel vsura. 7 tenent ad illud q̄
consumunt. Quarto mō per
dotationem. vt maritus q̄ sci
ebat soceꝝ n̄ h̄e nisi bona ra
pta 7 vsuraria. non p̄t recipe
dotē. 7 si recipit tenetur resti
tuere. Si autē filia remāctvi
dua tenet restituere dotē. qz d̄
alieno est. sed si nesciebat esse
tūc diuersa est opinio inē do
ctoꝝ 7 vꝝ teneat maritus ei⁹
vel filia. sed filia videtur tene
ri. Quinto p̄ emptiōem rei ra
pte vel furtiue. 7 si sciens fecit
ob suā vtilitatem. vltra moꝝ
tale tenet ad restōem si inuēit
dñm rei. si h̄o nō repit paup̄i
bus erogare tenet vel p̄ciu m
ei⁹. etiā si iam p̄sump̄sisset. si
h̄o iꝑrānter. siue iꝑrātia iuris

sine facti a pctō p̄t excusari.
s; q̄n̄ scit tenet ad restōz si nō/
dū distraxit. etiā sine p̄cio pe
tito a dñō rei. sed repetat a v̄e
ditore si p̄t. Idē de oibz q̄ suc
cessiue emerent rē h̄ac. nisi p̄
distraxerint illā rē. quia bona
fide distraxerūt vendendo. n̄
tenent ip̄i sed emens eaz. De
hac materia vide in. ij. pte sū/
me. ¶ Qui ipedit aliū iniuste
a p̄secutiōe alicui⁹ officij vel
bñficij. v̄l officij eccl̄iasticil
secularis vbi sibi erat iā ius
acq̄situm. tenet ad satisfactōz
talis dampni. Si autē nō duz
erat sibi ius acq̄situm. s; erat
in via acq̄rendi tenet ad arbi
triū boni viri q̄stum p̄t illō
dampnū in ip̄o dubio estima
ri. Silr 7 q̄ deijcit iniuste ali
quē ab obr̄eto iuste. vel alie p̄
curat eijci. secus cū iuste p̄ce
dit. Thomas in. iij. disti. xv.
Qui infert dampnum qd̄ i spe
cie restitui nō p̄t. vt mutila
tio mēbr̄i cū q̄ ille lucrabat.
vicz manū i scribēdo. 7 gita
tē alci auferēdo p̄cipue p̄ vio
lentiā 7 seductōz. mortē inferē
do alicui q̄ solo labore nutrie
bat failiā. q̄ sciēs dādo ad ve
cturā l̄ v̄dendo equū claudī
cātē l̄ alr nocuū 7 n̄ illi i dīcā
do. vñ p̄toꝝ l̄ p̄ductorū seq̄t

Interrogatorii prima pars

nocentū. tenet satisfacere de hōi ad arbitriū boni viri. ¶ Si mulier supponit sibi alienū p̄tū. v̄l p̄cepit d̄ adulterio nesciente viro. tenet viro de oibz expensis factis filio putatiuo ⁊ cōsanguineis ⁊ filijs v̄l alijs heredibz d̄ his q̄ puenerūt ad eā bonis. Nō tñ tenet mulier illa manifesta re factum cū piculo vite sue. Ray. sed quō agendū sit vide in sc̄da pte sūme. ti. de restitū. ¶ Si existens camerari⁹ sine thesaurari⁹ comitatus. q̄ vulgarit̄ dicit̄ camerlingus seu notarius. seu aliq̄ hñs officium p̄ q̄ est sufficienter salariatus. ⁊ nihilominus ab his psonis cum quibus exequit̄ officium suū. puta faciendo cedulas ⁊ hōi aliqd̄ exigit vsurpatio est. nec puto q̄ excuset euz consuetudo sicut n̄ a rapina. p̄pter h̄ em̄ statuūt salaria ne petat ab illis. vnde ⁊ peccat. ⁊ dz paupibz erogari. h̄ dico. qz difficile eēt dare tale qd̄ p̄p̄ris psonis euz qd̄ modicū sit. xiiij. q. v. c. nō sane. Si cū pecunijs cōitatis q̄s hz in deposito negociatur. ⁊ si qd̄ cū eis lucrat per h̄ctus vsurarios tenet restituere viuras ei a q̄ accepit.

Si hō p̄ctū licitū videt tēneri cōitati saltē p̄ pte. vel p̄tē paupibus erogare tenetur. ¶ Si q̄s ingressum in religionē educit. vel p̄ violētā vel p̄ suasiōes. vltra p̄ctm̄ mortale. missum ē excoicatus cū violētā infert p̄sone. ⁊ tenet illū vel aliū inducere ad religionē in satisfactiōez. Vel tenet ip̄e ingredi si nō hz ipediētū. fm̄ Pe. ⁊ Joh. De eo hō q̄ oīno intrēdit ingredi religionē. s̄z nō dum ingressus reuocat̄ p̄ aliquē ab illo p̄posito. idē dicit̄ qd̄ā. qn̄. s. nō ex cā iusta. puta qz in illa religionē maleviuit. sed ex cā rōnabili.

¶ Decimū p̄ceptū d̄ d̄siderio hñdi res alienas. c. vnū.

Utra pre-

ceptū opis iniustez. surpatōis diuersarū sp̄ez de q̄bz dictū est. etiā interrogandū ē de desiderio habito circa res aliēas hñdas seu acq̄rēdas iniusto mō. qd̄ desiderii sine cogitatio si est cū p̄sensu rōnis. ⁊ alicui⁹ rei notabilis sēp est p̄ctm̄ mortale eiusdē speciei cui⁹ ē op̄ illius iuste acq̄sitōis. Sic h̄bi gr̄a d̄siderās h̄re p̄vsuras. ē sp̄es

vsure. Si p rapinas ē rapia.
 Si p viā occultā ē furtum.
 Si rem sacrā est sacrilegiū. ⁊
 sic de alijs. id inrogā dū ē q̄
 mō desiderauit rem alienam
 vt habeat spēs pci q̄ est neces
 saria p̄ferri. In his tñ pctis
 cordis nō tenet ad restitutōz
 ¶ Hora etiā cuz quis aliquē
 dānificat primū in minimo
 si hz ppositū dānificādi In
 multo si posset. peccat morta
 lie. Unēmetes ⁊ vedētes qñ
 cūqz pati sūt d̄cipe primū in
 mlto si p̄t̄ mode. mortaliē
 peccāt. h; actu i modico d̄ci/
 Octauū p̄ceptū (pian.
 Nō eris testis iniquus.

De mendatio La. p̄mū

E menda

o tio. Si dixit mēdaci
 um p̄niciosū. i. qd̄ sit ⁊
 honores dei. vt in his q̄ sunt
 fidei vel damnū notabile. p̄ci
 spūale l̄ tpale. mortale est fm
 Tho. ij. ij. p̄bi ḡia. Si dixit
 fornicatiōez vel vsuram non
 esse pctm̄ mortale. Si negat
 q̄ ip̄e vel ali⁹ d̄z dare primo
 suo qd̄ ip̄e vovuit. ⁊ h̄mōi Si
 dixit mēdaciū in iudicio in
 rogat⁹ a iudice. piurus est et
 mortali peccauit. fm beatus
 Tho. Si dixit mendacium

in p̄fessioe de necario p̄fite
 dis. mortale ē. Idē si in p̄di
 cariōe studiose. mortale ē. nisi
 ex subreptōe vl̄ subita locuti
 one imp̄meditate. ¶ Si p̄sōa
 q̄ dicit mendaciū etiā officio
 sum est p̄sona auctoritatis et
 magne reputatōis seu p̄fecti
 onis possz per accidens tale
 mendaciū eē mortale. si inde
 sc̄q̄ret graue scandalū in mēti
 bus hoīm. ¶ Si dixit mēda
 ciū iocōsū. i. causa solaciū vel
 officiosū. id est ad vtilitatem
 aliquam cōsequendā p̄ualez
 vel tpalem sine nocumēto al
 teri⁹ sp̄ ē veniale pctm̄ Tho.
 ij. ij. q. ij. ¶ Si dixit falsuz te
 stimoniū p̄tra aliquē in iudici
 o. vel accusauit iniuste. vl̄
 tra mortale peccatū tenet de
 omni dāno leso. ⁊ etiam ad re
 stitutōz fame. vt. s. dicat se fal
 sum dixisse. sed postq̄ ille est
 punitus nō tenet p̄pter picu
 lū qd̄ ei imineret.

De detractioe La. ij.

Extractio ē p̄ quaz au
 d fer̄ fama alteri⁹ ⁊ ml
 tipliciter. Si quis
 imponit alteri aliquid falsuz
 qd̄ sit notabile. mortale est. et
 tenet ad restitutōez fame. nisi
 ex hoc imineret et magnum
 piculum. Tho. ij. ij. Si ad

Interrogatorii pars prima

peccatū alteri⁹ quod narrat ad/
dic aliqđ notabile vltra pecca-
tum tenet ad restitutōem fa-
me. nisi ex h̄ imineret ei mag-
nū piculuz. Tho. ij. ij. Si
ad peccatū alteri⁹ quod narrat ad-
didit aliquid notabile vltra
peccatū tenet ad restōem fame.
si illud dictū iporat infamiā
¶ Si peccatū alterius mortale
cum esset occultū ad diffamā-
dū manifestauit alijs. pecca-
uit mortalit̄. et tenet ad restitu-
tōem fame in q̄tum p̄or. nisi
illud crimen postea p̄ aliā viā
esset publicatum. Si pec-
catū alteri⁹ occultū māifesta-
uit n̄ intēdens diffamare. vel
aljs nocere. sed ex q̄dam loq̄ci-
tate. nō videt mortale. nisi p̄
accidens. vtz si ex hoc seq̄ret
diffamatio illi⁹. puta qz audi-
entes publicant. ¶ Si accu-
savit in iudicio vel denuncia-
uit p̄lato crimen alterius. nō
zelo iusticie. sz ex malivolētia
peccauit mortalit̄. sed ad resti-
tutōem fame nō tenet seruato
ordie iur̄. Si fec̄ libellos fa-
mosos. i. cedulas sine scripta
in detractiōz alterius. ponēs
in loco publico vt legant̄. aut
canticiones et hmōi. mortalit̄
peccauit. et tenet ad restōem fa-
me. Si peccatū alterius etiā

manifestū narrat ex odio et
tentōne nocēdi peccat mortā-
liter. sed ad restitutōem fame
non tenet. si aut̄ ex loq̄citate
narrat peccat venialit̄. Si
defectus alioz q̄ sunt pecca-
ta venialia cōiter recitauit ex
loq̄citate vel aliq̄ indignatio-
ne nō ē mortale peccatū. nisi ex
h̄ intenderet etiāz diffamare.
¶ Si significauit peccatū alte-
rius mortale et occultū p̄lato
vel p̄ntibi p̄fessori vel alijs q̄
sūt p̄sōe mature. vtpossit me-
lius p̄videri. qđ p̄cipue h̄z lo-
cū cum timet de recidiuo. nō
est peccatū sed caritas. ¶ Nota
tū cum q̄s tenetur ad restōem
fame. si falsum dixit debet di-
cere his q̄bz dixit se falsū di-
xisse. nec excusatur quia fit ei
verecundia magna. Si aut̄
dixit verū nō debet dicere ill-
se falsum dixisse. quia esset mē-
daciū sed iniuste et male di-
xisse. Si q̄s narrat crimen
alterius put̄ audiuit. dicens
se audiuisse sic ab eo dici licet
occultum ex loquacitate vel
leuitate. n̄ videt mortale. nec
tenet ad restōem fame. vel si ē
dubiū. Si q̄s bona facta
ab alio dixit mala intentōe eē
facta. videlicet propter hypo-
crisim et supbiam et hmōi. in

tendens euz infamare peccat mortaliter. Idem si negat bona facta ab aliq. si et tacz bōa q̄ scit cū est necessariū ad liberandū prim. ¶ Si audiuit infamatōes ⁊ diffamatōes alioꝝ. Nam si h̄ facit qz delectat d̄ infamia eoz peccat mortalit. Si aut̄ h̄ facit qz delectat de loq̄citate. sed displicz ei infamatio alioꝝ. non videtur mortale. In platis aut̄ q̄ p̄nt h̄mōi p̄hibere ⁊ nō faciunt mortale videt. dif. xxv. §. als ea demū. in glo.

Incipit secū

da ps in q̄ tractat de mō in rogādi penitētes a cōfessore d̄ septē vicijs capitalibz. ⁊ eoz speciebz. ⁊ p̄mo de avaricia ⁊ hz capitula. ix.

¶ De avaricia que est p̄mum viciū capitale.

Titulus p̄mus

Avaricia

triplex p̄petrat. scz in iuste acq̄redo. tēacit̄ retinendo. et inordinate amādo. habetqz multas species. ¶ Primus mod⁹ scz iniuste acq̄rendi de quo supra dictū est in ca. Non furtū facies. re-

stant tñ aliq̄ d̄ h̄b̄ dicet̄ Secund⁹ mod⁹ retinendū tenaciter. ⁊ tertius scz amandū inordinate. postea inferius ponet̄ Desymonia.

Capitulū p̄mū.

ymonia q̄ ē circa spiritalia. ⁊ est sp̄ p̄ctm mortale in omni casu.

¶ Nota qz pecunia q̄ recipitur symoniacē non debet restitui ei qui dedit. sed de necessitate debet paup̄ibz erogari. vel illi ecclie in cuius iniuriā data est. Si dedit pecuniam vel aliqd̄ aliud qd̄ p̄cio possit estimari p̄ habendo aliq̄ sacram̄to vel baptis̄mo. eucharistia. bñdictōe nuptiarū. p̄nia. ordinatiōe crismate. ⁊ extrema vinctōe. q̄si p̄cium huius sacramenti. cuius signum ē qñ datur vt p̄cium. ⁊ fit pactō cum dante. Idem p̄sumit̄ qñ negatur sacramentū. si nō datur pecunia. symonia ē. nō excusat consuetudo. secus p̄o est si dat vt elemosynam. ⁊ ḡtis non coactus sed sponte. ⁊ ad seruandum cōsuetudinē non coactus. Si clericus existens accepit aliquid r̄pale p̄ aliq̄ sacramento dato vel dando vt p̄ciū ei⁹. vel quia aliter nō degissz. symonia est

Interrogatorii scda pars

¶ Si dedit aliqd quod pre-
cio possit existari p aliq bn-
ficio ecclesiastico. simplici vel
curato obtinendo. symonias
pmisit. sz soluendo taxa curie z
bullas no reputat symonia.
Io si p aliq bnficio ecclesiasti-
co vel dignitate hnda aliqd
tpale dedit. symonia pmisit z
ide de pferentibz bnficia z of-
ficia hmoi ptpalibz. Si e-
mit vel vedidit aliquam capel-
la ecclie. symonia est. Si e-
mit vel vendidit sepulturam
ecclesiasticam siue sepulchru
vbi ponit cadauer. siue officii
um ecclesiasticu. symonia pmisi-
sit. Si psona existes p pe-
cunia elegit vel psentavit isti-
tuendu. symoniam comisit.
¶ Si emit vel vedidit aliqd
ius patronatus alicui capel-
le. vel ecclie. symonia e. Si
porrerit pces cardiales p ali-
quo indigno ordinado vl be-
neficiado. symonia e. si inten-
dit vt plat rone pccu pncipa-
liter assentire. Si fuit medi-
ator ad pcuradu alteri aliqd
spuale. vt bnficiu. ordinem z
hmoi. p aliq tpali. Si pdu-
xit aliquem ad pdicandu pac-
tione pecunie z hmoi. symoni-
am pmisit. z simplr pdicator
q hoc mo acceptauit. symoni-

am pmisit. **¶** Si filiaz vl co-
sanguinea vel serua misit ad
moasteriu pactoe facta d cer-
ta qntitate p ingressu mona-
sterij. symoniam pmisit. nec
no moniales. nisi forte mona-
steriu esset adeo tenue qn suf-
ficeret illi puidere. **¶** De symo-
nijs clericoz vide in tertia p-
te. c. de clericis. De hac vero
materia symonie habes ple-
nius in. ij. pte. ti. i. d symonia
p totum.

¶ De pditoe. Caplm. ij.

Roditio frequenter ex
p auaritia fit. Si pdi-
dit ciuitate. vel castru
vel psona inimic. vltra mor-
tale tenet de omni dano inde
secuto. **¶** Si pdidit res alte-
rius iniuste auferentibz idem
¶ Si pdidit secreta alterius
iniuste. vltra mortale tenet de
damnis inde secutis. Seco
si secreta iniuste vt iurades
z tractatus s ciuitatem vl no-
cumenta psonaru manifestat
qz tuc bene facit z facere tene-
tur. **¶** Si recepit aliqd sb si-
gillo pfessione. sed non in co-
fessione. si reuelat peccat mor-
taliter. nisi illud eet quid in-
quu. cui possit obulare mani-
festando. z si de hoc perpen-
dit qndo promisit. peccauit

mortaliter. s; nec d; tenere se/
cretū. quia etiā tūc peccaret.
¶ Si legit lras alteri? clau/
sas videt mortale. nisi pone/
ret spem in ratibabitōe mit/
tentis. vel eius cui mittit.

¶ De acceptōe psonaz. C. iij.
I accipit psonā in iu/
dicio. vtz q; mag; au/
dit vnā psonā q; aliaz
vel credit vni magis q; alteri
nō seruato ordine iur; . v; ma/
gis declinat ad vnā pte q; ad
alterā rōne amicitie z hmōi.
posset eēt mortale. Si in di/
stribuēdis bñficijs l' officijs
ecclesiasticis vel secularib; ad/
mittit indignos. peccat mor/
taliter. z tenet de dānis ide se/
cutis psonis. Si in faciēdis
cedulis q; vulgarit' dicūt scru/
tinia scient' admittit idignū.
vel q; phiberet admitti vel ex/
cludi dignum peccat morta/
lit'. Si in distribuendis o/
nerib; vel iponendis collec/
tis ciuitatis scienter gūat ali/
quē cōtra vel vltra debitū v;
allegiat peccat mortalit'. z si
solū ex eius determinatiōe fie/
ret talis distributio. tenet dā/
nificatis de dāno. secus q; ē
si ponūt cū eo plures alij. Et
si cū haberet distribuere ele/
mosynas alicuius societatis

vel testamenti z hmōi nō fide/
lit' distribuit. et si dedisset nō
indigentibus. vltra mortale
tenet ad restōem.

De turpi lucro. Ca. iij.

I iudex accepit pecu/
niam vt iudicaret. aut
bñ iudicaret. aut nō iu/
dicaret. aut iniuste iudicaret
peccat mortaliter. z tenetur il/
lā restituere dāti. nisi dedisset
vt male iudicaret. q; tūc tene/
tur dare paupibus. Idē d' te/
ste p testimonio falso ferēdo.
q; peccauit mortalt'. z tenet
restituere. ¶ Si fecit instrumē/
tū in fraudē vsurarū. vt nota/
rius peccauit mortalt'. z mer/
cedē quā accepit d; paupib;
erogare. Si fuit vsurario
in arte vsuraria. vt notarius
peccauit mortalt'. z si bona v/
surarij essent obligata restōni
non posset retinere solariū. s;
d; restituere creditorib; vsu/
rarij. al's aut posset. sed illud
dare d; paupibus. de hone/
state tamen non de necessita/
te. nisi ipse esset paup. ¶ Si re/
cepit pecuniā p turpitudine
vt meretrix vel alia mala mu/
lier. debet illam pauperibus
erogare. non tamen de necessi/
tate. sed de consiliō honesto.
¶ Si quis facit aliquā artem

Interrogatorii pars sc̄da

vel artificii cui⁹ vsus vt plu-
rimū ē mortale. vt facere taril-
los vel cartas z hmōi peccat
mortale. n^o debz absolui nisi
disponat illō dimittere. Lu-
crū hō ex h factū debet pau-
pibz dare. ex p̄silio nō p̄cepto

Si dieb festiuis emit vel
vendidit negociādo. nisi forte
in nūdinis. vl fec̄ p̄ctus als
n̄ necessarios tūc. vel scripsit
vel fecit aliqd manuale. p lu-
cro. vltra p̄ctm̄ fm aliq̄s de-
bet illud lucrū paupibz dare.
z h̄ p̄ct⁹ videt de honestate.
q̄s de necessitate. Si tpe mes-
sium vl vindemiaz emit bla-
dū vel vinū vl fruct⁹ vt alio
tpe vedat cari⁹ n̄ ex̄ns tal rei
negociator. neqz p̄p̄t aliquez
honestū finē. sed p̄p̄t cupidi-
tatē turpelucrū ē. n̄ tñ tenet̄ i
aliq̄. Si accepit aliqd vt ali-
quē eligeret ad dignitatē ali-
quā tpalē vel officiū seculare
vel vendidit hmōi officia se-
cularia turpelucrū ē. nō tñ te-
net̄ ad restitutiōem aliquam.

Si mercator vl alius por-
tauit vl portari fecit ferrū lig-
naz quecūqz mercimonia ad
terras infidelū nō h̄ns liaz
aplicā est excoicatus excoica-
tione papali. incurritqz alias
penas. vt babes in tertia pte

ti. xxv. p totum. Idem dedā
tibus in hoc auxiliū et consi-
lium. Si negociator exer-
cet negociationes non ad ali-
quem finem honestum. vide
licet gubernare familiaz. vti-
litatem patrie z hmōi. s̄z p̄n-
cipalit̄ ob immēsā cupidita-
tē p̄mittit turpelucrū. Nō tñ
tenet̄ de necessitate dare lucz
paupibz. sed vnam ptem de
p̄silio z honestate.

De ludo multiplici.

Capitulum v.

Uds. si lusit ad taril-
los vel cartas. vel ad
aliū ludū fortune. Si
vicit p fraudem vel per fallos
tarillos vel mendaciose. tene-
tur illud qd sic vicit restitue-
re amittēti vltra mortale p̄mis-
sum. nisi sit quid p̄uuz. ¶ Si
vicit ab eo q̄ alienare nō po-
tuit. vt seruo. religioso. vroz
filios familias. z hmōi. tenet̄ re-
stituere his qui habent curā
illoz. z est mortale si est qd
notabile. z si ex cupiditate ac-
q̄rendi ludit. Si p multam
importunitatem traxit alius
qui non intēdebat ludere. vl
retinuit volentē recedere. vl
tra mortale tenetur illi si est
qd notabile. ¶ Si acquiuit
seu vicit per ludum hmōi in

locis vbi phibeat ludus? et man-
 dat fieri restitutio. siue legibus
 impialibus siue municipalibus
 et suat qntu ad vtrūq. debet
 tunc fieri restitutio illi q am-
 sit. secus si leges ille sunt ab-
 rogatae p strariam cōsuetudi-
 ne. Si vicit p ludū in alijs
 casibus. exceptis p dictis nō te-
 net illi restituere q amissit. q̄/
 uis possit elemosinalie si sit
 paup elargiri. s; debet paupi-
 bus erogare de honestate et
 cōsilio. fm alijs tenet de ne-
 cessitate. qd tunc est. nō opor-
 tet tñ tales strigere ita ad cer-
 tam restitutōz sicut in furtis
 vsura et hmōi. fm vero Ray.
 sunt qdam psone qbz indisti-
 cte tenet q̄s restituere qcqd
 ab eis lucrat⁹ fuerit in alea et
 tarilloz ludo. vtz furiosi. p/
 digi. minores. xxv. annoz. et
 maxime pupilli. Itē mēte
 capri sardi muti ceci. et qui p
 petuo morbo laborant. quia
 tales rebus suis supesse. id est
 puidere non possunt. ppter
 quod dandi sunt eis tutores
 et curatores. Idem videt di-
 cendū de seruis. monachis et
 ceteris claustralibus et filijs fa-
 milias q non hnt peculiū ca-
 strese vel q̄si. et de vxore q nō
 bz bona parafernalicia. et etiaz

d' administratoribus rez eccle-
 siasticarū que sunt pauper. et
 de similibz psonis. tñ des pe-
 cunie nō sunt restituende eas
 p dentibus. s; tutori. curatori.
 patri. monasterio. dño. mari-
 to eccle et hmōi. De restitu-
 tiōe talium vide plenius i sum-
 ma. in. ij. parte d restōne ludi.
 De alijs fo que cōtingūt in
 ludis. vt fraudes. blasphemie
 amissio tempis. et hmōi. ha-
 bes in capitulis alijs.

De inq̄titudine. Ca. vi.

Aq̄tudo circa tpalia
 i acquirenda et p̄seruā-
 da Si habuit im-
 mēsam sollicitudinē circa hu-
 iusmodi. et ppter hoc dimisit
 aliqd necessariū ad salutē. vt
 missam et hmōi. est mortale.

Si fo nō dimisit necessa-
 ria s; remissor fuit q̄ ad spūa-
 lia. veniale est. Si habuit
 nimiam sollicitudinē circa
 hmōi ex parua p̄fidentia au-
 xilij dei in se non est mortale.
 sed videt veniale. est tñ mltū
 impeditiū deuotiōis et alio-
 rū bonoz spūalium.

De inhumanitate retinen-
 di tenaciter. Capi. vij.

Claricia in retinendo
 tenaciter seu ihūanital
 non faciēdi eleōsynas

Interrogatorii sc̄da pars

corpales indigentibus quoniam potest habere
suis retinetur. Visito potero cito/
bo redimo tego colligo prodo.
¶ Si huiusmodi superflua que ad natu-
ram. et que ad decentiam status sui
pro se et familia sua non subuenit
necessitatibus aliorum etiam non ex-
tremis sed magnis que non uoluit
mortale est. ¶ Si huiusmodi de super-
fluo que ad naturam et si non que ad
decentiam status pro se et fami-
lia sua. non subuenit pauperibus in
extrema necessitate que non uoluit
mortale contra iudicatur. sed hoc
oportet multa considerare ad
bene intelligendum. vide de
hinc in sc̄da parte primo. ¶ Si non
subuenit indigentibus de indu-
stria et arte sua cuius potuit. ut
medicus medendo et uisitan-
do infirmos pauperes sine sa-
lario. Aduocatus in aduoca-
do. procurator in procurando. et
huiusmodi. uidetur mortale. Si
quis non subuenit pauperi-
bus necessitates extremas pa-
tientibus cum posset. vel tar-
dauit dare. et exasperauit pau-
peres veniale est. ¶ Si para-
uit pauperibus nimis sum-
ptuosa vel nimia quantitatibus
sine causa indigentibus vel uide-
ribus male elemosynis. peccatum est
potius quam meriti. ¶ Si labo-
rantibus pro eo in quocumque mi-

nisterio nimis distulit eis da-
re mercedem ultra uenturas fa-
ctas. cum tamen possit soluere pos-
set esse mortale si incurreret gra-
ue damnum vel scandalum idem
si aliquid defraudauit.

De auaricia amandi res in-
ordinate. Cap. l. viij.

Ora quod si quis res etiam
in iuste acq̄sitas ita inor-
dinate amat ut inhere
at eis ut fini. cuius signum est
quoniam propter eas non amittendas
esse paratū facere contra aliquod
preceptorum dei peccat mortaliter
quia plus diligit creaturam
quam deum. ¶ Si autem nullo modo
ueller facere contra salutem suam
propter huiusmodi temporalia. que uis in-
ordinate afficiatur seu amet
ea veniale est.

De prodigalitate tria auaricie.
Cap. l. ix.

Supplue expedit suam
substantiam. vel in edi-
ficiis sumptuosis. vel in
equis. vel in uiniis deliciosis
vel frequentibus. vel palestris. vel
ludis vel ornamentis vel tur-
pitudinibus. et precipue mulierum.
et huiusmodi peccatum est. et quando est
notabilis excessus sed est sine
consensu. est veniale. vel nul-
lum etiam de re notabili firmum

pportionē sui stat⁹ ē mortale
vel in modico est veniale. De
scēdere autē ad p̄ticularia pu-
ta d̄tērmīare q̄n ē mortale v̄l
veniale nō de facili pōt dari
iudiciū certū a q̄ p̄ḡscat.

De inuidiā q̄ est scōm vici
um capitale.

Titulus. ij. de inuidiā et
specieb. iij. et h3 capla. iij.

Lapl'm p̄mū.

Inuidia ē

i tristitia de aliēo bo-
no inq̄ntū desiderat
vt diminutiū p̄pe excellētie
et si sit ex p̄sensu rōnis morta-
le est. nisi eēt de aliq̄ re pua. si
cut puer q̄ inuidet alteri pue-
ro q̄ habeat plures fructus et
hmōi. sed si sit f̄m motū sēsu
alitatatis. et cū displicentia rō-
nis ē veniale vel nullū. etiā d̄
re notabilie In̄rogādū ē f̄m
statum de hmōi inuidiā. scz si
platus alteri plato inuidet d̄
maiori platiōe vel dignitate.
Si est officialis d̄ maiori et
digniori officio. Si doctor
de maiori scia et cōcursu. Si
scholaris d̄ acutiori ingenio
alterius scholaris. Si ciuis
de maiori honore et reputatōe
alterius. Si sp̄ūalis de ma-
iori fama alterius. Si muli-

er de alterius marito. filijs. or-
namentis. pulchritudine. et
hmōi. Si artifex de artificij
artis sue et lucro. et sic de alijs
Si q̄s cū dolet de bono p̄ri-
mi sui. nō ex eo q̄ ille habeat.
sed de defectu suo. qz ip̄e illo
caret. contētus t̄m q̄ p̄rimus
habeat nō p̄inet ad inuidiā.
et s̄l̄t si doleat de bono inimi-
ci. ex hoc solū qz timet inde si
bi nocuentū. nō p̄pe p̄inet
ad inuidiam.

De odio et alijs filiabz iul-
die. et p̄mo de odio. La. ij.

I habuit odiū ad de-
um. qz flagellauit eum
vel ip̄ediuit mala desi-
deria ei⁹. vel alia de cā. morta-
le ē. ¶ Si habuit odiū ad p̄-
rimū desiderans malū ei⁹ vt
malū. et si ē malū notabile qd̄
ille appetit rōne deliberata.
mortale ē. siue malū sit in p̄so-
na vel fama vel substantia v̄l
aliō mō. sec⁹ autē si nō p̄sensit
rōne. v̄l sit qd̄ nō ml̄tū dāno
sum. Si p̄o desiderauit ma-
lū alterius. v̄icz infirmitatez
in bonū ei⁹. vt. s. bonus effici-
atur. l̄ ne peior. v̄l ne alijs no-
ceat. nō est odiū. In̄rogan-
dū et inuestigādū est hoc cau-
te. nam laici omnem displicē-
tiam solent appellare odium

Interrogatorii pars scda

q̄ tñ ē nisi mō dicto. Itē odium ̄ vnū reputat tñ vnū pctm̄. S; nota q̄ sicut i alijs sic in isto. quotiēs reuocādo iniuriā menti de nouo habu it odium ad illuz cum ̄sensu rōnis. toties peccauit mortalit. Interrogandū ē etiā detē pore. s. q̄ntū p̄seuerauit quō frequē odiu it. Itē q̄ dimittat omne odiū. sed nō optet imo non debet ille petere veniam quem odiuit si peccatum est occultum. nisi publice cu; & bis vel alijs modis offēdiss; ¶ De susurratiōe q̄ ē ponere dissensiones int̄ amicos pro pter malā intentionē.

Capl'm. iij.

I q̄siuit p̄bere discor/ diam int̄ amicos vel consanguineos. dicēs malū vni de altero. vel econ/ tra. vel referens studiose que p̄nt causare h̄mōi. q̄ mortale ē. z nurus ergo socrū. z socr̄ erga nurū solent his vacare. ¶ Si dixit aliq̄ p̄ba vñ orta est discordia int̄ amicos vel ̄sanguineos. sed nec hoc intēdēs sed incaute. de se nō est mortale. s; poss; eē rōne scan/ dali. ¶ Si q̄s intēdit dissol/ uere malas amicitias. vel cō/ uersationez alicuius cū alijs

ne decipiat congruis reme/ dijs non est malum.

De exultatiōe in aduers.

Capl'm. iij.

I vidēs dāna euenire z mala his q̄b; iudet vel odiū h; letat̄ d̄libe rato aio d̄ malo illi? mortale est. sec̄ aut̄ si nō deliberto a/ nimo. Letari aut̄ d̄ malo ini mici. nō inquatū malū ei? s; inq̄ntū nō poterit nocere. vel als iniuste eū opprimere p̄t eē sine pctō.

De tristitia in p̄spis.

Tristitia in p̄spis q̄ d̄ h̄ differt ab inuidia. q̄ tristat̄ de bono p̄rimi. z p̄t hoc cogitat quō male habeat z desiderat. sed ̄trin/ git sepe q̄ nō patit̄ ille dāna que ei appetit. s; magis p̄spa tur z d̄ h̄ tristat̄. z est mortale vbi est ̄sensus rōnis. ¶ De ira q̄ ē tertiū viciū capi tale. ti. iij. z h; ca. ij.

Ra est ap

i petitus vindicte z vi ciū capitale. z frequē ter miscetur cu m odio. Si p pter aliquem defectum in se vl̄ in altero cōmissum deside/ rauit vindictam seu punitōz quōcūq; vt p̄ se vel a deo vel

ab alio intendens solū satisfaccere aīo suo irato. z ē mortale qñ scz solū inēdit punitiōez pter ordinē rōnis. si notabile malū est z cū p̄sēu rōnis alio veniale. vt ira q̄tidiana ī guernatiōe familie. ¶ Si irat⁹ in seipm ppter aliquē d̄fectū turbat cōtra se veniale est cōiter. ¶ Si iratus ē deum ppter aliq̄d flagellum murmurat ī corde vel ore impatienter feres. z potest esse mortale z veniale. fm modū impatiē.

De indignatione z alijs filiis ire.

Capitulum secundum.

Indignat⁹ ē aliquē si nō valēs audire eum vel videre. reputās eū indignū eo q̄ sibi displicuerit eū debuit seruire. potius ē veniale cōiter. z si ppter hoc retinet sibi loq̄lā. vel aliud signū nō dicit displicētiē. qz aufere dā sūt ppter scandalū priorum z opiniōē odiū.

De timore mentis.

Excogitauit diuersas vias z modos ad vindicandum se de iniuria. z his implicauit mentem cogitationibus altercatiuis fm processuz potest esse mortale et veniale.

De clamore. 1

Ex ira clamauit aliquē inordinate et pfuse z furiose loquendo. est veniale cōiter.

De contumelia

Dixit alii p̄ba cōtumeliosa vel iniuriosa īportantia vicia vlt op probria aīo iniuriandi notabiliter. vt vocādo eū pditorē vel inhonestā psonā. z dicendo mala de parentibz z hmoi mortale est. Si dixit p̄ba opprobriosa familie sue l' discipulis vel sibi subditis causa correctōis. si mō debito et honesto est sine pctō. vel cōiter est veniale. nisi īfamatoria diceret. z sequeretur scandalum magnum.

De blasphemia et maledictione creaturarum.

Blasphemauit animo deliberato aliquē vt peccet tali maledictōe in malū. esset mortale nisi hoc affectaret in emēdationem eius. ¶ Si vero hoc non desiderauit fm rationez sed fm subitum motum ire eius. Cuius signuz est. quia si hoc contingeret valde doleret. sicut fit a parentibus communiter est veniale.

Interrogatorii scda pars

¶ Si maledixit creaturas ir-
rōnales. qz si fecit in detestati-
onē creatoris. vel ī dānū dñi
ei? ē mortale. als veniale 7 o-
ciosum. **¶** Si blasphemavit
aias defunctorū suoz parētū
vel alioz hoīz. videt mortale
qz videt ītēdere uotabile ma-
lū. Idē cū seipm maledixe-
rit ex ipatia. Si blasphema-
uit diabolū malū est. qz ocio-
sum saltem. De maledictōne
dei 7 scōz dictū est sup pzo
pcepto.

De irā.

¶ Irā p quā ex ira se-
in uicē hoies pcutiūt.
vīz cū fit aīo nocendī
vel iniuriādī. vt in adultis ē
mortale. in incipiente veniale
Idem in psequente aīo vin-
dicatiuo. secus si aīo defendē-
di se tñ. yel etiam ad exerciti-
um. vt pueri

De seditione.

¶ Seditiōe q̄ est qñ vna
ps ciuitatis insurgit
aliā. ex pte eius q̄ iniuste mo-
uet. est mortale cum oibz seq̄-
cibz eius. 7 tenet de oibz dā-
nis inde secutis alteri parti.
Ex pte autē eius q̄ resistit sedi-
tiōi iniuste. mote ptra se vel
bonū ciuitatē. nō ē fm se pec-
satū. nisi misceant odia 7 vin-

dicatōes. put cōiter accidit.
Dñ ex resistentia alteri pti se-
querent multa picula 7 mala
cedendū eēt. als nō euaderet
multa peccata q̄ ī p̄flictu pti-
um seq̄rent. **¶** Si q̄s etiā ita
partialis est vt guelpbus 7 gi-
belinus. seu aliter p̄tial ita ob-
stinato aīo q̄ appetit extermi-
niū alteri? p̄tis seu exiliū per-
phas 7 nephas. paratus eti-
am in malis seq̄ ptem suā nō
est sine mortali. 7 in malo sta-
tu p̄ditōis.

De bello

¶ I q̄s mouet bellū iu-
stuz mortālī peccat. 7
omnis q̄ dat auxiliū p̄silium
7 fauorē silr peccat mortalitē
De dānis autē q̄ ibi fiunt.
7 de restōnibz. 7 qd sit iustum
vel iniustū bellū. vide in ter-
tia pte. De homicidio dic-
tum est. s. c. v.

¶ De accidia q̄ ē q̄rtū capita-
le viciū. ti. iij. 7 h3 ca. v.

¶ Primū caplm de eadem

Accidia. i.

¶ a portat tediū bñ opā-
di. Si ita contri-
status 7 tediāt? est q̄ habuit
ī horrozē bona dīna. 7 ī abo-
minatōz spūalia 7 opa bona
ad q̄ tenet vt p̄cepta dei 7 ec-

eleſie ⁊ hmōi. qñ a deſt cōſenſus rōis ē mortale. ſ; ſi h; talē mortū tm̄ fm̄ ſenſualitates cū diſplicētia rōis. eſt veniale ¶ Si aut̄ ⁊ trīſtat⁹ ē d̄ morte ꝑ ſanguinei vel alio cāu qꝑ pe nitet cū bñ feciſſe. vel ꝑ ꝑonit ampli⁹ n̄ bñ facere. mortle ē. ¶ Si ita ⁊ trīſtat qꝑ vellet nūqꝑ fuiſſe creatus a deo. ſeu nō eē nat⁹ i m̄do. v̄l eē ſic brutū aial. vel mozi quōcunqꝑ ſiue bñ ſiue male d̄ iſpoſit⁹ dū mō hinc exiret. talis trīſticia cum ꝑ ſenſu rōnis eſt mortale.

Si etiā ita ⁊ trīſtat de aliqꝑ caſu aduerſo qꝑ incurrit ḡndē infirmitatē ꝑpter nimiam trīſticiam ꝑdens ſomnū. dimittens cibum ⁊ hmōi. videtur mortale qñ pōt ſe iuuare cōtra hmōi ¶ Si contrīſtatur ex ꝑſideratione bonoz qꝑ hñt aliqꝑ qꝑ ip̄e eſt ꝑuatus vilipēdens oīa ſibi data a deo ⁊ in de ſumens tediū bñ opandi. fm̄ ꝑ ſenſum rōnis illa accidia eſt cōiter veniale. et in ꝑſo nis ſpūalib; repit. Si cōtrīſtat ex h̄ qꝑ bona ꝑpoſita qꝑ fecit ſepe frāgit. ex h̄ incurrit tediū bene opandi qñ ſibi videat nō poſſe ꝑficere acidia ē in ſpūalib; incipientib; dō ꝑ uire. Si ex frequētia tenta

tionū attediāt in laborando ⁊ reſiſtendo veniale ē. ſi tñ reſiſtat in incipientib; cōtin/git ſepe. Si attediāt i bonis opib; vel bene opando oꝑrando audiendo legendo lectiones vel ꝑdicationes. aut dicendo officium ⁊ hmōi. n̄ tamen dimittit de neceſſitate fienda cōiter eſt veniale. ⁊ ſatis etiam in ſpūalib; repitur. ¶ Si trīſtat de aliqꝑ defectu magi ex eo qꝑ apparz defectu oſus corā hoib; qꝑ coram dō accidia ē. ⁊ frequēter veniale ꝑcedens ex ſupbia.

De filiab; accidie Ca. ij
E filiab; accidie in qb⁹
d̄ difficile eſt cognoſcere quando ibi ſit peccatum mortale. niſi ꝑmiſceat cū aliquo peccato. v̄l cū omittitur aliquod ꝑceptū. niſi deſꝑmat ita mentē qꝑ tollat caritātē dei ⁊ ꝑrimi.

De deſperatiōe.

Deſperauit de miſericordia dei. exiſtimāſ non poſſe vel non vel le ei ꝑcere etiam reuertenti ad penitentiam. vel nō poſſe abſtinere a peccatis cū adiutorio dei eſt mortale fm̄ deliberationem ⁊ conſenſum. ſecus

Interrogatoriū pars sc̄da

si fin aliquē impulsū tētatio-
nis. ¶ Si despauit se n̄ pos-
se euadere aliquas misérias
mundi vel picula ppter q̄ de-
creuit se occidere est mortale.
Et si aliquid ad hoc fecit ml̄-
to magis.

De malicia

¶ Iptempsit diuina et
sp̄alia bona ex tristi-
tia aggrauante mentē
mixta cū accidia mortale est.

¶ Si autē ptēneret et refugeret
ea p̄ q̄ posset vitare peccatuz.
qz tūc ptinet ad blasphemiaz
in sp̄itum sanctum. vt infra
dicetur.

De pusillanimitate.

¶ Subtraxit se ab illis
bonis ad q̄ erat aptus
timore deficiendi. vt a
ieiunijs. ab ingressu religiōis
a p̄latiōe iniūcta ab officio p̄-
dicatiōis et audientia cōfessi-
onis iniūcte. et hm̄oi. est cōit̄
veniale. nisi esset p̄ceptum in
eo qd̄ dimittit.

Derancore

¶ Habuit displicentiā
et tediū in corrigentes
eū ppter correctionem
est veniale. nisi illos odiret. et
tunc odium est mixtū

¶ De ociositate que procedit
ex tedio.

¶ Stetit ociosus nihil
boni opans corpale
vel sp̄ituale. vñ amit-
tit tempus irrecupabile. vide-
tur veniale. nisi ex ocio adda-
tur aliquod viciū quod fre-
quenter accidit. et quanto tē-
pore stetit ociosus.

¶ De torpore seu pigricia bñ
opandi.

¶ Fuit tardus ad bene-
opandū. licet illd̄ fece-
rit. tardus ad eccliaz
ad orandum. ad elynas dan-
dū. et hm̄oi. cōiter est veniale.
nisi ex tarditate omittet p̄ce-
ptū. vt qz cito nō subueit pa-
tienti extremam necessitatem
cuz tenet vt infirmo. vñ seq̄t
mors et hm̄oi. tūc ē mortale.

De euagatōe mentis.

¶ Habuit distractiōes
mētis in orōne. et fuit
in ea. vel cū volūtate e-
uagat. vel audiendo p̄dicati-
onē et diuina mente cogitauit
vana et inutilia. est cōiter ve-
niale. nisi addat aliqd̄ sp̄cia-
le peccatū. vel p̄ totū officiaz
ad quod obligatur ex p̄cepto
vel audit noua. vel si loquitur
inutilia. vel ex tedio mutat lo-
ca hincinde vel distrahit
sensus et membra diuersi/

mode ē veniale cōiter.

¶ De negligētia seu tepedita/
te. Caplm. iij.

¶ Ue est remissio volun/
q tatis circa ea q̄ d̄z face
re. In hac q̄ttidie oēs
offendūt. sed venialit. nisi o/
mittat aliq̄d necessariū. Si
fuit negligēs circa opa mise/
ricordie spūalia. q̄ hoc versu
p̄tinēt. Cōsule castiga dimit
te solare fer ora. ¶ Hora q̄ s̄b
cōsule p̄bendit doctrina. et
docere ignorantes p̄cipue ad
salutē vtilia. ¶ Si fuit negli/
gēs ad addiscēdū necessaria
ad salutē. vt p̄cepta dei ⁊ eccle
sie general. qz h̄mōi ignoran
tia nō excusat. vel ad eunduz
ad p̄dicatiōem. ⁊ vtile est iniū
gere idiotis vt p̄dicatiōes aliq̄s
audiant. ¶ Si fuit negligens
ad p̄curandū sibi sacramēta
⁊ sue familie. ⁊ si ex negligē/
tia ⁊ dilatiōe mortua est p̄les
sine baptismo. est mortale.

¶ Si infirmus mortu⁹ ē si/
ne p̄fessioe ⁊ cōione vel extre/
ma vnctōe. cū ex negligentia
crassa p̄cedit. videt mortale l'
graue veniale s̄m q̄ plus ille
indigebat. Si fuit negli/
gēs ad p̄curandū sacramētuz
p̄firmatiōis. Si iterū fecit
set dare sacramenta baptisimi

p̄firmatiōis vel ordinē sciēt
sacrū. est mortale. ⁊ p̄trabit ir
regularitas in suscipiente.

¶ Si fuit negligens ad frater
nā correctiōem. cū tenet vicz
de pctō occulto ⁊ mortali. et
inde sperabat emendatiōem
illi⁹. s̄c̄ esset mortale dimitte
do oīno illam. veniale s̄o re/
tardando. vel de his q̄ nō s̄nt
mortalia Si non seruauit
ordinē debitū in fraterna cor
rectōe. vel nimis asperere vl' tē
pore vel loco indebito. pecca
tum est.

De negligētia p̄fessiois

Caplm. iij.

¶ Omisit ad minus se
s mel in anno p̄fiteri. vl'
ex negligentia vel igno
rantia mortaliter peccauit. ⁊
Sec⁹ si ex impotētia. videli/
cet qz nō h̄z copiā cōfessoris
sed si postea cum habet copi/
am p̄fessoris n̄ suppleuit de/
fectū. mortale est. Si fecit
cōfessioez fictā sciēt dimittes
aliq̄d mortale. vel quod du/
bitabat vel credebat eē mor/
tale. etiam si non esset morta/
le. mortaliter peccat. ⁊ tenet
iterare p̄fessionem Si di/
cit se esse contritū de omnibz
peccatis ⁊ dispositū ad absti
nendū ⁊ satisfaciēdū. cū h̄ nō

Interrogatoriū sc̄da pars

Intenderet mortāl̄ peccauit
z tenet iterare ꝑfessionē. Si
pniaz sibi iniūctā ꝑ mortali-
b̄ ex negligētia omisit facere
peccauit mortāl̄iter z tenetur
iterare cōfessionē. si ē illiꝑ obli-
tus pnie. Si sciēter ꝑfessus
est ei quez sciuit excōicatum
vel suspēsū. v̄l nō hñtez au-
ctoritatē. puta qz symoniace
accepit bñficiū. vel qz intru-
sus ē ꝑ laicā ptātez. peccauit
mortāl̄. z tenet iterare cōfes-
sionē. Si ꝑfessus est in ex-
cōicatione maiori existens.
quā nesciuit ipse nec cōfessor
eiꝑ. absolutus tñ fuit a pctis.
oportet itez cōfiteri. qz nō fu-
it capax absolutōis tñc ꝑꝑꝑ
excōicatiōez. Si ꝑfessus ē
ei q̄ nō hz sufficientem sciam
peccat. z si fuit adeo igrās q̄
nesciuit discernere pctā eius
ꝑcipue cōmunia. tenet itera-
re cōfessionem.

De negligētia circa cōmu-
nionem. *Lap̄m. v.*

Si omisit cōicare semel
i anno. s. in pasca resur-
rectōis post annos di-
cretōis. peccauit mortāl̄ ni-
si fuisse legitime ipeditus. vt
qz alteratꝑ stomacho v̄l excō-
municatꝑ. q̄rēs tñ absolutio-
nē. vel de licētia ꝑꝑꝑ cōfesso

ris ꝑ aliq̄t dies differret. et in
hmōi casibz debz supplere de-
fectū qñ pōt. Si nō cōica-
uit ieiunꝑ. ita. s. q̄ ꝑ mediam
noctē aliqd̄ sūpsit ꝑ modū ci-
bi vel potꝑ. peccauit mortāl̄-
ter. nisi esset grauit̄ ifirmus
qz tūc lz. ¶ Si cōionem sum-
psit cum staret cū ꝑꝑꝑo ali-
cuius pcti mortalis. vel cum
ēēt excōicatus hoc sciens vel
ignoꝝās ignorātia crassa pec-
cauit mortāl̄. ¶ Si nō ꝑfes-
sus de aliq̄ mortali pctō com-
misso aduertent̄ ex verēcūdia
vel inaduertent̄ ꝑꝑꝑer indis-
cussionem cōscie. vel ex igno-
rantia crassa z supina sūpsit
cōionem. peccauit mortāl̄.
¶ Et nota q̄ si q̄s omittit cō-
fessionem vel cōionem in tpe
statuto conari debet ꝑfessor.
vt inducat eum ad supplen-
dum defectum. nisi sit oīno n̄
bene dispositus. Item cū
reꝑit aliquem dedituz vicijs
turpibus z alijs vsqz ad finē
quadragēsimē cautū videtur
ne subito admittat eū ad cōi-
onem. sed plonget sibi tempꝑ
ꝑ aliquas hebdomadas. De
alijs h̄o defectibus q̄ cōmit-
tunt̄ circa cōionē z missā. vi-
de in. iij. ꝑte d̄ cleric̄. Si exi-
stens excōicatus maiori sciēt̄

participavit. audiendo divina i
 eccl'is. aut sacramenta percipiē
 do. peccavit mortalr. ¶ Si p
 ticipavit in crimine cū aliq p
 pter qd ille cū q participavit e/
 rat excoicatus. vicz quia ver/
 beravit clericū. vt. c. si cubi/
 ne. de sentē. exco. Vel si aliq
 clericus subijcit se alicui lai/
 co verberandū ad placandū
 eū de iniuria sibi illata. cleric
 ille efficit excoicatus. r mor/
 tale ē vt. c. rigit. de sen. exco.
 ¶ Si exis excoicatus maio/
 ri scienter participavit cū a/
 lijs fidelibz etiam extra divi/
 na precipue in his q continē
 tur in hoc versu. Quos orare va
 le cōmunio mensa negat. Et
 si fecit ex contemptu p trap /
 hibitōz supioz. peccavit mor/
 talit. als venialr. r efficit ex/
 coicatus minori. a q p absol
 vere oīs q bz eū audire in cō/
 fessione. ¶ Excipiunt tñ qn/
 s casus in quibz licet parti/
 cipare cum excoicatis. q pti/
 nent in h psu. Utile lex hū/
 leres ignorata necesse. Nec
 anathema qdē faciūt ne pos
 sit obesse. Quos vide in qrtā
 pte summe.

Quintus titulus de inani
 gloria et hz tria capla. Primū
 caplm de inani gloria.

Eiani glo

ria q ē qntū capitale
 viciū iportās iordā
 tū appetitū laudis hūane seu
 inordinatā pplacenz eius
 cui offert. r cū sit aliq opus
 pncipalr ppe laudem ppriā
 amittit ei? merces r pctm in
 currit. r interroganduz ē fm
 statū hoīm d diuersis mate/
 rijs i qb hoies qrūt sibi lau/
 dē. vicz a doctore d scia r do/
 ctoria. a scolari d ingenio r di/
 sputatōe. a rectore de regimi/
 ne. a mlieribz d ornatu r hu/
 iusmōi Si qsiuit laudē r glo/
 riā d ope pcti mortalis. mor/
 talr peccavit. si fm rōnem de
 liberatā h egit. sec? si fm mo/
 dū sensualitatis vel etiā si de
 aliq veniali gl'iat. ¶ Si opa
 sua de genere bonozū vt ielu/
 nia. elemosyne r hmōi. quasi
 omnia ad laudem humanaz
 fecit. mortale videtur cuz ibi
 constituit finem. secus si ali/
 quid bonuz aliquādo fec' alio
 fine. Si ita ordinate acce/
 pit laudem de aliq ope. q p/
 pter eaz pscōndā par' erat fa/
 cere h aliq d pcepto r peccavit
 mortaliter. In alijs aut casibz
 videtur veniale.

De modestia ornat? ca. ij

Interrogatorii pars sc̄da

E immodestia ornatus q̄ pcedit frequenter ex inani gloria. lz etiaz ex alijs causis possit pcedere. et p̄cipue mulieres iuvenes de hoc interrogāde sunt. s. de ornatu capilloꝝ. fucoꝝ. gēmax. vestiū p̄ciosaz. z foderaturis z caudis eaz. z planellis nimis altis z coronis capitis. z hm̄i. in q̄b; aliq̄n̄ ē mortale. aliq̄n̄ veniale. ¶ Si vsus vsa est fucis v̄l alijs ornamentis ad ostentatiōez z inanem gl̄iam. si d̄ hm̄i supbiuit v̄l gl̄iata ē mortale ē si tāta delectatiōem habuit ad laudem et gl̄iam illam q̄ non curauit trāsgredi mādata dei z ecclie. ¶ Si vsus vel vsa est fucis z alijs ornamentis ad inducendum hoies ad sui ꝑcupiam extra matrimonium. mortale est indubitarum. ¶ Si ita inordinate delectatur in huiusmodi. ita q̄ etiā si sc̄irz homines ex sui ornatu scandalizari. id ē trahi ad sui ꝑcupiaz non curans de ruina primi mortale est. ¶ Si ad ꝑplacendum virū si ē inupta. vel ne d̄ spicat ab alijs. vel ex aliq̄ leuitate vsa est fucis v̄l alijs ornamentis supfluis de se non

est mortale sed poti⁹ veniale. nisi hic sit notabil̄ excessus i hm̄i. vt possit iudicari d̄ occasione data alioꝝ ruine. z nō t̄m̄ accepta q̄d est difficile iudicare. ¶ Si habuit nimitā diligentia z studiu z tps ad ornandum se. vel fecit excessum in portatura vestiū vltra suū statum vel conditionem v̄l n̄ s̄m morem patrie. vel vestib; nimis delicatis pctm̄ ē.

Capitulum tertiu de filiab; inanis glorie. Et primo de hypocrisi.

I simulauit sanctitatem h̄re ꝑ ieiuniū orōnem z hm̄i. cū malus est; si hoc egit ad ꝑsequendam laudem hūanā. cōstituens ibi finem. mortale est. al̄s veniale nisi aliud viciū adiungat. ¶ Si simulauit sanctitatem ꝑ hypocrisim̄ intēdēs aliqd q̄ sit cōtra honorē dei v̄l vtilitatem primi. vt seminare errores adipisci indign⁹ eccl̄iasticaz dignitatē. decipere em̄ ꝑximū t̄paliter vel spūaliter mortale est. ¶ Si simulauit sanctitatem existens malus vt dētur ei elemosine sicut sc̄o viro v̄l ꝑcuratiōes eccl̄iarum vt certanz s̄ilia; mortale ꝑccauit

Si simulauit maiorē san-
ctitatē q̄s habuit. vel occulta-
uit suū defectū ad edificatiōz
primorum. non est peccatuz
vel leue vel veniale est. aut si h̄
facit ob aliquam vanitatem
vel inanem gloriam. est veni-
ale

De iactantia

I laudauit seip̄s d̄ ali-
f q̄ ope pcti mortalis.
mortalr peccauit. Si
aut̄ de ope veniali. venialiter
peccauit quantum est de se.

¶ Si laudauit se d̄ aliquo o-
pere bono. vtz de virtute. de
scia. de industria. vel diuitijs
vel potentijs. et hm̄di. ex sup-
bia et inani gloria. mortale est
vel veniale fm̄ radicem ipsi-
supbie vel inanis glorie vn̄d̄
procedit. ¶ Si laudauit se cō-
temnēdo alios. vt phariseus
publicanum mortale est.

¶ Si aut̄ ex aliqua leuitate l̄
utilitate consequenda venia-
le vel nullum est.

De ironia

I vilificauit se verbis
f v̄ factis plus q̄s sen-
tiat in seip̄o in mēte. di-
cens aliqua mala de se q̄ in se
non cognoscit veniale est. et d̄
ironia.

De contentione

I q̄s intendit aduers^o
f aliū p̄tra veritatē sciē-
in reb̄ alicul^o impor-
tantie mortale est. secus in re-
bus p̄uis et inaduertenter.

¶ Si cōtēdit p̄ veritate. s; ni-
mis inordinate cōiter ē veni-
ale. s; possz ibi eē tāta iordā-
tio q̄ rōe scādali seq̄ntis esset
ibi mortale.

De discordia

I h̄ns tractare aliqua
f cum alijs in cōi nolit
p̄cordari cum alijs de
his que ordinant̄ ad honore
dei vel primorum vtilitatem
ex eo q̄ male afficitur ad eos
vel vt ostēdat se plus scire q̄
alijs. mortale est. secus autem
si n̄ p̄cordat. vtz q̄ sibi videt̄
esse magis fm̄ deum et rōnez
q̄d ip̄e intendit. q; tūc vel nō
est peccatum vel leue nisi sit
nimis p̄inar.

De p̄inacia

I fuit p̄inar in sentē-
f t̄ijs suis discrepans a
cōmuni ceteroz consi-
lio vel iudicio. cōmuniter est
veniale piculosum et inducti-
uum erroris.

De singularitate notitatū

I fecit singularitates
f Inouitates i ouersatō-
ne vite vel vestibus v̄

Interrogatorii sc̄da pars

cerimonijs vel alijs adiuētōi
bus peccatū est. ⁊ si adiuēt
aliquā malā ꝑsuetudinē oīa
ei imputant

De inobedientia.

Inō obediuit supio/
ribz suis spūalibz vel
tpalibz legibz canonicis
vl' ciuilibz rōnabilibz ⁊ si qdē
transgredit supioꝝ ordinatō
nes hñtes vīm ꝑcepti. vt qñ
mādat suari verbo vel scrip
to in ꝑtute sc̄e obediētie vel
sub pena excoīcatōis vel car
ceris. vel alijs penis gñibz ⁊
hmōi equipollētis peccauit
mortalr. In alijs ꝑo ordīati
onibz simplr factis trāsgrediē
do est veniale. nisi fiat ex ꝑtē
ptu. qz tūc ē mortale qñcūqz
lenibus

¶ De gula. vi. ci. ⁊ hz ca. iij.

Prīmū caplm

Gula ē se

Gulū capitale viciū. ⁊ ī
ordinatū appetitum
seu delectationē circa cibū et
porū. ¶ Nota qñqz species
seu modos q̄ continent in h̄
ꝑtu. ꝑre ꝑpere laute nimis
ardenter studiose. ¶ Si come
dit vel bibit extra horam de
bitam sinerōnabili cā ⁊ vrgē
te. ¶ Si est vsus cibus vl' po

tibus lautis nimis ⁊ delica
tis vltra ꝑditōez sui stat⁹. ali
ter em̄ decz ꝑmedere infirmū
q̄ sanū. ciuē q̄ rusticū. ¶ Si
comedit vel bibit in nimia qñ
titate ꝑm exigentiā sue cōple
tionis. qd̄ em̄ vni parū ē ni
miū ē alteri. ¶ Et ꝑl⁹ comede
re in die ieiunij q̄ altera die n̄
ē de se malū ꝑ vna comestiōe
Si comedit vel bibit cū ni
mio ardore gule seu cū nimia
ꝑplacētia ꝑtē⁹ magis satis
facere delectatōi gule q̄ neces
sitati puidere. ¶ Si adhibu
it vel adhiberi fecit nimīū stu
diū et diligētiaz circa cibaria
delicata ꝑpanda. vt cum va
rijs saporibz ⁊ diuersis mōis
⁊ hmōi. In his oibz spēbz vl'
modis guletūc ē mortale qñ
delectatio gule q̄ritur vt finis
parat⁹ facere ꝑtra ꝑcepta vt
satisfaciat delectatōi gule. vl'
cum comedit vsqz ad crapu
lam vel vomitum aduertē
ter. sicut fit a plerisqz ī carnī
p̄nio. vel vtitur aliquo cibo
exquo verisimilit̄ credit iur
rere magnā lesionem perione
In alijs ꝑo casibz cōmūit
est veniale. ¶ Si comedit
carnes in quadragesima vel
in alijs ieiunij ecclesie. vel
in sexta feria. aut in sabbaro

p totū annū nisi vrgēte cā ne
cessitatis vel infirmitas pec
cauit mortalitē si sit sine p̄silio
medici. Si v̄sus ē lacticinij
tpe q̄ dragētime sine cā infir
mitatis. ⁊ d̄ p̄silio medici pec
cauit mortalitē. In alijs vero
ieiunij ecclie suari p̄t mos
p̄rie q̄ntū ad v̄sum lacticinij
rū q̄ mos si non appareat tu
tius est abstinere.

De ebrietate.

Ibibit vsq̄ ad ebrie
tate aduertēs se nimis
bibere. vel potentiam
vini sufficientē ad iebriādū
vel de hoc dubitās. pbabiliter
peccauit mortalitē. secus si iē
rauit potentiam vini. vt noe.

Si fuit cā inebriationis
alterius aduertenter inducen
do ad nimium potum vl̄ po
nendo sal i vino. ⁊ hmōi mor
talitē peccauit. secus si fecit cā
medicīne. Si induxit ali
quē ad frangendum ieiuniū
ecclie sine cā legitima suis p
suasionibus peccauit morta
litē. Si induxit pueros et
iuuenes ad lambacitates ⁊ ta
bernas ⁊ hmōi. vt puertat ad
curpia. Si frequitauit ta
berna siue cā rōnabili. vel cō
uiuia dissoluta pctm̄ est.

De insensibilitate.

Abstinuit se nimis a
cibo ⁊ potu ⁊ alijs ne
cessarijs vite p̄p̄ qd̄ i
currit infirmitatē cōiter ē ve
niale. nisi fiat notabilis excels
sus. ⁊ addat obstinatio ⁊ ad
monitōes ex hmōi defectu.
qz tūc videt mortale rōne pi
culi inde sequentis.

De filiabz gule. ⁊ p̄mo de
ebetudine. Ca. iij.

Iex fumositatibz ior
diate comestiois ⁊ po
tus incurrit scurrilita
tē seu grossiciē intellect⁹ et ex
hoc ineptitudinē intellectus
vel ineptitudinē legēdi oran
diqz ē veniale cōit.

De loquacitate.

Inimis locutus ē seu
dixit p̄ba ociosa ⁊ sine
necessitate ⁊ rōnabili
tate cōiter est veniale.

De scurrilitate

Ifecit act⁹ seu gest⁹ i
ordinatos. ⁊ si sint p
uocātes ad libidinem
extra m̄monium est morta
le. Si p̄o ad dissolutōz vl̄ le
uitatez. vt ventositatē ⁊ hmōi
veniale est.

De inepta leticia.

Ihabuit ineptā letici
am ⁊ vanā in ludis ⁊
iocis. cōiter veniale ē.

Interrogatorii pars sc̄da

nisi addatur aliq̄d vitiū.

De choriceis.

C Horice q̄ sūt cū inordiata leticia sūt mortalia q̄nq̄ modis. p̄mo cū sūt ex libidine. sc̄do cū sūt i ecclesijs. qz sacrilegiū ē. tercio cuz sūt a clericis 7 religiosis cuz mlieribz rōe sc̄dali. q̄rto cuz sūt ex inani gl̄ia vel vana leticia tā iordata q̄ ibi p̄stinaf̄ finis. q̄nto cū t̄les chorizates nō curāt de sc̄dalo primi ē mortale. In alijs aut casibus cōit̄ est veniale. Posset t̄n q̄nq̄z cē mortale. nec de facili de b̄mōi p̄t dari iudiciū.

De immundicia.

E immundicia q̄ p̄t intelligi cū q̄s imūde p̄medit. 7 cēt veniale. p̄ccipue si ex s̄ p̄turbat alios. vel qz vomitū facit. 7 si s̄ facit qz nimium p̄medit. vel qz auidius comedat p̄c̄m est. secus si cā medicine. v̄l p̄t intelligi d̄ immundicia pollutiōis q̄ cuz accidit in somnijs nō imputat̄ ad p̄c̄m s̄ p̄c̄m p̄t cē in cā ē sc̄z si p̄cessit ex crapla v̄l turpi cogitaciōe p̄cedēti. v̄l ex negligētia. l̄ etiā p̄ vigiliā recoles d̄ ip̄a immundicia habita in somnijs turpibz delectat̄. 7 si ē p̄sensus rōis d̄ b̄mōi turpi

delectatōe ē mortale vel veniale. vel nullū si sit ex alieniatōe nature. ¶ De immundicia seu pollutiōe p̄curata. ¶ Nota qz si q̄s qd agit hac inrēde p̄cipalr vt pollutiōez habeat siue vigilando siue dormiēdo mortallr peccat. etiāz si fac̄ cā sanitat̄. Si aut̄ ip̄a pollutiō cē p̄tigat i vigilia p̄t volūta. tē 7 sine p̄curatōe n̄ ē mortale. ¶ De luxuria titul̄. vij. 7 h̄z capla duo. Primū.

Luxuria ē

L septimū capitale viciū. sed qz sup̄ in p̄ccip̄tis dicitur est satis de sp̄s̄ et̄ in ope. ac etiā in cogitaciōe oī. illis omissis vidēduz ē de q̄busdā alijs p̄nētibz ad ipsā luxuriā 7 delectatiōem morosam. 7 p̄mo. Si tetigit aliquē vel aliquā vel oscular̄ ē libidinose extra cōingū mortaliter peccauit. etiā si n̄ seq̄t̄ turpis actus. nā talia exercitia i ope ip̄o p̄mo p̄c̄o habētur cū ope isto. s̄z tāto graui⁹ q̄nto in b̄mōi p̄currūt pl̄a. si aut̄ fiāt diuers̄ t̄pibz diuersa sūt p̄c̄a. Si sep̄lit l̄ras l̄ portauit v̄l misit vel recepit continētes amatoriaz p̄uocantia ad lasciuia aduertent̄ mor/

taliter peccauit. Si fecit
cantarōes v'l cātāuit v'l legit
vel audiuit s'ba lasciuie. vel
turpia delectabil'r ad puocan
dū sevl' alios ad lasciuā mor
taleē. Si associāuit aliqūē
quē sciuit ire ad puocādū. v'l
turp'r agēdū. vel ad faciēdū
serenatas vel matrinatas.
peccauit mortaliter. Si fuit
mediator int' aliq's ad hmōi
turpia. vel posuit aliq's medi
atores int' se 7 int' alios 7 hu
iusmōi. peccauit mortalkr. Itē
si fcepit eteniū l' donū qd cū
q's. l' misit ex amore libidīs.

¶ De delectatōe morosa.

Delectatiōe morosa
d qd viciū repit in tepi
dis 7 mltū negligētibz
nā feruidi subito cogitatōes
expellūt norias. 7 frigidī de/
siderijs opis acquiescunt.

Si habuit cogitatōes im
mūdas 7 carnales in qbz tra
hit morā postq̄ rōne ppēdit
ppt delectatōez ipam cogitā
di hmōi peccauit mortalkr.

Ad solū qn̄ q's cogitatōibz lu
turie rōe cōsensit deliberans
facere malū si adesset cōmo/
ditas. sed etiā nolendo opus
ppetrare. s'z n̄ curādo ipas co
gitatōes libidinofas expelle
re postq̄ ppēdit. s'z i cīs volū

tarie imorādo peccauit mor
taliter.

De filiabz luxurie. Ca. ij.

De filiabz luxurie de q̄
d bus nō optet mltū in
trogare. qz difficile est
itelligere nisi cū mixta aliorū
vicioz. 7 pma ē cecitas mēt's
De cecitate mēt's. si fuit
d ita mēte occupat' cir
ca mūdāna 7 carnalia
q' nesciuit de deo cogitare. v'l
de rebz spūalibz.

De precipitatiōe.

De precipitatiōe. si fuit p
d ceps et subdit' i opi
bus suis sine p'silio et
examiatiōe mēt's s'bita agēs.

De incōsideratiōe.

De incōsideratiōe. si fuit
d icaut' i fact's suis. n̄ bñ
iudicās circa occurrentia

De incōstantia

De incōstātia. si i eo q'
d deliberauit boni age/
refuit icōstās 7 mutabilis ex
passione. De amore sui.

De amore sui. si nimis

d seipm dilexit querēdo
corpis delectatōes et
pmoditatē et hmōi.

De odio dei.

De odio dei. si habuit
d deu' l' legē d' i displice
tia. qz p'hibz 7 cupiaz 7 hmōi

Interrogatorii scda pars

De amore vite pñtis.

D E amore vite pñtis si nimis amavit vitam istā pñtē ppe voluptates carnis q̄b̄ est deditus ita amare vitam pñtem q̄ aliq̄s vellet hic ppetuari. fm Pet. est mortale.

¶ De horrore futuri seculi.

D E horrore futuri seculi si horrorem habuit ad vitā futurā. De alijs h̄o q̄ pñtēt ad viciū luxurie circa cōiugiū. vide infra de iugatis.

¶ De supbia titul. viij. z hz capitula duo. Primū.

Superbia

I fm Grego. ē regina oīm capitaliū vicioꝝ. Et ē viciū multū subtile z difficile ad cognoscēdū. z pñtīt in appetitū iordinato ppe excellentie. z hz quattuor species siue modos de q̄bus potes īterrogare. pnt videbitur expe dire si tñ penitens intelligat. Si bona naturalia spūalia vel tpalia q̄ habuit sibi attribuit. z a deo nō recognouit. Si bona ip̄a a deo recognoscens meritis suis pncipaliter accepisse estimauit. videlicet ppter sua ieiunia. oratōes

z h̄mōi. Si ea bona q̄ nō habuit sibi attribuit. vel plus q̄ habuit cum estimat se habere multū hūilitatis charitatis patie z h̄mōi cū non hz. Si reputauit se meliorē esse ceteris alijs pñtēs. in qlibet horū modoz p̄t eē mortale vl veniale. fm q̄ ratōne consentitur vel non.

De filiabus supbie. Cap. ij. Et pmo de derisione.

D E derisione q̄ aliq̄ p̄cedit ex supbia. Si irrisit sacramenta z alia diuina vilipendens ea. aut sacros viros. aut prelatos. aut deo fūire volētes. vt sic retrahat eos peccauit mortaliter.

Si irrisit intēdens ex h̄ in iuriā z vilificatōez. vel nosabile p̄turbatōez ei⁹ mortali peccauit. sz si ex leuitate vl cāioci secus. De ambitōe.

D E ambitōe q̄ pcedit ex supbia z ipoztat in ordinatū appetitū honoris. z multū repit in platis z dñis. Si desiderauit aliquā dignitatē vel bñficiū curatū rōne deliberata pncipaliter ppe honorē vel dignitatē vel utilitatē tpalem peccauit mortali. Si desiderauit dignitatē vl bñficiū ecclia/

sticu vel seculare ad qd est in digno vl ierp. vics qz crimi nosus z hmōi peccauit mortalit. Si desiderauit vel qsi uir ad hmōi puenire etiā faciendo pcepta mortle ē. Si qsiuit honore d qcuqz re ita i ordinate qz ibi pstituat sinez mortale ē. In alijs ho casibz videt veniale.

De psumptioe

Resumptio q pcedit p ex supbia pstitit i h qz hō pōit se ad ea q se supra vires suas. vel nō pntēt ad pdirōez suā. vt seculars ad iudicādū clericos. vel eos q nō sūt sibi subiecti. vel d his de qbz nō hz ptatē peccauit mortalk. Si posuit se ad faciendū ea exercitia ad q nō erat apt. vñ pnt seq spūale vel tpa ledānū alteri. vt medic⁹ ignarus medicine. vel aduocatus ignar⁹ ad aduocandū. iudex ad iudicādū. cōfessor ad audiendū pssiones z hmōi. peccauit mortalk. secus aut si cōperent in arte illa pītus erat. Si psumēs de p̄tute sua ex posuit se piculis pctōz vt vadens ad loca ihonesta. vl frēqntās duersatōz muliez leuium z hmōi. vbi de facili pōt labi i mortali pctō. mortle vi

det. Si nimis de se psumēs nō puidet necessitatibz vl piculis occurrentibz spūalibus vel tpalibz expectās effectuz miraculosū a deo. s. vt cum sanet infirmū sine medico z medicinis. vel ministrat ei cibū sine labore est mortale. z dōrē tare deum.

De temeraria iudicatōe.

Facta alci⁹ q dubia sūt q aīo fiant in malā pte interpret⁹ ē seu iudicauit. z sine signis sufficiētibz indicantibus maliciam alterius deliberate iudicauit aliquem de pctō mortali mortaliter peccauit. Si ho iudicauit de veniali venialitē peccauit. Idē si iudicauit d mortali sed nō deliberate aīo.

De curiositate.

Fuit curiosus circa cognitiōem intellectiua. vt qrendo scire q se sup capacitātē suam. vics de trinitate. de pdestinatiōe. vel qrendo scire a qbuz non dī. vt a demonijs. vel p sortes l qredo scire paz vtiliaz dimitendo magis necessaria. vl qredo scire solū ad scienduz et nō ad deū gnoskendū vl ad aliquā vtilitatē p̄ctm ē qnqz mortale. quandoqz veniale.

Interrogatorii pars sc̄da

Si fuit curiosus circa vsus sensuū. s. oculis aspiciēdo. auribz audiēdo. naribz ad odorandū. gustu ad gustandū. tactu ad tāgēdū sine necessitate vel utilitate s; solū delectatiōe sensuali. pctm̄ ē cōiter veniale. ⁊ qñq; pōt eē mortale. Si reppit se in spectaculū ad vidēdū. vt torneamēta palestra. currere ad brauiū ⁊ hmōi nā si h̄ sit piculū mortis spiritualis vel tēpal. vt qñ sunt spectacula rep̄sētatina turpitudinē. l. cū recipet notabile lesiōez corpis ē mortle. ⁊ multo magis exercēter pb̄ere occasionē i hmōi spectaculū. als ē veniale. nisi p̄t h̄ aliq̄s ita delectat q; mens ei⁹ auerteret a dō. ita vicz q; pat⁹ eēt trāsgredi mā data dī ⁊ eccl̄ievt illa aspiceret vel faceret. Et h̄ idēz intelligo de q̄cūq; pctō. qd̄ d̄ se est veniale. qz p̄ hūc modū p̄t effici mortale.

De ingratitude.

Ingratitudo rep̄it i oī pctō mortali. s; vt circūstātia aggrauās ipsū. qz vbi hō d; sp̄ seruire dō eū offendit. Est etiam vnum spēale pctm̄ inq̄ntū. s. recipiens bñficia a deo vel ab hoīe ea nō recogitat ⁊ regratiat̄ et

recōpensat. vel q; peius ē vlipendit beneficia recepta vlmurmurat de eis. vel iniuriatur bñfactori. cōiter aut̄ rep̄it mixtū cuz aliq̄ genere pcti qñ mortale. qñ veniale ē.

De scandalo.

Scādalo qd̄ qñq; n̄ est pctm̄ spēale s; circūstātia aggrauās pctm̄. inq̄ntū vicz ex dicto vel facto alterius nō recto dat̄ alēi occasio ruine spūal. ⁊ h̄ ē scādalu. ⁊ si h̄ intēdat ē circūstātia aggrauās pctm̄. ⁊ mutās spēm vñ ē necessaria p̄fici qñ ē tale qd̄ h̄islr trahēs ad ruinam pcti mortale. ⁊ p̄cipue cū h̄ seq̄tur Si aut̄ h̄ intēdat. s. ducere aliquid ex dicto v̄l facto suo ad aliquā ruinā ē mortale ⁊ spēale pctm̄ si intēdat inducere. ad mortale. als veniale.

De adulatione.

Adulatio q̄cōit est scādalizatina. ⁊ p̄sistit in h̄ q; q̄s verbis vel factis suis inordinate q̄rit placere alijs ad beniuolentiā captādā. ⁊ si in malo adulat̄ est criminalr. pura laudās aliq̄ de vñ dicta facta vel turpitudine ⁊ hmōi. ē mortale. Si adulat̄ vel laudat aliquē intendēs eū decipere notabiliter

spualibus vel spūalibus ē mortale
secus si aliqd iustum intendit
ab eo habere vel qd puum re
cipe p modū doni vt histrio/
nes. Si nimis laudauit ali/
quē ex quo ille sumpsit occa/
sionē supbie v' inanis glorie
cōiter est veniale. ⁊ potest etiā
aliquē eē mortale. Si ꝑo lau/
dauit aliquē ad eū excitandū
magis ad virtutē vel ad ꝑfor/
tandū eum in tribulatiōibz et
tentatiōibz. ⁊ obſuatis debi/
tis circūſtātijs est ꝑuolum ⁊
meritoriū. als veniale.

De blasphemia in spiritū
sanctum.

Blasphemia in spi/
ritū sanctū q̄ procedit
ex malicia. vitz inq̄n/
tū q̄s nō ꝑtemnit vel refugit
ea cogitare mēti occurrentia
p q̄ possz retrahi a pctō. et hz
sex spēs. s. Presumptio. De/
ſperatio. Inuidētia fraterne
gratie. Impugnatio verita/
tis agnite. Obſtinatio. Im/
penitētia. De his ꝑo interro/
gandū est put videt. et cōiter
n̄ repit nisi i multū sceleratis
Presūptio autē dicit h̄ cū q̄s
presumit d̄ dei misericōdia existi/
mās q̄ parcat sibi ad bñpla/
citū suū. vel q̄ saluet cū ꝑſeue/
rantē in pctō. Desparatio autē

cū credit deū nō posse nec vel
le sibi parcere etiam penitenti
vel volēti saluari. Impugna/
tio ꝑitatis agnite d̄ cū q̄s cō/
tradicit ꝑitanti sibi qm nouit
Inuidētia fraterne gr̄e est cum
dolet q̄s de gr̄a dei ⁊ gl̄ia cre/
ſcente in hoibz. Obſtinatio cō/
firmat volūtātē suā in pctis
cōmissis. Impnia autē d̄ cū
q̄s ꝑponit firmie se i futuruz
nō penitere. De scismate.

Scismate. h̄ peccatū
d̄ cōmittitur cū q̄s rece/
dit ab obediētia roma/
ne ecclesie sumens sibi aliud
caput vel sequēs aliquē cano/
nice nō electū. ⁊ sp̄ ē mortale ⁊
excōicatio ꝑ tales. nisi forte
cū essent duo q̄z q̄libz habe/
ref. p sūmo ꝑōrifice a suis se/
q̄cibz. ⁊ nescit clare q̄s sit ca/
nonice elect⁹. In h̄ em̄ videt
ppli excusari si nō sunt ꝑtina/
ces. s; pati illi adherere quem
sciunt vere esse electū canoni/
ce. Si in itit ordiatōibz alie/
natiōibz factis a scismaticis ex/
cōicat⁹ ē. extra de scisma. ca. i.

De infidelitate paganorū
hereticorū rē.

Infidelitate pagano
d̄ rum hereticorū vel in/
deoruz q̄z q̄libet est
grauissimū ꝑctm̄ ducens ad

Interrogatorii tertia pars

dānatōez. nō optet h̄ dicere i/
ter hos. Soli ei heretici sūt
excōicati. s; z cū alijs p̄cipue
iudeis n̄ d; h̄i domestica cō
uersatio. z p̄cipue idiote. Po
tes circa h̄mōi iterrogare p/
ut tibi videat. s. si habuit aliqd
dubiū in his q̄ sūt fidei. vitz
de sacro altaris z h̄mōi. z si d̄
h̄ h; displicentiā nō ē curādū.
Si aut̄ volūtarie et spōte du
bitat esset mortale. Heretic⁹
q̄dem est excōicatus z nō p̄t
absolui circa sedem aplicam.
vt p̄z in p̄cessu curie. Itēz re
ceptor credens vel fautor he/
reticorū est excōicatus. extra d̄
bere. c. q̄cūq; .li. vi.

Incipit ter

tia z vltima ps i q̄ tractat de
mō interrogādi fm stat⁹ diuer
sos psonaz. z p̄mo ad p̄iuga
tos. c. i. z h; .s. xxij.

Hinc ve

n ro formāde se intro/
gatiōes p̄tinētes nō
ad oēs s; solū ad q̄sdā status
hoim. z p̄mo ad p̄iugatos i/
terrogādi sūt n̄ oēs. s; put vi
det. Si d̄ factō p̄xerūt in ali/
q̄ cāu. p̄hibito mortale ē. qz p̄
p̄hibitiōez. nisi i grantia facti

pbabilis eos excusaret. S; z
sciendū est q̄ sūt q̄dā ipedi
ta q̄ ipediūt m̄rimoniū p̄ben
dū et dirimūt iā. Sc̄tū q̄a nul
lū ē. qd̄ intelligēdū ē q̄n̄ dicta
ipediētā pus int̄ eos inue
niūt q̄ sit sc̄tū m̄rimoniū. et
ea p̄tinent i istis p̄sib; . Error
p̄ditio votū cognatio crimē.
Lul⁹ disp̄itas vis ordo liga
men honestas. Si sis affinis
si forte coire nequibis. Dec
associāde vetant cōnubia fa/
cta retractant. ¶ Pro horum
aliq̄li breuissima declaratiōe.
¶ Nota q̄ error intelligit̄ d̄ p
sona n̄ d̄ fortuna vl̄ bonitate
cū. s. q̄s p̄bit cū berra credēs
ēē katherinā. cuz q̄. s. itēdebat
p̄here. Conditio intelligit̄ d̄
p̄ditōe fuili. s. cū q̄s p̄bit cū
serua credēs eā cēliberā. Nā
si liber p̄bit sciens cū serua z
m̄rimoniū. z s̄lt̄ si p̄bit fuis
cū libera credens esse seruam
Idē videt̄ si seruus cū sua lz
credere cēliberā. Uotū. s. so
lēne p̄ p̄fessionem tacitam vl̄
expressam alieni religioni ap
probate. tal̄ etiā eēt excōicat⁹
Cognatio q̄ est triplex. sc; z na
turalis. sp̄ualis et legalis. Na
turalis d̄r consanguinitas. z
h̄ h; tres lineas. s. ascēdētū.
vt p̄ z au⁹ z h̄mōi. descendē

fili. vt fili⁹ nepos hmoi. col
 lateralium. vt ftes sorores et
 hmoi. z hz q̄libz linea q̄tuor
 grad⁹ exclusiue p̄cipue colla
 terales. nā int̄ ascēdētes z de
 scēdētes videt̄ eē p̄petua p̄bi
 bitio h̄ est etiā excōicatio. Lo
 gnatio sp̄ualis hz etiā tres ḡ
 dus z p̄bit̄ in baptismo z cō
 firmatiōe. Prim⁹ ē int̄ tenē
 tē ad baptisū vel p̄firmatio
 nē z eū q̄ tenet. q̄ d̄r pat̄nitas
 vel filiatio. Scōs ē int̄ p̄fz
 z m̄fem carnalem ei⁹ qui tene
 tur z eū q̄ t̄z cū vxore eius. et
 d̄r cōpaternitas. Tert⁹ est i/
 ter filios natales ei⁹ q̄ t̄z z il
 lā q̄ tenet z dicit̄ fraternitas.
 Cognatio tertia. s. legal q̄ fit
 p̄ adoptiōem hz tres lineas l'
 grad⁹. Prim⁹ ē int̄ ip̄z adop
 tātē z filiā quā adoptauit ac
 etiā filiā ip̄i⁹ adoptati. Secū
 dus est int̄ vxores adoptātis
 z ip̄m adoptatū. ac etiā vxo
 rē adoptati z ip̄m adoptatēz
 Tert⁹ est int̄ filios naturales
 z legitimos adoptantis z ip̄
 sum adoptatum. z hoc tm̄ cū
 ip̄i filij sūt in prāte pat̄s. Cri
 men istud qd̄ hz dirimere p̄/
 ctū z impedire p̄hēdū intelli
 git̄ tm̄ de duobz criminibz in
 duobz casibz. q̄ Prim⁹ ē q̄ cū
 mulier machiat̄ cū effectu in

mortē vxoris alteri⁹ vt habe
 at illū in virū. vel cōtra virū
 mortē alteri⁹ viri vt habeat il
 lam in vxorem zc. Secūd⁹
 cū q̄s dat fidem alicui p̄iuga
 teducere eā in vxorē post vi
 ri sui mortē. z cū ista p̄missiōe
 sequitur adulteriū. Tult⁹ dis
 paritas vt si fidel⁹ p̄bat cū iu
 dea vel pagana p̄manente in
 infidelitate. secus si p̄beret cū
 heretica. nā tūc t̄z. sed cohabi
 tare nō debent si eēt ei piculū
 incurrēdi in heresim. z pecca
 uit mortalit̄ cōtrahens cū ta
 li. Uis. i. violentia. s. absolu
 ta ip̄edit z dirimit. z sifr vio
 lētia p̄ metū q̄ p̄t cadere in cō
 stantē virū. z p̄tncē in h̄ p̄su.
 Stupri atq̄ stat⁹ p̄bers atq̄
 necs. nisi postea d̄ inuito effi
 ciat volūtari⁹. Ordo intelli
 git̄ d̄ ordine sacro. i. subdya
 conatu. z sup̄. z tal⁹ p̄bens eēt
 excōicatio. Breci in sacris vti
 p̄nt̄ p̄cto. s̄z nō p̄nt̄ p̄bere. Li
 gamen. i. si sit alteri ligatus p̄
 p̄iugū. etiā p̄ p̄ba de p̄nti nō
 duz p̄sumatū. nam tal⁹ nullo
 mō p̄t alteri m̄fimonialr̄ co
 pulari. nisi illecū q̄ p̄traxerat
 p̄fiteat̄ in aliquā religionem.
 Et si recederet vn⁹ p̄iugū ita
 q̄ p̄ multos ānos alter vibil
 audiret de eo non liceret alicū

Interrogatorii pars tertia

contrahere nisi sciret de morte ei. **Honestas**. i. publice honestatis iusticia que oritur ex sponsalibus tractis cum aliqua cum qua postea non sequitur infirmitas propter mortem vel aliam causam cum nulla sanguinea illius usque ad quartum gradum contrahere potest. **Affinitas** est proximitas que contrahitur per eum qui ducit uxorem. et omnes consanguineos uxoris usque ad quartum gradum. et uxorem ipsam et omnes consanguineos viri eius usque ad quartum gradum. nec illa mulier potest contrahere cum aliquo. **Et nota** quod affinitas contrahitur etiam per fornicarium contractum. ita quod ille qui fornicatur cum aliqua non potest contrahere matrimonium cum consanguinea aliquam eius usque ad quartum gradum. neque illa mulier potest contrahere cum aliquo sanguineo fornicantis cum ipsa usque ad quartum gradum. et scienter contrahens in huiusmodi gradibus affinitatis est excommunicatus. **Si forte coire neque quibus. Impotentia** exercendi actum coniugalem que potest provenire vel ex frigidityte naturali. vel ex maleficio vel indispositione membri genitalis viri vel mulieris. De his omnibus impedimentis habes plene in qua-

ta parte summe titulo. i. **Sed nota** quod non oportet nec expedit interrogare omnes coniugatos singillatim de his impedimentis sed de illis tantum de quibus possit presumptio haberi. et precipue de impedimento criminis vel cognationis vel publice honestatis. sed multo magis de affinitate. **Si tantum quis cognosceret consanguineam** eam cum qua iam contraxit per verba de presenti. et multo magis si iam consumavit matrimonium. matrimonium que de tale non dividitur. sed amittit ius petendi debitum. ita quod petere non potest absque mortali peccato. tenetur tamen reddere exactus. **Idem de muliere** que permittit se cognosci a consanguineo viri sui. **Si homo antequam contraxit per verba de presenti cum aliqua cognovit consanguineam eius.** ita quod semel admisit intra claustra pudoris non potest iam habere illam. et si iam consumasset cum illa non tenet matrimonium. nec in hoc potest dispensari cum illa nisi per papam. **Unde ante dispensationem semper peccat mortaliter exigens et reddens debitum sciens dictum impedimentum.** **Alter vero coniu-**

gum nesciens excusat de peccato
 ex ignorantia facti pbabilis
 de his et oibus alijs qñ casus
 occurrit vide plenius in sū-
 mis. ¶ Si cōtraxit mīmo-
 niū, clandestine qz mortale ē
 ppter phibitōez ecclesie. Si
 habens votū simplex cōtinē-
 tie contraxitqz matrimoniū
 peccauit mortalit. nisi sit dis-
 pensatus a papa hūc. et tenet
 adimplere votum vsqz ad cō-
 summationem matrimoniij.
 nam ipso cōsummato impo-
 tens fit ad implendum. et ex-
 actus omnino tenetur redde-
 re expresse vel interpretatiue pe-
 tenti. sed exigere non potest si-
 ne dispositione. alias peccat
 mortaliter. ¶ Si contraxit cuz
 aliqua vel mulier cum aliquo
 per verba d̄ futuro. et post ma-
 trimonium cum aliqua con-
 traxit vel de futuro vel de pre-
 senti mortaliter peccauit pro-
 pter fractam fidem. nisi de cō-
 muni consensu mutuo se ab-
 soluerint. quod fieri debet p
 iudicium ecclesie. Vel nisi ali-
 quis septem casuum superue-
 nerit. quibus solui possunt
 sponsalia. quod habes i sum-
 mis. ¶ Si post matrimonium
 contractionem per verba de pre-
 senti contraxit cum aliq mor-

taliter peccauit. nec tenet ma-
 trimonium etiam si esset con-
 summatum. et filios genuissz
 sed oportet redire ad primū.
 nisi ille cum quo prius cōtra-
 ctum est ingressus esset religi-
 onem ibidez professus. vl̄ ni-
 si cum eo papa dispensasset i
 secūdo. in quo tamē fm theo-
 logos dispensare non potest.
 sed quia difficile est disputa-
 re de potestate pape si sine sb/
 reptione obtenta est forsitan
 transire potest. ¶ Si contra-
 xit matrimonium. vel filios.
 vel filias iuncti matrimonio
 ante etatem legitimam. quia
 prohibitum est Etas autem
 legitima fm iura est in duode-
 cimo anno si est femiua. in q̄r-
 todecimo si est masculus. scilicet
 ad contrahenduz per v̄ba
 de presenti. et ad consum-
 mandum matrimonium.
 ¶ Si consummauit matri-
 monium ante benedictionez
 nuptiarum est mortale. vbi
 scilicet consuetum est benedi-
 ci nuptias. quia contra pro-
 hibitionem ecclesie.
 ¶ Et hic aduertendum est.
 Quamuis sponsi non con-
 summent matrimonium cuz
 sponsis ante benedictionem
 in multis tamē locis multas

Interrogatoriū tertiā pars

turpitudines et corruptelas faciūt cū eis. illas visitando vñ interrogandū est d̄ his vbi ista repiūt. Si celebravit nuptias tpe phibito ab ecclesia qz mortale ē. Tpa aut phibita sunt ista. s. ab aduentu vsqz ad epiphaniā. et a septuagesima vsqz ad octauā pasce. et a tribus diebus aū ascensionē vsqz ad octauam penthecostes exclusiue.

¶ De actu et peccatis cōmissis in eodem.

Sciendū est qz i actu huiusmodi coniugali aliq̄ sūt vbi debitiū verū sunt mortalia an venialia. Aliq̄ vero sunt que sunt manifeste mortalia. Aliq̄ in quibus est veniale. Aliq̄ in quibus nullū peccatū ē. ¶ Primo quod mortale ē si exerceat tal act⁹ extra vas debitiū. vñ etiā si intra vas debitiū nō suscipit semē ad euitandū gñatōem. ¶ Si ex actib⁹ impudicis extra actū m̄rimoniū sequit̄ pollutio i altero ipsorum. Si exercēs actū coniugale hz appetitū deliberatū ad aliā. ¶ Si se hz ad eam ita i ordinato affectu in actu coniugali. ac si nō esset vtor et⁹ q̄ etiā op⁹ carnale ageret cū illa vel alia. difficile tñ est hoc discernere et cognoscere.

¶ Si alter alteri oīno exigēti denegat debitiū sine cā legitima. ppter quod exigēs incurrit in cōtinētiā vel graue scandalū. Esset aut cā legitima si notabiliter timeret notabile nocementū p̄sonę vel cōiugis vel plis in vtero. vel quia ex adultio cōmissio p̄didit ius petendi debitiū. vel etiā si i loco sacro peteret. qz sic locus violaret. vñ etiā in publico. quia cōtra debitam honestatem. Nō est aut legitima cā oīno denegandi debitiū petenti in die ieiuniorum vel festorum solennium. vel ira quā habet adinuicem per parū tps ¶ Dubium ē mortali quando quēdā seruat vas debitum. sed modus indebitus. puta si lateraliter vel a parte posteriori accedat ad vas debitum. vel mulier supgradiatur virū. i quibus modis et p̄cipue i ultimo aliq̄ dicūt eē mortale. Alij vero vt Tho. et Alber. dicunt qz nō ē mortale de se. sed potest esse signū mortalis concupiscentie. nec per hoc impeditur generatō et si non ita apte procreentur. Unde in huiusmodi nolī precipitare sententiam. nec denegare scz absolutionem

pferant in bimōi. S; dete-
 steris 7 phibeas q̄ntū potes
 q̄n̄ h̄o h̄ etiā fieret p̄mo 7 se/
 cūdo mō p̄p̄t̄ piculū abor̄s
 forte tunc esset sine peccato.
 ¶ Dubiū etiā de mortali ē tpe
 mēstruoz. 7 p̄cipue in erigē/
 resciete talē defectū. quē q̄dā
 ponūt eē mortale. p̄cipue q̄n̄
 nō ē q̄si cōtinuus s; p̄suetus
 vt mensuratum. Alij dicūt p̄/
 riū. vt Pe. de pal. et hec opi/
 nio ē p̄munior. Unde nec p̄/
 pter hoc deneges absolutiōz.
 sed phibeas q̄ntū potes de ex/
 actiōe erigēti. 7 exactū ad mo/
 neas vt nō assentiat erigenti
 nisi ex h̄ timeat de ei' incōti/
 nētia. ¶ Dubiū est etiā de ex/
 gente debitū a p̄iuge p̄manē/
 te in adulterio siue occulto si/
 ue manifesto qd̄ ip̄e nouit.
 Hoc q̄dam dicūt esse morta/
 le in erigente. qz facit contra
 p̄stitutiōem ecclie. vt notatur
 xxxij. q. i. ca. si q̄s vxorem. 7 h̄
 firmat in sūma p̄isana. Sed
 in sūma cōfessoz 7 archidia/
 conus in rosario mitigāt hūc
 rigorē eripientes casuz vt h̄
 cū faceret erigēs ad p̄uiden/
 dū incōtinētie sue. Sed Pe.
 de pal. multo magis mitigat
 hūc rigores. vt cū non sperat
 emendatio ex hoc p̄manētis

in adulterio sed potius dete/
 rioratio n̄ peccat eēigēs saltē
 mortali. Veniale autē ē cū ex/
 igit actus p̄iugal. 7 si debito
 seruato vase 7 modo. tñ p̄nci/
 palit̄ intētiōe delectatiōis cō/
 scēnde. ita tñ q̄ ster intētio in
 fra limites m̄rimoniū. Si ex/
 erceat actus p̄iugalis p̄pter
 sanitatē corpale. pctm̄ ē. qz n̄
 ad hūc finē ordinatū est. ve/
 niale tñ puto eē pctm̄. In so/
 lenitatibus 7 ieiunijs erigere
 debitū in aliqua infirmitate.
 scz p̄cupie ductus sine cōtē/
 ptu tñ sacri t̄pis vel ecclesia/
 stice exhortatiōis veniale est.
 fm̄ Tho. 7 Ray. sed reddens
 non peccat cū timet de incō/
 rinentia vel scandalo p̄iugis
 peccaret autē si negaret oīno.
 ¶ In tpe h̄o p̄gnatiōis erige
 re veniale est. si tñ nō est picu/
 lū abor̄sus. reddere h̄o nullū
 pctm̄ ē. ¶ Ante purificatiōez
 post partum erigere seruatis
 alijs circūstantijs non videt̄
 mortale fm̄ Huil. Reddere
 h̄o non voluntarie. nullum.
 Erigere etiam vel reddere de/
 bitum ante ingressum ecclie/
 sie post partum de se nō vide/
 tur pctm̄. 7 possunt mulieres
 intrare ecclesiaz ante quadra/
 gesimum diem absq; peccato

Interrogatoriū pars tertia

In q̄ tñ. ē seruanda cōsuetudo p̄fic. Acc̄ impudici q̄ ibi ex ercent nō p̄tineres ad opus. s̄ ad exercitiū delectatiōis vt tactus ⁊ oscula ⁊ h̄mōi inordinate cōit s̄u venialia. q̄uis ibi poss̄ eē tāta actū inordinatio q̄ poss̄et esse peccatum mortale. Sine pctō aūt exerceat acc̄ p̄iugalis cum sit cā p̄lis suscipiēde. v̄l etiā cū sit cā reddendi debitū. seruatis tñ alijs debitis circumstantijs. Debet tñ exactus oīno reddere. ⁊ p̄cipue vir vxori. nō solū exp̄sse sed etiā p̄ signa petenti nec vir d̄z vxorez auertere ne perat p̄pter piculum. Fit in tertio modo s̄m aliquos sine pctō. s̄. cū sit cā vitande fornicatiōis in se vel in p̄iuge sua.

¶ Interrogatiōes fiēde circa statū matrimoni.

Circa p̄dicta sic p̄nt fieri interrogatiōes. ⁊ p̄mo. Si v̄l ē m̄rimonio extra vas debitū. Si aliqd̄ fecit ad euitādū p̄lem mō indebito. s̄. in vase debito. et h̄mōi. Si v̄redo m̄rimonio habuit intētionem ad aliam. Si tpe menstruoꝝ exegit v̄l reddidit. Si in dieb̄ festoꝝ v̄l ieiunioꝝ. Si tpe p̄gnatiō-

nis. p̄cipue p̄pe partū. vel aff purificatiōz post partuz. Si exegit vel reddidit a p̄manente in adulterio. Si p̄ncipalr cā delectatiōis. aut alia et q̄ cā ⁊ circa h̄mōi iudicandum est de pctō mortali vel veniali intra p̄dicta. vt patet in summis. Si oīno negauit debitum petenti. Si extra actus p̄iugij per tactus secuta ē pollutio in altero ip̄ozum. Si excōicatus aliquo vinculo p̄xit matrimonium. s̄. excōmunicatiōe maiorī. peccauit mortaliter. ⁊ p̄cipue quādo se iuit. ⁊ hoc qz participauit i diuinis. s̄. sacramento m̄rimōij Idem videtur de minori excōicatiōe si eam nouit. qz se pat a susceptiōe sacroꝝ. ⁊ m̄rimonium est vñū ex sacramētis ecclesie. Si existens i peccato mortali p̄traxit m̄rimonium videt mortale. qz sacramētū suscipit in mortali sciēter. p̄cipue s̄o videt mortale s̄hēdo p̄ s̄ba de p̄nti. qz ibi ē essentia sacramenti. Si s̄rit cū aliq̄ p̄sona p̄ s̄ba de p̄nti vel de futuro non intendens habere illū vel illam in cōiugem. sed tñ copulā carnales extoꝝ q̄re mortalr peccauit. ⁊ q̄uis non sit ibi realr matri-

monii. cogend^o tñ est in foro
sciētē illā ducere. vel alit il-
li satisfacere. mariti est secu-
ta copula. in q̄ tñ casu ecclia
iudicaret m̄imonii et co-
get illū cui obedire tenet. Si
vir nō puidit vxori z familie
de necessarijs nō tñ supfluis
Si nimis eam exaspauit mi-
nis p̄bis vl factis. Si zeloti-
pus. z ex h̄ nimis suspectuo-
sus q̄ eā fuit. vel nimis remis-
sus i cura ei⁹. Si vxor inobe-
diēs z p̄tentiosa et sui sensus
fuit erga virū. Si nimis icul-
ta z negligens circa guberna-
tionē domus. Si irreuerēs
z discola ad soceros z cogna-
tos. Si nimis dedit de rebz
viri pentibz suis vel paupibz
plusq̄ debuit. Si dedit licē-
tiā viro coeundi cū alijs mu-
lieribz cū pegriaret ē mortale
Si mlier nō vult seq̄ virum
transferentē domiciliū ad qd̄
tenet nisi eā traheret ad pctm̄
aut dubitaret de morte sua.
aut esz vagabūd⁹. Si vier/
q̄ filios educavit in rōre dei
z in obediētia mādatoꝝ ei⁹.

De principibz rectoribz et
baronibus. *Lapl'm. h̄.*

Irca pri-
cipes rectores et ba-

rones seculares sic p̄nt fieri
interrogatiōes. put fuerit ex-
pediēs fm̄ p̄ditōez p̄sonarū.
z p̄mo. Si p̄ vsurpatōez z in
iusto titulo obtinuit dignita-
tem regimē vel dominiū ciui-
tatis vl castri. qz mortāl^r pec-
cauit. z semp i ip̄o manet dū
tenet hmōi vsurpatiōem. nisi
postmodū titulū sibi iustifi-
casset. nec ibi añ iustū titulū
p̄t exercere iudicta sine morta-
li. Si ambitiosus fuit ad di-
gnitates et regimen nimis a-
spirans. z si intendit negligē-
re iusticiāz ad req̄rendū ami-
cos. vt sic i dominio p̄manet
at mortāl^r peccat. Si pla-
tis ecclesiasticis vel alijs su-
perioribus suis nō fuit obe-
diens. et admonitiōes z cor-
rectiones ab eis factas non
sustinuit patienter. z si cōtem-
psit mortāl^r peccauit. Si
sententias excommunicationis
vl interdici non curauit
aut sic ligatus diuinis se in-
gessit. qd̄ est mortale. Si
propter crimen eius ciuitas
est interdicta quod est sibi ad-
maius iudicium Si pro-
pter excommunicationem latā
in se iudices vel actores vel
ministros grauauit. quia vl-
tra mortale ē excommunicationis

Interrogatorii tertia pars

Si de factis aut defectibus ecclesiasticarum personarum ad eorum non pertinentibus se intromiserit. vel transgrediendo ad suum iudicium et homini peccauit mortaliter. Et si cepit vel capere facit vel percutere vel incarcerare clericos vel religiosos etiam delinquentes est excommunicatus si non habuit prius licentiam a prelo suo. Si electorum alicuius maliciose impediuit vel per violentiam aliquam intromiserit. vel si quauit aliquod monasterium vel collegium. eo quod noluerit eligere per quem rogabatur est excommunicatus ultra mortale.

Si prohibuit subditis ne venderent clericis necessaria. vel eis panem cohererent. ex quo non habuit ab eis quod voluit.

Si patronatus ecclesiarum de nouo sibi usurpauit. vel bona vacantium ecclesiarum aut monasteriorum ultra mortale est excommunicatus. Si posuit tallias vel collectas vel alia gravamina clericis vel alijs personis ecclesiasticis sine licentia pape. si non desistat post ammonitionem est excommunicatus.

Si fecit statuta vel leges contra libertatem ecclesiasticam vel iudicauit finem ea. vel dedit consilium ad homini. vel non remouit si potuit ultra mortale peccatum est excommunicatus.

Si noua pedagagia instituit non habens auctoritatem a principe super hoc. vel antiqua seu noua pedagagia augmentauit excommunicatus. Et secus si fecit hoc cum iustitia principis et causa rationabili. et non tenuit stratam publicam seculari ut debuit peccauit mortaliter. et tenetur ad restitutionem.

Si a clericis et religiosi thelonium pedagagium seu gabellam accepit per his que deferunt vel deferri faciunt non causa negociationis grater peccat et est excommunicatus. Quauis aliquid ut Jo. cal. hac non admittant quod non est recepta et papa scit et tolerat. imo ipse facit in terris suis. sed tutius est ut obseruetur.

Si publicos usurarios alienigenas et non indocumendos ad se exercendum in ciuitatibus suis admittit. vel admissos inde infra certum tempus non expellit. est excommunicatus. Et idem si ciuis exens dedit ad consilium vel fauorem. hoc verum est si talis est persona ecclesiastica. habens dominium. scilicet temporale. nam dominus secularis non est excommunicatus sed est excommunicandus. et usurarius. d. v. li. vi. non tamen episcopus supra incurrunt. sed alij non.

Item si ciuis existens dedit ad

hoc p̄siliū vel fauorē. Si nauigātes indistincte dep̄dat̄ ē vel dep̄dari fecit. v̄l h̄ factum noīe suo ratū habuit vt pira ta excōicat̄ ē excōicatiōe pa/pali. Si nauigātes expoliāuit. vel res eorū ad port̄ terrarū suaz a mari delatas sibi approp̄auit. qd̄ ē rapina. et excōicatus est p̄m aliq̄s. Si incēdia fecit vel fieri fecit. diruit vel fregit ecclias v̄l loca religiosa est excōicat̄. et si ess̄ denūciatus esset casus papalis. Si emunitatē ecclesiaz violauit. videlicet faciendo ca pere hoīes in eis p̄pter debita aut maleficia in ecclia vel locis p̄uilegiatis sacrilegiuz cōmittit. et p̄t̄ excōicari. et est mortale. sec̄ cēt si cōbustores ecclesiaz illuc fugiētes. vel violatores ecclesiaz. quia tunc p̄pter hoc non gaudent imunitate ecclesiaz. Si ecclesias v̄l p̄sonas ecclesiasticas siue p̄uilegia eaz violauit. vt multū tyrāni faciūt. Si fecit rep̄salias vel p̄misit fieri. aut antiq̄ cōsuetas fieri fecit contra p̄sonas ecclesiasticas est excōicatus. nisi illas renouauerit infra mensem. c. et si p̄gnoraciones. de iniur. et dam. da. li. vi. **Uerū** āt liceat facere re

p̄salias p̄ laicos. vide in. ii. p̄ te summe. ti. ii. Si ad ecclias in q̄bus patron̄ fuit nō p̄sūt idoneos vel rep̄sentauit. sed inepros et idiotas vel cōcubinarios et alios malos p̄sentauit. vel subditos suos ecclesiarū patronos tales elige re aut suos p̄sētare p̄sualite sic mortaliter peccauit. ¶ Si recepit pecuniā vt aliq̄ p̄sētaret cū cēt patronus v̄l sup̄plicaret pape vel ep̄o p̄ b̄n̄ficio alicui p̄ferendo symoniā p̄misit. vel etiā absq̄ pecuniā si porrerit p̄ces p̄ indigno est mortale et symoniacus. ¶ Si fuit fauor vel defensor hereticorū aut etiam scismaticorū peccauit mortaliter. et ē excōicatus. ¶ Si impediuit volētes recurrere ad forum ecclia sticum super causas que ad ip̄m for̄ p̄tinent. ne. s. corā ecclia stico iudice h̄ mōi cause agitent. vel ad h̄ dās p̄siliū auxiliū vel fauorē ē excōicat̄. ¶ Si bellū assūpsit iniuste fuit adiutor iniuste bellā. qz oīa mala q̄ inde sequūt ei reputāt ad culpā. et tenet ad restitutōz oīm dānoz ide seq̄ntiū. et h̄ nisi ad adiuuādū euz teneret et seruiēdū. v̄icz qz miles aut eius vasallus. talis est

Interrogatorii pars tertia

adiuvas cū est dubiū an bellum sit iustum excusat. xxij. q. i. c. qd culpaf. nō aut excusaret si sciret bellū esse iniustū.

Si consuluit existēs in officio cōitatis q. s. assumat iustū bellū tenet ad oia mala et dāna. nisi pponeret in consilio matia mō falso tanq̄ esset iustū. tūc em̄ iqrates vidēt excusari. De materia belli z qñ iustū dicat. vide in sū. i. ij. pte. ti. ij. **¶** Si indiscretos z tyrannos officiales fecit seu pposuit terris suis. tenet de dānis z mal̄ eoz. si sciebat eos eē tales. sec⁹ si iqrabat. nisi cū audisset n̄ remouerit eos si potuit. **¶** Si iniustas exactiones seu collectas iposuit rapinaz pmissit q̄ dicat iniusta tallia seu collecta. et quō satisfacere debeat vide i. ij. pte. ti. ij. **¶** Si posuit iudeos in officijs publicis. qd̄ phibet. xxij. q. iiij. c. pstruit. Si ea q̄ sunt cōitatis appropauit sibi. vicz siluas z cāpos z hmōi. mortalit̄ peccauit z tenet ad restitutionem. **¶** Si liberos hoies in suos sibi subiecit. xpiani em̄ n̄ pnt redigi in seruitutē rōne belli. l̄ etiā capti nō pnt licite emi in suos. vel empti vendi z emi ab alijs n̄ pnt. sed infideles

benedigunt in futurū. z emi z vendi pnt capti in iusto bello. q̄ si postea efficiat xpiani. nō tñ ex hoc liberant a seruitute. q̄uis sit piū h̄ facere. **¶** Si a decedētibz sine filijs accepit bōa ipoz nō pmittēs eos testari z legare ad placitū nisi talis patria haberet tales subiectiōem a tpe cuius nō ē memoria in sū. Si nuntius vindicati⁹ fuit Si homicidia mutilatiōes incarcerationes vulnera. z hmōi seua sine iusticia. vel cū iusticia s; ex odio z vindicta fecit pcurauit vel pmisit z hmōi gūia se mortalia. **¶** Si torneamenta l̄ duella fieri fecit vel pmisit v̄ ludos vel spectacula piculosa aievel corpi. vt pūcere lapides adiuicē. vel repñtatiōes turpitudinū fieri fecit vel pmisit z nō phibuit. si sine gūi scādalo potuit r̄ mouere mortaliter peccauit. dis. lxxxiij. ca. error. **¶** Si leges statuit q̄s n̄ debuit vel potuit. qz scz iniq̄ mortaliter peccauit. **¶** Si nimis durus fuit ad dispensandum v̄ pcedū i d̄bz potuit l̄ ecōtra nimis facilis ad pcedū d̄linq̄ntibz in p̄iudiciū iusticie z v̄ilitatis cōis. Si feuda vasall̄ suis absq̄ iusti-

cia denegant. v^l fuitiū idebi
tū ab eis eregit. aut fidē n̄ ser
uauit. Si ipe existēs vafal/
p̄ alteri n̄ fuit fidel̄ dño suo
v^l debuit fm q̄ i iuramēto fi
delitat̄ exp̄m̄it. v^l obseq̄um
debitū nō p̄stitit. v^l aliq̄m in
iuria fec̄ dño. s. alienādo feu/
dū aut diminuēdo. vel aliq̄d
hmōi mortale ē ⁊ tenet de dā
nis. Si tutelā alicui sibi cō
missā nō fidel̄r egit. s. bona
ill^l p̄sump̄t ⁊ dissipauit mor/
tale est. ⁊ tenet de dānis. Si
in terra sue iurisdic̄ōis susti
nuit iustas mēsuras aut iu
sta pōdera. aut iusta p̄cia re/
rū venaliū sciēter. mortale est
⁊ teneri vid̄: si cōmode p̄t ob
uiare. Si r̄ peccat si inducit
v^l sustinet malas p̄suetudies
aut corruptelas. Si tollera
uit aut sustinuit publicos v/
surarios ide p̄t h̄ recipiens
certā q̄tā vel summā annuatī
mortale ē. ⁊ tenet illd̄ sic acce
ptū restituere. nō vsurario. s. ⁊
creditoribz ei^l a q̄bz vsure se
extor̄e fm Tho. Si pign^o
aliq̄d habuit cui^l fructus nō
cōputauit in sortem vsura est
Et de alijs sp̄bz vsure si i ali
q̄ offendit vel fuit princeps. de
q̄bz. s. in. ij. p̄e titu. de vsuris
Si penas v^l emēdas i pecu

niā p̄pter cupiditatē v^l odist
nō p̄t correctiōez delinq̄nti
um accepit. vel vltra debituz
extorsit. vel penas corpales
aut mortis i pecuniariā p̄t
auariciā ⁊ iusticiā p̄mutauit
mortale ē. Si p̄misit i terris
suis latrōes iuallescere. v^l ma
liciose eis fauēs. vel ex auari/
cia nolēs exp̄dere ad securār
dā p̄riam mortale ē. ⁊ tenet d̄
dānis ⁊ rapinis fact̄ si p̄mo
de poterat obuiare. Si iu/
sticiā v̄didit vel mūera iniq̄
accepit scz p̄ administratiōe iu
sticie. vel alias iniusticiā fecit
in iudicādo v^l fieri fecit. mor
tale est. Si fidē p̄missam vio
lauit etiā inimico. nisi pus il
le violasset mortale ē. Si ob
sides suos n̄ liberauit. morta
le ē. Si viduos ⁊ pupillos p̄
opp̄ssores n̄ d̄fedit cū potuit
Si treugas n̄ p̄uauit. Si ni
mis sūptuosus fuit et curio
sus i vestitu ⁊ apparu eq̄z et
familiē. cū cāibz ⁊ auibz. edifi
cijs. p̄uiujs. nā vt possint fa
cere hmōi pōpas emungunt
p̄plos vsqz ad sāguiez facien
tes mltā iusta. Si fec̄ edifica
ri domos suas. l̄ laborare i a
gr̄ suis l̄ vineis. l̄ liḡ portari
p̄ rusticos l̄ colonos ⁊ nō sol
uit eis plene d̄ labore suo. nisi

Interrogatorii tertia pars

ad h̄ et debito tenerent. v̄l si dieb̄ festiuis fecit. p̄ se labora re mortale ē. sic i p̄mo cāu qd̄ tñ multi faciūt z male nec s̄b/ diti debēt obedire. ¶ Si ni/ mis se occupauit i venatōib̄ z aucupijs. v̄l qd̄ pel? ē sub/ ditos in his ḡuādo inducēs ad hm̄oi. z qd̄ pessimū i die/ bus festiuis z audis̄ diuis vt missa. p̄p̄ quod dñs peccat mortāl̄ z omēs. z ip̄e reus ē oim̄. ¶ Si p̄p̄ discursus in hm̄oi destruxit segetes alioz tenet̄ eis dedāno. vel p̄misit accipere vel fecit de blado z fe/ no alioz a suis p̄p̄ eq̄s suos tenet̄ de dāno. Idē z de alijs fructib̄. ¶ Si histrionib̄ su/ p̄flue dedit. vel nimis turpia rep̄ntātes in curia nutriuit. vel zebinā vel ludentes ad aleas z hm̄oi. q̄ oīa sūt dāna/ bilia. ¶ Si de castitate fami/ lie sue n̄ curauit. s̄z inhoneste se h̄ntes cū femis z masculis retinuit nec correxit eos cum posset mortāl̄ peccauit Si h̄o sit zingatus interroga de his q̄ habent̄ in ca. p̄cedenti. put̄ videbit̄ fore expediens.

De iudicib̄. Ca. iij.

Ircā iu/ dices seu q̄mcūq̄ ba

bentē p̄tatem ordinariā v̄l de legatā inq̄rendū est p̄mo. Si iurisdic̄tōez aut p̄tatem rece/ pit symoniace. vt si iudex ce/ clestias̄tic? aut vsurpatiuē. qz vsurpata p̄tās non dat anto/ ritatē. vñ iudicādo peccaret mortāl̄. ¶ Si excessit fines mādati siue p̄tātis sue peccat mortāl̄. si sciēt̄ vel ex ignorā/ tia crassa. ¶ Si official̄ vel iu/ dex alius timore. odio. cupi/ ditate vel amore. vel alia cā/ iniquam tulit sn̄iam aduerē/ ter. mortale ē. z tenet̄ ad oē in/ teresse p̄ri lese. z si ille p̄ q̄ de/ dit sn̄iam nō vult satisfaccere vel n̄ p̄t qm̄ p̄ncipalit̄ ip̄e te/ net̄. d̄i Ray. Si p̄ iḡrantiam crassāz ip̄e tulit iniquā sn̄iaz i iudicio aīe tenet̄. z peccat vt p̄us Ray. qz debuit scire se i/ sufficiētēz z n̄ iudicare. ¶ Si p̄ negligētiā. qz sufficiēs erat z si laborasset ad inq̄rēdū z le/ gēdū p̄tate ineniss̄. s̄z negle/ xit h̄ agere tenet̄ vt p̄us Di/ tius tñ agit cū eo q̄ ex iḡran/ tia crassa q̄s cum eo q̄ ex ma/ licia. z h̄z locū in indice or/ dinario nō delegato. Si dele/ gat? iudex iudicauit bona fi/ de. z de p̄silio p̄itoz tulit in/ quā sn̄iaz n̄ videt̄ peccare aut teneri ad restitutionē lesō. iuz

qz necessitate obediētie iudi/ cauit. tñ q̄a sepe ex certa scia delegāt̄ assumit̄ q̄ ē ignar⁹ iuris. qz bon⁹ vir. qd̄ ē vey. nisi in q̄rendo p̄siliū fuisse negligēs aut culpabil. tūc em̄ peccat̄ et tenet̄ ad restōnē. Buil. Si assessor inducit iudicem ad ferēdam iniquā sniam. excusat̄ q̄dem iudex si simplex ē h̄z bonā p̄sciam. s. credēs sē tētā eē iustā. et si n̄ fuit i culpa eligēdo assessorem qz bonus et sufficiens cōit̄ credebāt. s̄z assessor peccat̄ mortalr̄ et tenet̄ ad satisfactiōz lesō. siue dolo se. siue igr̄at̄ iducat iudicē ad iudicādū iuste. Ray. Si iudex ignar⁹ iuris secū ducit assessorē q̄ cōit̄ non reputat̄ sufficiens vel iniquus si de consilio ei⁹ fert iniquā sniam. licet credat iustaz. vterqz mortalr̄ peccat. et tenet̄ ad restōem in solidū. Si accepit pecuniā in iudicio. qd̄ p̄t eē q̄nqz modis. et sp̄ videt̄ mortale. P̄rio si accepit vt male iudicaret p̄ iusticiam et p̄ consciam. et tūc illa pecuniā debet dari ei i cuius iniuriā data est. i. q. i. c. iu bem⁹. Scdo si accepit vt bene iudicaret. vel vt iudicaret et daret sniam. v̄l si accepit vt nō iudicaret cū deberet iudi/

care. vel vt nō male iudicaret In his q̄nqz casibz debz restitui ei q̄ dedit. ij. q. iij. c. nō licz Ray. sed fm̄ Buil. in foro penitentie p̄t paupibz erogari. sicut et alia turpia lucra. d̄ cōsilio tñ. ¶ Si iudex nullo mō voluit ferre sniam cū deberet p̄pter h̄ aliq̄s amittit ius suum mortale ē. et tenet̄ illi restituerelitis estimatōz. Raym. xvij. q. v. c. administrationes Si iudex accepit aliqd a p̄tibus. ¶ Tñ nota q̄ ordinari⁹ nihil p̄t accipere etiā expensas. nisi moderata expensia sponte oblata. vt esculētū et potulentū. di. xvij. c. de eulogijs. De legat⁹ p̄t r̄cipere moderatas expensas. qm̄. s. est paup. vel qm̄ optet eū exire et eq̄tare p̄p̄a/ minatiōe cāel p̄ assessore. fm̄ glo. Si aut̄ papa alicui cām delegauit. non videt̄ q̄ aliqd possit petere. nec etiā expensas si sua sibi sufficiūt. nisi oporteat eū exire. v̄l plus q̄ domi expendere. Ray. et Buil. Si iudex ecclesiasticus ordinari⁹ vel delegat⁹ p̄ sciam et p̄ iusticiam et in ḡuamē alteri⁹ p̄t i iudicio q̄cōs facit p̄ ḡfaz v̄l p̄ pecuniā icurr̄it suspēsiōem ab executiōe officij p̄ anū cōdēnād⁹ ad estimatiōnez litis

Interrogatoriū pars terti a

de q̄ vide in tria pte. Si iudex ecclesiasticus excoicatiois suam. suspensiois. v̄l in dicit nimis de facili fulminat. aut si ne p̄missa admonitōe vel sine scriptis. v̄l als p̄ ordinē iuris quē peccauit. de his in. iij. pte. Si iudex q̄cūq; dilatioes aliq̄s p̄ ius fecit. et si ordinē iudiciariū n̄ seruauit. Si p̄ter alterā p̄ iusticiam grauauit. Si p̄o fecit q̄ones vel positi ones seu inq̄sitiōes ad q̄s r̄dere nō tenebat. Si appellationes legitimas nō admisit. Si dolose locū appelladi dedit. Si post appellatioes legitimā nihilomin⁹ in cā p̄cessit. Si i dubijs magnis p̄ios n̄ p̄soluit. Si allegatioes friuolas admisit. Si paup̄ib; viduis. orphanis n̄ subuenit et in aduocatoe nō p̄uidit. in q̄ lib; istoz videt eē mortale cū scient delinq̄t. Si iudex illite relaxauit penā debitā reo quod fit tripliciter. Uno mō qz nō erat sup̄mus iudex. scz p̄nceps. n̄ ei publica ptās ē plenarie p̄missa. sed vt iudicē p̄m leges et statuta ciuitatis. Secundo mō. qz et si hz plenariā ptātem. is tñ q̄ passus est iniuriā nō assentit sibi remitti scz vult reū puniri. Ter-

tio mō qm̄ et si habz iudex plenariā ptātem. et lesus vult remittere tñ nō ē cā iusta rei publice vtilis scz nocina. s. p̄bēs icēriū delinq̄ndi. Tho. in q̄ libet. et peccat mortalit. Nota qz q̄ fingit fraudulēter cāz aliquā p̄ quā iudex aliq̄s vadat vel mittat ad aliquā mulierē p̄ testimonio ferendo ē excoicatus. c. mulieres. d. iudi. li. vi. Si debitā penā auarit vel minuit cū nō possit v̄l deberet. qm̄ possit v̄l n̄. vide in iij. pte. ti. iij. Si etiā mutare possit vide ibi. Si iudicauit p̄m allegata et p̄bata p̄dēnās quē nouit inocētē. q̄ tñ vtruz peccet v̄l n̄. v̄l excuset. vide i iij. pte. sū. tit. iij. Si minister iudicē ex̄ns excusat ē iniquā suam et iustā. si p̄ certo scit inocētē n̄ excusat a pctō Ray. sec⁹ si dubitat. qz tñ excusat p̄p̄t obedientiā. De p̄tinētib; p̄o ad iudiciū hēs i. iij. pte. ti. iij. De aduocatis. p̄curatorib; et notarijs. ca. iij.

Irca ad

cl uocatos. p̄curatores et notarios interrogādū est p̄mo. Si posuit se ad aduocandum cū p̄hib. Et iure sciēt h̄ faciēt vidē peccare

Prohibet autem fidel' & heretice
 tus excoicatione maiori . nec
 no religiofus nisi p monaste/
 rio . & de ma'dato sui plati . s; z
 clericus i sacris vel etia i miorib;
 s; et bñficiati phibent aduo/
 care in iudicio seclari nisi i ca/
 ppria z p ecclia sua . vl p iur/
 ctis vel miserabilib; psonis .
 Sunt et alie persone phibite
 de q; h; . iij . q . viij . s . tria . Et
 int alios phibet sodomita . p
 cipue notori' de iure vl de fa/
 cto . Iudex vl assessor etia no
 pot esse aduocat' in ca in q; iu/
 dex . nec cleric' p extraneis i
 eccliaz sua . Ray . Si aduo/
 cat' vl pcurator sciet defedit
 cam iusta . peccat mortalr . et
 tenet alet' pri de oi d'ano inde/
 hito . Tho . nisi satisfaciat clie/
 tulus q; pncipalr tenet si scit
 iniusticia . qñ . s . obtinet oes vi/
 ctoria cause . Si ho i'granter
 iniust' caz defendit . s . putas
 iust' excusat' fm modu z co/
 suetudine regiois q; i'grantia
 excusare pot . Tho . et si ex ig/
 norantia crassa peccat morta/
 lit . Si i pncipio credebat iu/
 sta . s; i pcessu cause videt iu/
 stam de esse vel deserere eam z
 no vltari' pseq . als peccaret . z
 si obtinet victoria cause tenet
 lesio ad satisfactioez . no dz rā

ea pdere aduersario . vel secte/
 ta sue cae reuelare . s; inducere
 clientulu suu ad cedendu vel
 pponendu cu aduersario suo
 sine damno aduersarij . Tho .
 du at est ei dubia vsq; ad fine
 licz pseq sp illaz sine peccato .
 Guil . Si aduocado vsus
 e idebito mo fm Ray . Si p
 duxit falsos testes vl pducit se
 cit vl corruptos . Si induxit
 falsas leges seu alias pbatio/
 nes falsas iur' l facti . Si me/
 rit' l metiri fecerit . l docz cli/
 tulu suu in iudicio . Si dilati/
 ones n necessarias qrat i gua/
 mine ptiu . Si appellat sciet
 i iust' sniam . i q; lib; hoz vi/
 det mortle . Si n fidelr cam
 foueat qntum iusticia suadet
 omittedo de p'gentib; ex ne/
 gligētia l notabili i'gratia . in
 q; possz ee mortle . Si pacie
 aut dicēdo iusticia l vociferā/
 do . Si pdidit secreta aduer/
 sario suo z si p pdictu moduz
 vicit iust' caz tenet lesio d oi
 d'ano ide securo . Si amittit
 iust' caz ppe sua ifidelitate l
 negligētia l i'gratia tenet clie/
 tulo suo d oi d'ano . Si aduo/
 cat' n pstant p'ocimiu iust'
 ca pauperum miserabiliu p'ozaz
 na si nouit tale caz . z scit illaz
 p se no posse iuari q; n b; ad

Interrogatoriū tertia pars

soluendū. nec aliū videt q̄ ve
lit eū iuuare. p̄p̄ q̄d amittit
cām. tenet q̄s iuuare si p̄t. ali
as videt mortale Tho. & Ray.
¶ Si imoderatū salariū acci
pit de sua aduocatōe. nā mo
deratū petere p̄t r̄ aduocatus
& iuriscōsult⁹. vt d̄t Aug. xiiij
q. v. c. n̄ sane. q̄d moderatū su
mit ex q̄tuor. s. ex q̄ntitate cāe
ex labore aduocandi. ex scia &
facundia aduocandi ex p̄sue
tudine regiōis & fm̄ h̄ magi
et min⁹ p̄t accipe fm̄ Ray. vl
ab initio cū facit pactū vel ex
post facto p̄pleto. Sed ex q̄
cā ē incepta necdū finita. nul
lū d̄z facere pactum cū litiga
toze quē accepit in p̄p̄iam fi
dem. qz possz esse occasio ma
gni piculi. iij. q. viij. s. p̄terea.
Itē nō licet pacisci de q̄ta cū
aduocato. vicz decima vl̄ cē
tesima. sed de q̄nta licet mo
derate tū fm̄ iura. De hac ma
teria vide plene. in. iij. pte sū
me. ¶ Si iurispit⁹ ex̄ns ī cā
quā nouit iniustā p̄suluir q̄
mō obtineret mortale. & si vi
cī ex p̄silio ei⁹ tenet leso d̄ dā
no. Si ex iḡrātia crassa male
consuluir. Si non consuluir
paupibz nō h̄ntibz ad soluen
dū. Si nimis petūt. idē d̄z
ē sicut de aduocato. Si p̄cu/

rator ex̄ns defendit sciēt iu
stam cām. Si nō fidelit̄ & sol
licite fouet iustam. Si pau
peribz n̄ p̄stauit p̄focinium.
Si nimīū petūt salariū. idēz
d̄m q̄d de aduocato. ¶ Si
notari⁹ ex̄ns aduertēt falsa
uit instrumēta peccauit mor
talit̄. & tenet de oī dāno secu
to ¶ Si maliciose occultauit
iura alioz seu instr̄a. & nō assi
gnauit. aut d̄struxit. l̄ alijs de
dit. vltra mortale tenet d̄ oī
dāno. ¶ Si ex ignorātia no
tabili vel negliḡtia male di
ctauit instr̄a vl̄ testamēta cum
defectibz. vñ oriū litigia l̄ p̄
dunt bōa alioz peccat morta
lit̄. & tenet de oī dāno leso ex
inde. ¶ Si fuit rogat⁹ in testa
mētis coz q̄ nō erāt sui sens⁹
sciēt tanq̄ vsū rōnis liberū
h̄ntiū mortale. & tenet de oī
dāno leso. ¶ Si in instr̄is su
is n̄ est vsus solēnitatibz lega
libz. vñ validāf̄ d̄t⁹ qz mor
tale. & tenet de oī dāno. Si
fecit instr̄a in fraudē vsurarū
sciēt mortale. & ē piur⁹. Si
notarius in officio est salaria
tus sufficienter a cōitate & ac
cipit etiā ab his p̄ q̄b̄ scribit
l̄ras. ḡras & h̄mōi. vel si nō sa
lariat⁹ a cōitate accipit d̄ cō
suetudine p̄o labore suo. vl̄

tra debitū et eq̄tatez peccauit
 ⁊ teneſ ad reſtōz. Si diebꝫ fe
 ſtiuis ſine neceſſitate ſꝫ ex cu
 piditate fecit inſtra. vel copi
 auit vel extēdit ſc̄pturas cum
 poſſet differre. mortale videt̄
 Si fuit rogatꝫ vel dictauit l̄
 redegit in ſc̄ptis ſtatuta ꝫ li
 bertate eccl̄iaſticā mortl̄r pec
 cauit. eſtqꝫ excōicatus. ¶ Si
 notariꝫ ext̄is epiꝫ p̄ ſcribēdis
 noibꝫ ordinādoꝫ vel l̄ris or
 dinationū accepit pecuniā ſi
 ſalariatus eſt ab epiꝫ ſymoni
 am ꝫmiſit. Si vero non ſala
 riatuſ ſatis accepit. vt de lu
 cro accipet ordinatoꝫ. ſymo
 nia eſt. De qua vide plenius
 in ſc̄da pre. ti. i. c. i.

De doctozibꝫ ⁊ ſcolariibꝫ. c. v

Irca do

c
 ctroz ⁊ ſcolares in
 q̄rendū ē ⁊ ꝫmo. Si docens
 publice leges vel ꝫbiſicā ad
 miſit ad lectionem ſuam ſciē
 ter religioſos vel ſacerdotes
 ſeculares. vel alios clericos n̄
 ſacerdotes ſed i dignitate cō
 ſtitutos. qꝫ excōicatus eſt q̄n̄
 aliquē ꝫdictoz aduertēter ad
 mittit ſil̄ cū il̄. ca. ſup. Spe.
 extra. ne clerici vel monachi.
 Si docēs aut legēs in q̄cun
 qꝫ facultate etiā in ſacra theo

logia admittat religioſū extē
 tē de monaſterio cuꝫ h̄itu ad
 audienduz ſine l̄n̄a ꝫlati ſui
 ſciēt eſt excōicatus cū eo. qꝫ ꝫ
 ticipat in crimie. Itē ſi cū li
 centia ꝫlati ſui. ſed ſine habi
 tu ad lectiōz recipit ꝫm La
 ꝫū. Si mḡ vel ſcolaris exi
 ſtēs bonōie tractat cū aliqꝫ ci
 ue bononiēſi de ꝫductione
 hoſpitij irrequiſit̄ i q̄linis. niſi
 tꝫꝫ ꝫductōis fuerit elapſū ex
 cōicatus ē. extra de loca. c. ex re
 ſcripto. Et hec excōicatio nō
 hꝫ locū niſi bononiē. Si q̄s
 ex eo pacto receptꝫ ē i canoni
 cū vt ſcolas teneat ſymonia
 ē. vñ ⁊ mortle. ſꝫ vacāte ꝫ
 bēda ꝫt ei anecti h̄ onꝫ docē
 dī licite. Hoſt. ⁊ Beſ. Si ali
 q̄d exigat vel ꝫmittat ꝫ l̄n̄a
 docēdi. q̄uis ꝫm Hoſt. n̄ ſit
 ſymonia. eſt tñ ꝫ iura. vnde ⁊
 mortale. qd ꝫꝫ ex pena ꝫꝫter
 hoc ipōſita. qꝫ exactū reſtiti
 tur. ⁊ dñt exactozes officiꝫ ⁊
 bñficiꝫ expollari. extra eo. c.
 i. Ray. Si mḡ hꝫ bñficiuz
 vl̄ ſalariū ſufficiēs ꝫ docēdo
 ſi exigat a ſcolariibꝫ ſymoniā
 ꝫmittit. ꝫꝫꝫue a clericis et
 ꝫꝫꝫibꝫ exigēdo qꝫ vēdit do
 ctrinā. ⁊ teneſ ad reſtōz. Ho
 ſtē. ⁊ Ray. Si aut̄ n̄ ſufficit
 ſalarium ei. ꝫteſt exigere. ſi

Interrogatoriū pars tertia

in sit idoneus in docendo. alius non
A pauperibus autem non debet exigere.
oblata homo gratia spiritus pro accipere. et
multo magis si nullum habet salari-
um pro recipere collectam labore
Si magister festum colendum de iure
vel de consuetudine non vult cedere
re nisi pro pecunia. contra non
colendum cedit colendum pro pecu-
nia. symoniam committit. Ray.
¶ Si magisterium ide quirit ier-
tus et valde ingratus vel recipit.
videtur esse mortale propter periculum
quod sequitur. quia ratio magisterium datur
fides in quibus requiritur. unde nocu-
mentum pro primo sequitur ex consilio
malo. et hoc precipue in theologi-
ca facultate. et admittens tales
scientiam ad magisterium etiam vi-
detur mortaliter peccare. ¶ Si qui-
rit gradus vel magisterium non ad
utilitatem animarum et dei hono-
rem. sed ad sui sustentationem et
honorem pertinet ad ambitum.
ideo vide de ambitione quoniam mor-
tale est vel veniale. Si inde qui-
rit exemptionem vel diuicias
vel libertates totum est damnabile
presertim in religiosis. Si docu-
it publice theologiam extrinsecus in
mortali notorio peccauit mor-
taliter. Petrus. Si scias prohibi-
tas legit vel didicit. ut nigro-
mantiam. vel artem notoriam et
hominum. mortale est. vel si nota

biliter ignorans se ad docen-
dum posuit. et errores notabi-
les docuit. est mortale. ¶ Si
non adhibuit diligentiam ad
perfectum scolarium in scia et mo-
ribus quam debuit faciens nimi-
as vacatōes. vel non utilia sed
curiosa docēs. vel de moribus
eorum non curas nec proferēs in
quo potuit in hominum negligē-
tia notabiliter committens morta-
le est. Si vniuersitatis iura
menta non impleuit mortale
est peccatum. Si se iactauit de
doctrina vel alijs detraxit se
preferendo. vel eis inuidit. vel
sectas nutriuit inter scolares
vel scolares alterius doctoris
ad se traxit iniuste. vel pom-
pose indutus est. de quibus
vide supra de huiusmodi gra-
uitate. ¶ Si scolares non fue-
runt obediētes doctori in his
in quibus tenentur. Si rixas
inter se fecerunt. ¶ Si minus
aptum elegerunt ad legendum
ex causa iniusta. Si dimiserunt ie-
iunia ecclesiastica cum ieiunare
possent. vel misse audicionem
in festis. vel alia sacra. Si con-
cedunt in disputacione se ve-
ritate ne videant succumbere.
Si supbiunt ex scia. Si ali-
quem malum finem intendunt ex
scientia sua. vel lucra iniusta

curiositates. ambitōes ⁊ hu/
iufmōi. Si sūt negligētes in/
studio. Si pdigi i expēdēdo
⁊ de alijs inq̄rēdi se put vide
bis expēdire de dicitis. s. i. p̄i
ma p̄c. ⁊ i. ū. Si nimis ardē/
ter studuit i libris gētiliuz p/
pter ornātū. minus vacās stu/
dio vtiliori vel necessario. vl'
sacre scripture p̄cipue q̄ ad re/
ligiosos. vl' i poetis. p̄p̄ ma/
teriā turpē. qz istō est mortle.
xxxv. di. c. iō p̄hibet.

¶ De medicis ⁊ aromatarijs
Cap. lvi.

Iposuit

se ad praticā in medi/
cina sine sufficienti p̄/
itia. qz si parum vel nihil stu/
duit videt mortale. qz expo/
suit se piculo occidēdi homi/
nes. Si pitus ⁊ sufficiēs eri/
stēs omisit aliqd de p̄tingēti/
bus circa ifirmos q̄s hz i cu/
ra ex negligētia. qz ex negligē/
tia notabili vñ secutū ē mag/
nū nocumētū in infirmū vel
seq̄pt male potuit excusari a
mortali. Si ho ex pua negli/
gētia ē veniale. vt si nō visitat
infirmos sollicitē h̄mōi. vbi
tū nō ē piculū. Si dedit me/
dicinā vel p̄siliū p̄ salute cor/
pis in piculū sñ aie p̄pter q̄

veniat q̄s ad pctm̄. i. 5 p̄cep/
ta. puta vt fornicet q̄s vt eni/
ter certas infirmitates. vl' me/
dicinam dat pregnantī ad oc/
cidendum puerum pro con/
seruatione matris. vel potuz
inebriatē. ⁊ h̄mōi. mortaliter
peccat. ⁊ h̄ prohibetur i. c. cū
ifirmitas. extra d̄ pe. ⁊ re. Si
seruauit p̄ceptū factū medicis
s. q̄ iducant ifirmos qñ p̄mo
vocāt ad visitādū eos ad cō/
fessionē faciēdā. qz omittēdo
h̄ fm̄ doc. peccat mortale. vt
d. c. cū infirmitas. de pe. ⁊ re.
Si paupes ifirmos q̄s no/
uit sñ valētes soluere sñ visita/
uit gratis. quia ad h̄ tenet. et
etiā soluere pro eis medicinas
si potest. alias mortale est. di.
lxxiiij. c. i. ⁊ in glo. sup̄ h̄. infe/
ras. ¶ Si nimis largus fuit
ad inducendum debiles ad
frangendum ieiunia ecclesie
sine rationabili causa. quod
frequenter faciunt. non est si/
ne peccato. Si vero etiaz sa/
nis dissuadet ieiunia ecclesie
dicens nociua esse. ⁊ sic indu/
cunt ad frandendum ieiuni/
um sine causa mortale est. de
peniten. dist. i. ca. noli. ¶ Si
dedit medicinam dubiam sa/
nationis vel mortificationis
videtur mortale. et vt dicit

Interrogatorii tertia pars

c. cū infirmitas. extra de pe. z
re. poti^o d^oz dimitti in mani/
b^o di q^o expōi piclo medicie
¶ De emulatōe p^o z detracti
one quā faciūt medici intro/
gandū ē put habes. s.

De aromatarijs.

In p^oponēdis medi/
cinis n̄ ponūt q̄ ordi/
nat medic^o cū n̄ habēt
vel ita bona vt ē necesse. in q̄
offēdūt medici n̄ faciētes añ
se p^opoi eā. nā si ex b^o seq̄t̄ q̄ue
piculū i firmo. v^ol n̄ opat̄ sani
tatē quā fecissz si bñ fecissz il
lā mortale. z etiā i medico si
b^o dissimulauit. ¶ Si docent
vel vendūt ea q̄ pcurāt aboz/
sū ad illud faciēdū. v^ol vēdūt
venena his q̄s credūt abusu
ros mortale pctm̄ ē. ¶ Si so/
phisticāt aromata qd̄ frēq̄nt
faciūt ponētes in eis vnuz p
a^oio. v^ol in electuarijs sirupis
sp̄ibz z p̄fectōibz. in cereis fa
cientes malas mixturas z vē
dentes p purz. qz vltra pctm̄
tenent̄ ad restōnez illis ad q̄s
tales res vendūt seu erogare
paupibz cum incerti sūt. De
nimijs p̄cijs piurijs z men/
dacijs z diminutis pōderibz
q̄ faciūt interrogandū ē put
sup̄ in. c. de fraudulentia z a/
lijs vicijs. in. l. pte. c. i.

¶ De mercatoribz. campsozi
bum z p̄seneris. Ca. viij.

Mercato

a ribz. cāpsoribz z p̄sene
tis q̄rēdū est. Si mi
sit n̄ solū arma z ligamia. sed
etiā q̄cūqz mercimonia ad a/
lexandriā v^ol ptes egypti. vel
terras saracenoꝝ soldano sub
iectas excōicatus est excōica/
tione papali. si n̄ habuit lniaz
a papa. dicitur q̄ Veneti hñc
¶ Si negociant non ppter
aliq̄ue finē honestū puta su/
stenatiōz familie sue ex lucro
moderato. vel ppter sustenta
tionem paup̄ez. vel puisionē
eoz p ciuitate necessariorum
z hmōi. sed negociant ppter
auariciā z ad thesaurizādum
ē mortale pctm̄. si i lucro p̄sti
tuūt finem. v^ol si intēdūt lucz
p fas z nefas si p̄nt. Si com
posuit se cū alijs mercatoribz
q̄ nō vēdāt d̄ aliq̄ miori pre
cio q̄ p̄uētū fuit inē eos qd̄ ē
excessiuū. vt sic cogant p̄sone
emere charo p̄cio. pctm̄ ē. z le
gibz phibitū. Hostie. ¶ Si
vendūt merces pro maiorip̄
cio q̄ valeant. et ex eo q̄ non
soluit fecit ei terminum. sed
etiam mutuat ei pecuniam
aliquam. vsuram committit

Si vendendo mercatias suas. puta lanā vel pānos reci-
piēdo p̄ p̄cio alia mercimōdia
puta sericuz p̄ aromatibz vel
alia. qđ vulgariter d̄r barato.
multo maiori p̄cio vendit sic
qđ recipet pecuniā peccatum
ē iniusticie z mortale. nisi ille
cui vendit etiā longe maiori
p̄cio tradat res suas. tūc pōt
vn̄ excessus p̄p̄sari cū alio
si sunt quasi equales. ¶ Si vē-
dendo ad terminū plus iusto
p̄cio vendit rōne dilatoris tm̄
z diuersis sp̄ibz cābioz. z va-
rijs modis cābioz vsurariuz
z fraudulenti in q̄ntitate z q̄-
litare z suba rerū. Interrogā-
dū est put hēs. s. in. c. de vsur-
patione rei aliene. Si frau-
dauit vel fraudari fecit. vel ali-
us p̄ eo iusta pedagia seu ga-
bellas mortale est et tenet ad
restitutionem. sec̄ si de iniustis
vl̄ cū nō tenet loca illa tuta a
latronibz. p̄p̄ qđ hec solū t̄
p̄p̄ defectū dñoz. Si dedit
falsas monetas l̄ diminutas
sciēt p̄ bonis. vel eas dimi-
nuit est pctm̄ z tenet. sec̄ si ac-
cepit monetas valētes in lo-
co p̄ co qđ valēt ibi. z mittēs
ad aliū locū ybi pl̄ valēt pl̄
pctt. Si faciēs societate cuz
alijs nō fidelr se habuit. aliq̄

occulta lucra sibi soli retinēs
tūc ad satisfactioez tenet. nisi
cert̄ eēt qđ socij rātū dē occul-
te subtraxissent. Si fecit p̄
alijs securitate cū fraudibus
nā sine fraude assuremare mer-
ces p̄ mare vel p̄ terrā. z inde
q̄rere emolimentū pl̄ vel mi-
nus fm̄ q̄ntitate picli n̄ vidz
illicitū cū subster piclo maḡ.
Assicuratio fō pctūep mo-
dū satisfactois. q̄ vulgarit̄ d̄r
sc̄pta. vbi nullū ē piculū z dā-
nū nō ē tutū q̄stū ad p̄sciam.
sec̄ si sibi est piculū ibi. Si
accepit pecuniā aliquam sub
noie depositi recipiēs sex vel
octo p̄ centenario. z cuz illis
pecunijs lucrat ip̄e mutuan-
do vel alijs illicitis p̄ctibz ad
rōnē decē p̄ ceterario z b̄mōi
p̄misit duo mortalia. vnū est
accipiēdo. aliud mutnādo. et
tenet de vsura. Si se intro-
misit i barocholis ritracolis
achifinis. q̄ vocabla n̄ decla-
ro ob breuitatē. s̄ de his vide
in sūma. pre. ū. qđ malicie sit
in eis. Achifinū d̄r qñ d̄s ge-
rit negocia stipendiario: um.
Idē si dñoz laborās p̄ eis z
cuz mutuat eis pecūias cum
expēdit recipiēs inde certuz
lucrū vl̄ salariū. z q̄stū merez
labor p̄ iustis caus̄ p̄t. accipē

Interrogatorii pars tertia

¶ n̄ p bellatibz iuste nihil pl^u
p̄ accipe rōe mutui. als vsu-
ra ē. Si vsus ē piurūz z mē-
dacijz emēdo et vēdēdo q̄ so-
lēt esse bis cibo et pot^u. Et de
bis dic vt sup̄ i p̄ma pte i lo-
cis suis. et cū stat i tali p̄posi-
to vēdo mēdacijz z piurūz
z dolis qñ occurreret sp̄ ē in
mortalī. Uñ nō est absoluē-
d^u nisi disponat abstinere ab
illis vbi ē mortale. Itē si emit
res raptas vel furatas p̄ ma-
re vl̄ p̄ terrā. dic vt. s̄. i p̄ma p-
te. c. ij. Si emit l̄ vēdidit die-
bus festiuis absqz necessitate
sed p̄ cupiditate. vel fecit rōci-
nia libroz vl̄ fieri fecit suis di-
scipulis. dic vt h̄ supra de ob-
seruatiōe festoz. Si fuit pse-
neta seu mediator q̄ d̄z sensa-
le h̄ctū fraudulētoz scienter
mortale est. z tenet leso satisfi-
cere Si fuit mediator h̄ctus
vsurarij intēdēs vtilitate vsu-
rarij z suā magis q̄ accipiētis
sub vsura mortale est. z si ipse
induceret ad mutuādū alios
ad vsuras q̄ h̄ n̄ cogitabāt vi-
det teneri ad restōez. Si me-
diator extat in alijs h̄ctibz vt
vendendo domos eq̄s z alia
aīalia. z male psuluit empto-
ri in ei^u dānū vl̄ sui vtilitatez
z vēditoris peccat mortāl^r z

tenet leso ad oēm satisfactōz
z ecōuerso tenet si i dānū vē-
ditoris psuluit. ¶ Si i fiedis
m̄rimonijs vtil mēdacijz z
hmōi i notabile dānū h̄beni-
um peccat mortāl^r.

De artificibz z mechanicis
Capitulum viij.

Fecit ar-

¶ tē cui^u op^u ē cū p̄ctō
vel ad p̄ctm̄ mortale
vt plurimū. sicut facere taxil-
los. seruire vsurarijs i illa ar-
te. Militi i bello iusto. navi-
gio pirataz. lenocinio inredē-
do baratariā z hmōi. opz q̄
dimittat ex toto artes. als nō
est absoluēdus. Si artē fecit
cui^u artificiū p̄tē ad bonū z
malū finē et vsuz. vt gladios
balistas. lāceas. venena. z hu-
iusmodi. si p̄sistit pōt estuari q̄
emptoz velit ad malū; vsuz
nō pōt facere vel vēdere facta
v̄puta in iniusto bello. secus
si dubitat. Si q̄ etiam facit q̄
sunt ad malū vsuz qñ sp̄. vt
facere fucos et ferra et h̄nōi-
d; dimittere. Si mendacijz
vtil piurūz dolis mal̄ mēsu-
ris vel p̄deribz. Si festiuis
diebz laborauit. Si nō tenu-
nauit cū posset moderādo la-
borē. de q̄bz dic vt sup̄ in p̄a-

ma parte. c. xxiiij. 7. ix

De lanificibus.

I vendidit pannū lane lanifer min⁹ p̄ciose p̄ p̄cio lane mag⁹ p̄ciose. 7. s̄b isto p̄cio. vel vnus tincture p̄ alia. vel cū aliquē defectuz habentē. ac si non haberet nil minuēs de p̄cio. vel si in festis fecit lanā tendere sine necessitate. Vel cū non plene soluit laborantibz 7. h̄mōi. i. his em̄ mat⁹ 7. min⁹ est pctm̄ fm̄ materiam.

De sarariolo.

I terroribz serici p̄cium sui laboris dat nō i pecunia s̄z i rebz diuersis. puta panno. serico. tritico 7. huiusmodi. 7. cū ille nō indiget illis. optet eū v̄dere minor p̄cio q̄ ille recepit. peccat mortaliter 7. tenetur ad restōz de damno. nisi a p̄ncipio cuz sic p̄uenit q̄ daret d̄ huiusmodi tali p̄cio. tūc aut̄ n̄ videt deceptio.

De tabernario 7. hospite.

I vendidit vnā sp̄z vini p̄ alia. vel liphamz vinum p̄ puro. vel ad clarificadū vinū fecit aut mi sit aliqua nociua corpibz. vel nō dedit plēas mēsuras. v̄l i tabna tenuit meretrices 7. r̄i/

baldos. v̄l lufozes ad taxillos velladuertenter dedit his q̄s vidit inebriari peccauit in q̄busdam mortaliter. In alijs vero ventaliter. 7. tenetur de damnis.

De macellario.

I vendidit carnes coruptas pro sanis. qd̄ ē mortale. Si vnā sp̄z pro alia. vt capraz pro castrato. 7. huiusmodi. vel diminutum pond⁹. vt. xi. vncias pro libra peccauit mortaliter. 7. tenetur de damnis.

De pistore.

I fecit panē nimis pōderosū. ita q̄ ementes sint decepti vel minoris pōderis q̄ d̄z. vel farinaz bonam alterius accepit cum fecit panem 7. posuit minus bonam. vel cum nimio furfure. peccauit et tenetur satisfaccere.

De futoze pannozum.

I qd̄ restat sibi de serico vel p̄ano vel tela v̄l alijs sibi datis p̄ fieri vestibus sibi furatur illō si sit quod notabile. nisi ille di minute dedisset sibi mercedē laboris. 7. illud capit sibi ad supplendum tantum. vel vbi esset in pacto.

Interrogatorii tertia pars

¶ Si noctibus vel diebus solen-
nibus absque magna necessitate
laborat. vel si faciat nouas in-
uentiones vanitatis.

De aurificibus

¶ Irit vel si vendit au-
rum vel argentum alchimia-
rum pro vero. vel aurum minus purum
pro magis puro. peccat et tene-
tur de dano. **¶** Si emit cali-
ces sacros non platos pro se quod
prohibetur

De cerdonibus.

¶ Vendidit unam spiritum
corum pro alia minus bona in
sotularibus.

De fabris.

¶ Ferrum calibevl ma-
lum ferrum

De locatoribus equorum

¶ Sciens locavit equum
defectuosum vel piculo-
sum et homini. quilibet tene-
tur ultra partem de danis. et sic
discurrendum est per alias artes.

De histrionibus

¶ Histrion fecit repenta-
tiones et iocos in vobis
vel factis turpia continentibus. vel
in ecclesiis vel in diuinis offi-
ciis vel temporibus indebitis est pec-
catum plus vel minus grave secundum
quantitatem.

De cytharizantibus

¶ Musicum cytharizauit

ad congregaciones illicitas vel in
ecclesia in organis pulsauit bal-
latas. puto mortale in pulsa-
te et percurante.

De finitoribus et laboratoribus.

¶ Infidelis operari sunt. i.

¶ non bono modo et incuria et
negligentia. vel non tamen quoniam
tamen modo potuerunt peccatum est.

De agricolis et rusticis.

¶ Credit explicite mi-
steria que contra solennitate
ecclesia. vel incarnationis

passionem et resurrectionis. Si
scit dominicam orationem. De obser-
uatione festorum et ieiuniorum si tamen
potest. De auditione missae in festis

**De passionis et conditione seculi in an-
no fienda. Si recepit sacram**

¶ confirmationis vel non. quod tenet si
potest. Si tenuit pro filios ad
baptismum vel confirmationem. quod

est prohibitum. De mendaciis
et peruris et blasphemis
et ebrietatibus interroga. **¶** Si

ad meretrices accessit. quod ali-
qui non credunt esse mortale nisi
tamen talis ignorantia excuset eum.

¶ Si decimas non soluit saltem
secundum consuetudinem loci illius. quod
peccauit et tenet satisfacere de

preterito si sacerdos non remittit
vel et oblationes secundum consuetudi-
nem loci non dedit. **¶** Si de excor-

datone non curauit. sed in gessit se

diuinis. vel p̄tēpsit vitare ex
cōicatos. q̄d est mortale pec/
catū. Si nocuit p se vel p fa/
miliā suā vel anialia puta di/
scurrēdo p sata alioꝝ vel mit/
tēdo vel p̄mittēdo aialia itra/
re ad pascendū. v̄l si mutauit
terminos possessionū. Ut arā
do adunat de terra primi vi/
cini agro suo in his peccauit
fm̄ q̄ntitatem dāni q̄d itēdit
facere. ⁊ tenetur satisfacere.

Si dolū p̄misit i agricultu
ra vel notabile negligentia in
dānū p̄roni vt nō simādo t/
ras vel cultiuādo vel seminā
do vel recolligēdo fruct^o de/
bito tpe p̄pter q̄d depierūt l
boues nimis fatigādo. v̄nō
destruūt. ⁊ p̄cipue ad lucrum
hūdū suū peccat ⁊ tenetō dā
no. Si tenens possessionē
ad affectū male tractauit Ut
si partiar^o nō r̄ndet dñis de
q̄ntitate tota debita fingēs se
minus recolligisse. tenet do/
minis dedānis. Si aialia
tenēs ad soccīdā nō r̄ndet ex
integro dāti d lana caseo ⁊ fe
tib^o ⁊ hmōi. In his est pctm̄
mortale v̄l v̄iale fm̄ q̄ntitate
damni. ⁊ tenetur satisfacere.
Si dieb^o festiuis laborauit
⁊ p̄cipue tpe messū ⁊ vinde/
miaz absq^z magna necessita

te: v̄l detulit ligna. v̄l victua
lia dñis suis. mortale ē. Si
vacauit ludis choreis ⁊ alijs
vanitatib^o. Si gubernauit
familiā fm̄ p̄cepta dei ⁊ eccle
sie. De sup̄stitionibus ⁊ falsis
opinionib^o que solent abun/
dare in eis. Si habet vota q̄
impleuit vel non.

De pueris ⁊ puellis. c. x.

Acquiren

i dū est de mēdacijs ⁊
p̄iurij^s. De vot^s nō
ipler^s. q̄ tñ nō obligant si irri
tant a pentib^o añ annos pu
bertatis. De missa n̄ audita i
festis. De p̄fessioē ⁊ cōiōe siē/
da semel i āno. De irreueren
tia ad pentes v̄l maiores. De
rixis. Si p̄berauit el̄icū. qz ē
dolicapax excōicat^o ē. De fur
tis fact^s de reb^o pentū vel ma
gistroy suoy. De detractōib^o
⁊ turpib^o p̄bis auditis vel di
ctis libēt. De cōtumelijs ad
inuitē. De inuidia et alijs p/
ut videt plus ⁊ min^o fm̄ eta
tem ⁊ sensuz. p̄cipue de vicij^s
carnalib^o cū mascul^o ⁊ femis
v̄l p seipos p̄missis. vel adin
uicē q̄ hodie a būdāt i ipis p
p̄ malas societates ⁊ occultat
Inrogādi se cū mag^o caute/
la ⁊ a longe vt non addiscant

Interrogatoriū pars tertia

que ignorāt. **D**ulto magis
h̄ seruandū ē erga puellas de
oīb̄ p̄dictis si credūt tē habu-
isse vs̄um rōnis iudicādū est
d̄ mortali aut veiali s̄m regu-
las ī p̄ma ⁊ sc̄da pte d̄ illis.

De clericis ī cōi. Ca. xi.

Intra cle-

C rīcosi cōi. a q̄libz cle-
rico p̄t interrogari cuz
videt̄ expedire vt q̄n tal̄ cleri-
cus ē ignor̄. Si accepit a-
liquē ordinē p̄ symoniā. qz p̄
h̄ peccauit mortalit̄. ⁊ ē suspē-
sus s̄m iura antiq̄. n̄ p̄t ex-
eq̄ susceptū. vel pmoueri vltē-
rins. nisi p̄us p̄ papā dispen-
set. qd̄ vez est si ip̄e fuit p̄sci-
symonie. qz si ignorante eo p̄t
p̄ aliū etiā dispensari. alit̄ em̄
sp̄ peccatz mortalit̄ exequē-
do. nec excusat eum iuris ig-
rancia. Nec Ray. Si acce-
pit aliquem ordinem. licz nō
p̄ symoniā. tñ a symoniaco ī
ordine vel dignitate siue oc-
culto siue manifesto est suspē-
sus ⁊ indiget dispensatiōe pa-
pe. sed dū ignorat factū. s̄. euz
ē symoniacus; excusat a pctō
exeq̄ndo officia sua. sed cum
certificat nō p̄t exeq̄ sine dis-
pensatiōe. Si suscepit ordi-
nem a symoniaco in ordie cō-

ferēdo. l̄ b̄nificio notorio. s̄l̄r
est suspensus. secus si symo-
nia non est notoria. dum h̄o
nescit excusat mō p̄dicto. s̄ n̄
postea q̄n certificat. s̄ indiget
dispensatiōe pape. als nō p̄t
exeq̄. Ray. Si recepit ordi-
nē habēs aliquā irregularita-
tē. vt homicidij. mutilatiōis.
illegitimatōis. ⁊ hmōi. si abs-
qz dispensatiōe. peccauit mor-
talit̄ n̄ p̄t exeq̄ absqz dispē-
satiōe. als peccauit mortalit̄.

Si recepit ordinem exco-
catus vel suspensus vel inter-
dictus peccauit mortalit̄ ⁊
non habet executionem. Si
exequitur officium alicuius
ordinis. vt cantando episto-
lam. vel legendo euangelium
vt dyaconus in aliq̄ p̄dicto-
rū irretit? Inia peccauit mor-
talit̄. nisi ignorātia facti eū
excuset. ⁊ est irregular̄. Ray.

Si accepit ordinē in aliq̄
peccato mortali scienter pec-
cauit mortalit̄. ⁊ quotiēscū-
qz exequitur officium alicui-
ordinis in mortali. vt accoli-
tatū sub dyaconatum dyaco-
natum ministrando aliq̄ sa-
cramentū solemniter. vt bap-
tizād o. cōmunicādo. p̄fessio-
nes audiēdo. ⁊ hmōi. Tho.
mortale est. Si exiit pub/

lic^o ꝓcubinari^o v^l a^ls notori
us fornicator. est suspensus ab
executioⁿe officioꝝ suoz. ꝓeci
pue a celebratioⁿe missæ. z si ere
quit sic suspensus efficit irre
gularis indigens dispensatioⁿe
nepape. a^ls nō ꝓt ereq^u Ho/
stie. Si nō portauit tonsurā
ex leuitate z lascinia. mortale
videt^{ur}. Si se exercuit in ne
gocijs secularib^{us} negociādo
z hmōi. vel si tenuit tabernac
lū ibi mīstrās. Vel si lusit ad ale
as z tapillos. v^l se imiscuit e
normitatib^{us} v^l turpib^{us}. v^l tri
pudij^s cū femis. Si vsus est
officio ordinū sine debit^{is} or
namentis. vt faciēdo subdya
conatū sine māipulo. dyaco
natū sine stola. celebrādo mis
sam cū defectu alicuius sacre
vestis ordinate. s. casula. ami
ctu. alba. z hmōi. vel nō etiaz
in lapide sacro. aut etiam si
nelumine aut sine adiutorio
z sine missali. z hmōi. q^u i q^uli
bet hoz^u est mortale ꝓctm. si sci
enter dimittit. nec excusat iu
ris. iⁿgrātia. Si ex^{is} in sac^{ris}.
vt in sō dyaconatu. z supomi
sit horas canonicas. q^u i q^uli
bet die q^u omisit aliquā hozaz
etiā b^{er}e h^{er}gis cū poss^{et} pecca
uit mortale. Si ex negligē
tia omisit. sec^u si ex obliuioⁿe.

z tūc tenet dicere q^u recorda
tur. aut si omisit ex ipotētia i
firmitatis. z hmōi de cā. Si
dicēdo hozas alijs exercitijs
se occupauit māualib^{us}. vt fa
ciendo coq^unā z hmōi. videt^{ur}
mortale. q^u nō satisfacit ꝓcep
to ecclie. Si mente circa a
lia vagat^{ur} volūtarie nō curās
q^usi ꝓ totū officii^u videt^{ur} morta
le. secus si ꝓponit velle atten
dere z distrahif. s. cū aduer
tit displicet ei. Petrus. Si
recepit ordinē sac^{ru} añ etatē
legitimā. s. subdyaconatū añ
xviij. annos. dyaconatū ante
xx. z sacerdotiū añ. xxv. z sus
ficit annus inchoat^{ur}. pecca
uit mortale. nec d^{icitur} ereq^u ante
etatē legitimā. si tū faciat nō
efficit irreglar^{is} s^{ed} m^o cōez opi
nionē. sed peccat. Si sacer
dos ex^{is} ꝓmisit aliquam sy
monia. puta audiendo ꝓfes
siones ꝓ habendo pecuniam
a^ls non auditurus. baptizā
do. cōicādo. inungendo. ven
dēdo septuras z hmōi. mor
tale est. Si in ꝓfessioⁿe. cōmu
nionē vel in collatione sacra
mentorū omisit debitam
materiam. vel formam. vel ri
tum. in quolibet aut^{em} hozum
mortale est. sine ex certa scien
tia facit. sine ex ignorantia

Interrogatorii tertia pars

crassa v^l notabili negligētia. nā inde seq̄tur magnū picu/ lū z irreuerētia dī. Inrogā/ dū ē em̄ d̄ formis. s. baptisimi eucharistie z alioz sacramen/ toz q̄ sunt maioris ponderis si sciūt eas. q̄s habes infra c. vl. Si notorijs pctōribus dedit eucharistiam vel alia sa/ cramēta nō penitentib⁹. Si occultis pctōrib⁹ q̄s ip̄e sci/ uit denegauit publice eucha/ ristia. vel alia sacra. qz i viro qz videt mortale. lz etiam ip̄i peccēt petēdo z sumēdo. Si celebrauit cum mortali n̄ cō/ fesso lz p̄trit⁹ mortali pecca/ uit. nisi aliq̄ necessitate instan/ te. z sacerdotis copiam n̄ ha/ bēte tūc sufficit p̄ritio. sed si/ ne hac celebrauit mortaliter peccauit. Tho. Si celebra/ uit nō dict⁹ matutinis mor/ tale ē. Si dicēdo missam nō p̄secrauit. putās ex h̄ euadere pctm̄ mortale ē z ḡuissimuz. Si celebrauit ad facienduz veneficia seu maleficia. Si nō dixit ex integro corde sed dimisit notabiles ptes misse ex i^gratia seu festinatōne p̄ci/ pue canonis. Si dicēs h̄ba n̄ irēdit p̄secrare. Si n̄ sūpsit sac̄m. Si non ieiunus. Si plures missas in vna die di/

xit in cāu n̄ p̄cesso. Si nō in azimo lz fermentato accipit. Si cū hostia q̄li corrupta v^l vino acetoso l^l quasi putrido Si sp̄ in missa occupat⁹ i va/ rijs cogitatōib⁹ volūtariē. v^l nō curās fuit de attētiōe. Si nō posuit aquam cū vino in calice ex i^gratia vel certa sci/ entia. in qlibet hoz⁹ p̄dictozū est mortale. Si nō diligēt⁹ ser/ uauit eucharistiam sub serap/ ter qd̄ aliqd̄ pdif vel a mu/ rib⁹ deuorat. Si n̄ defert in/ firmis apte z cum lumie mō debito. Si euomuit sacra/ mētū p̄t ebrietatē vel ex vo/ racitate. Si n̄ renouauit vt dz p̄pter qd̄ efficit⁹ putrida v^l marcida vel vermes generāf Si dedit infirmo patiēti vo/ mitū scient. Si stilla sāguis cadit in terram. et in his fre/ q̄nter ē mortale. lz nō sp̄. Si nimis raro celebrauit. p̄cipue si non celebrauit in magnis solennitatibus videtur mor/ tale s̄m Tho. Si p̄misit ali/ cui dicere missas recipiēz e/ lemosynas. z nihil itendit fa/ cere videtur mortale. Si ha/ bens pollutionem noctur/ nam die p̄cedenti immedia/ te ex causavbi fuit mortale v^l dubitat fuisse mortale cele/

brant etiā p̄fessio videt̄ mortale. fm Tho. vel fm Pe. de pal. qñ sic icōtrit⁹ accedit ad celebranduz. veniale aut̄ si ex eā vbi fuit veniale. nisi subsit necessitas. Si audiuit confessionem alicui⁹ nō hñs auctoritatē ab aliq̄. Si absoluit a casib⁹ a q̄b⁹ nō potuit. vt a reseruat̄is siue ex certa scia siue ex ignorantia crassa. Si intromisit se de dispensatiōe votoꝝ. vel absoluit ab excōicatiōe maiori absq̄ speciali cōmissiōe. Si posuit se ad audiendū p̄fessioes oīno ignorans ⁊ nesciēs discernere int̄ mortale ⁊ veniale. ⁊ cōia mortalia. est mortale. Si absoluit quē inuenit excōicatuū maiori ⁊ a pct̄is. quia nō p̄t. Si absoluit eū q̄ nō vult a pct̄is discedere v̄l satisfacere q̄b⁹ d̄z
 Si reuelauit pct̄m̄ auditū in cōfessione cognoscenti cōfessum illū sine l̄nia illius. in quolibet predictorū videt̄ mortale. nec excusat ignorantia. Si nimis festinauit in audiēdo nō sufficienter interrogando. Si implexis casib⁹ p̄tiores non consuluit. Si incaut⁹ in iniūgēdis penitent̄is. qz vel nimis grauel vel nimis puas dedit. Si

terrogauit de his de q̄b⁹ non debuit. v̄cz nomen p̄one cū q̄ peccauit. vel incaute in turpib⁹. Si p̄dicauit in peccato mortali exñs peccauit mortalit̄. ⁊ toties q̄ties sic p̄dicat Tho. Si p̄dicat aduertent̄ mendacia. mortale ē. Thom̄ Idem videt̄ si scandalosav̄t p̄citat scditōes in pp̄lo. Si p̄dicauit indulgentias indiseretas. Si p̄dicauit p̄pter pecuniā sibi p̄missam vel dādam symonia est. vñ ⁊ mortale. Si p̄dicat p̄pter inanem gl̄iam ibi cōstituendo finē mortale ē. Si p̄dicauit sine l̄nia. Si dicit nimis curiosa allegando poetas et philosophos frequenter. Si fabulosa et puocantia ad risū. si ab h̄mōi se n̄ subtraxit cum possz iūgeret ei peccauit. Si nimis familiar̄ ē cū mlt̄erib⁹ p̄uersando visitādo eas extra necessitatē. p̄t qd̄ mlt̄i scādalizāt. ⁊ ipe nouit s̄. possz eē mortale. Si visitauit monasteria ⁊ q̄ de cā. Si cognouit carnalit̄ illam quā audiuit in cōfessione. v̄l quā suscepit ad baptismum v̄l cōfirmationem cōmatrem. qd̄ maximū ⁊ grauissimū est scelus communiter reseruatū

Interrogatoriū pars tertia

ep̄is. De alijs ꝑo inhonestis
sibi interroga put videbit expe
dire. ¶ Si vestes sacras cali
ces extorfia ⁊ alia p̄nētia
ad cultū diuinū n̄ tenuit mū
da ⁊ decēt aptata. pp̄t mag
nā irreuerentiā posset eē mor
tale. ¶ Si b̄ndictōem mense
⁊ ḡrariactōes n̄ dixit q̄d di
cere d̄z. xliij. di. c. nō lz. ¶ Si
n̄ fuit b̄n̄ modest⁹ aspectu as
piciendo hincinde mulieres
⁊ vana. q̄d multū scandalizat
p̄sonas. s̄l̄r in incestu. statu.
bitu. auditu ⁊ h̄mōi actibus
¶ Si nō obediuit mādats iu
stis suorū sup̄iorū ⁊ sententijs
⁊ si p̄tēp̄sset mortale ē. De
alijs ꝑo p̄ctis mortalib⁹ d̄ q̄
bus habes in p̄ma ⁊ sc̄da p̄te
s̄. interrogādū ē put expedit
fm̄ q̄litate p̄sonaz.

De b̄n̄ficiats canonic̄s.

Lap̄m. xii.

Beneficia

b̄ti canonici de oibus
iā dictis in. c. p̄cedē
ti p̄nt interrogari. put credi p̄t
ip̄os in illis esse inuolutos ⁊ e
tiā de notatis in h̄. c. ¶ Si be
nificiū simplex sine curatum
obtinuit ꝑ symoniā. cui⁹ ip̄e
fuit ꝑsci⁹. nō p̄t nisi ꝑ papaz
dispensari q̄ retineat. Si ꝑo

ignorāte eo sine sciēte symoni
am ꝑmisit talē optet renūcia
re tali b̄n̄ficio si nō dispensat
al̄s furtive tenet. vñ cōtinue
stat tal̄ i p̄ctō mortali postq̄
h̄ sciuit q̄usq̄ renūciat. nec fa
cit fructus suos sed tenet re
stituere deductis expensis fa
ctis in vtilitate beneficij. ⁊
hoc maxime de symonia per
munus a manu. Si autē ig
norante eo posset etiam ꝑ ali
um dispensari. nō tñ ꝑ eū cuz
q̄ ꝑmissa est. S̄z si symonia
est notoria. est etiam suspē
quo ad executionem ordinū
sed dispensari p̄t ꝑ ep̄m si cuz
eo non est cōmissa symonia.
nō aut si est occulta est suspē
sus quo ad ordines. sed dum
tenet tale beneficiū est suspē
sus quo ad se. quia sine mor
tali peccato non exequi p̄t.
¶ Si recipit beneficiū sim
plex vel curatum per preces
carnales. id est pro indigno
porrectas cum esset male vi
te. ⁊ h̄mōi. vel ꝑ obsequiū tē
porale factum ep̄scopo vel
alij conferenti. peccauit mor
taliter. ¶ Si beneficiū cura
tū ꝑ p̄ces suas recepit. etiam
si alias dign⁹ sit. quia tales ꝑ
ces estimant ꝑ indigno tan
q̄ ambizioso ⁊ p̄sumptuoso

pmisit symoniam. vñ mortale est fm Tho. forte tñ tenet renūciare. Pro bñficio autē simpliciter lz porrigere pces p se. si al's edign⁹. vñ etiā p bñficio in generali. z h̄ intendens ad sui sustentatiōem. nō ad curā n^o magi curatū petēs q̄ aliud. Si q̄rit vel hz bñficiū n̄ intēdēs clericari lz vxorari. z intēdēs gaudere de fructib⁹ bñficiū videt vsurpatio reruz eccliarū. z̄ intētiōē dotatiūm ecclias. z iō graue pctm̄ est. ¶ Si nō fuit elect⁹ a p̄ro nis vel a collegio. z p̄firmat⁹ p̄ supiorē ad quem spectat siue p ep̄m institutus. sed d̄ mā dato vel manu dñi t̄p̄alis vñ p potentiā accepit. z d̄ intrusus. qz fur est z latro. nec pōt aliqd̄ disponere in t̄p̄alib⁹ vñ spūalib⁹. vnde nec absoluerē nec sacra pōt dare parochianis illius ecclie. Sed in quolibet hmōi actu peccat mortalit̄. Si renūciauit alicui bñficio qd̄ hz eo pacto q̄ def̄ sanguineo vel propter pecuniā sibi p̄p̄t datam symōia est z mortale in vtroqz nec p̄t iste sibi retinere tale bñficiūm sic sibi collatū. Si p mutatiōem sui bñficiū vel ecclie sic fecit cū bñficio alteri⁹ pue

niendo in se absqz iudicio superioruz ad q̄s spectat collatio bñficioz. symonia reputat de his vide plenius in sūma ¶ Si recepit bñficiū ep̄is illegitim⁹ absqz dispensatiōe. q̄a p̄ iura. iō tenere n̄ p̄t. Pōt at̄ cuz eo dispensare de simplici bñficio ep̄s. De curato p̄o vñ dignitate solus papa. ¶ Si fuit electus p symoniam non valet electio. vel si ipse aliquē elegit per symoniā vel ad ep̄atum vel canonicatū vel ad aliam eccliam. vt clerici collegiatuz eccliarū vel si alias iū dignū igrantē z publice mā lū elegit ad platuram ex amicitia z hmōi. mortale z gūissimū ē. z oīa mala q̄ sequūt ei i putant. Si male tractauit bñficiū seu eccliam. p̄mittēs eccliam l' edificia ruerel' possessiōes iculiuari. z alias res depire mortaliter peccauit et tenet ad restōnem seu satisfactiōē si committit notabilē negligentiam z damnum sic notabile. Si fructus bñficiū nō bñ expendit. vīcz vltra sbuentem suā subueniendo paupib⁹ lz dilapidauit i p̄uuijs z ep̄ib⁹. l' ē d̄dit p̄laguineis n̄ idigētib⁹ mortale ē. sec⁹ si p̄laguinei idigēt. qz tūc pōt

Interrogatorii tertia pars

uari eis. Si plā beneficia hñtia curā tenet absq; dispē
satōe fur ē z latro. nā hñs bñ
ficiū euz cura si recipit scdm
cū cura ipō iure vacat p̄muz
c. de multa. de p̄ben. extra. z h
postq; habuit pacificā posses
sionē scdi vel habere potuit.
z fruct⁹ ei⁹ pcepit. als nō va
cat p̄mū. videlicet si fructus
scdi bñficij pcedunt alteri p
papā. p illo tpe nō vacat pri
mū. extra de p̄ben. li. vi. c. si ti
bi p̄cesso. Si hñs p̄bendas
hñtē dignitatem z si n̄ curaz
aiarū. si recipit scdam silr va
cat p̄ma. extra de p̄ben. ca. de
multa. z in isto cāu z p̄ori te
nef ad restitutionē fructuū si
recepit. Si habens bñficiū
vnū violēt occupat secun
dū. vel si sciēt se intrudit silr
p̄dit p̄mum. z si qd habebat
ius in scdo etiam p̄dit z va
cat illud scdm. de p̄ben. c. euz
q. li. vi. Itē nō p̄t q̄s h̄re dig
nitate cū p̄benda absq; dispē
satōe pape. Quicūq; recipit
p̄sonatū vel dignitatē vel of
ficiū vel bñficiū. cui cura aīa
rū sit annexa. si ante obtineat
sile cū sit p̄uatus. p̄mo vt di
ctū ē. si n̄ dimittit p̄mū absq;
mora in man⁹ ordinarij in cu
ius ep̄atu est. ipō iure est etiā

p̄uatus secūdo. et est inhabil
ad sacros ordines et ad qd
cūq; aliud bñficiū p̄ extraua
gātē Jo h. xxij. Itē absq; dis
pensatione non p̄t q̄s tenere
plures ecclias vel p̄bendas
q̄ tñ nō habeāt curā aīaz nisi
in q̄nq; casibz. Prim⁹ qñ sūt
ita tennes q̄ neutra illaz suf
ficiat ad sustentationē. Se
cūd⁹ si vna dependet ab alte
ra. Tert⁹ p̄p̄ raritatem cleri
corz. Quart⁹ si ecclia ē anne
ra p̄bende vel dignitati. Qui
tus si hz vnā intitulatā z ali
am p̄mendatā: sed talis p̄mē
da de parochiali ecclia fieri n̄
pōt. nisi ei q̄ attigerit vigesi
mū q̄ntū annū. z sit sacerdos
z tali nō p̄t p̄mitti nisi vna ex
evidenti necessitate vel utili
tate. z durat nisi p̄ sex menses
extra de electi. c. nemo. in. vi.

Si habet plures ecclesias
vel prebendas habentes cu
ram aiarum absq; dispensati
one pape fur est z latro. z p̄ti
nue i mortli. nec ep̄s p̄t dispē
sare in h̄. Si etiaz hz p̄ dis
pensatōz pape sed sub rep̄ti
cie. puta quia petēdo vnū ta
cuit de alio qd habebat vl⁹ di
xit se h̄re legitimā etatē cū nō
haberet et h̄mōi idem est iu
diciū. Si per dispensatiōz

epi h3 plura bñficia. s3 simpli
cia. s3 ad supfluitatē vl etiā p
dispensatiōez pape simplicia
vel curata. cū vnū sibi suffice
ret fm statū suū nō videt tu/
tus in pscia sua qz dissipatio
est z n̄ dispētiō. Si accepit
eccliam parochiales a q̄cū qz
cū nō attigisset. xxv. añū abs/
qz dispensatiōe pape circa e/
tatem nulla est dispensatio. et
nullū ibi ius h3. c. licet canon
de elec. in. vi. Si infra an/
nū p̄putatū a die assignatio/
nis sibi regim̄is ecclie n̄ fecit
se ad sacerdotiū pmoueri est
ip̄o iure p̄uatus. eo. c. licet ca
non. Itē tenet p̄sonalr reside
re in residentia. P̄ōt̄m̄ ep̄us
cā rōnabili dispensare ad tps
tm̄. S3 de pmotiōe ad sacer
dotiū infra añuz nō extendit
ad ecclias collegiatas hñtes
curā. n̄ ad assūptos ad earū
dē regimen. de elec. c. statutū.
li. vi. q̄ Possūt etiā ep̄i dispē/
sare cū ip̄is q̄ hñt l̄ habebūt
ecclias parochiales. vt vsqz
ad septēniū l̄farum studio in
sistentes pmoueri non teneā/
tur nisi ad ordinem subdya/
conatus. quē nisi ifra añū su
sciipiāt sūt ip̄o facto p̄uati ta/
li bñficio. et medio tpe p vica
rios illis ecclisjs p̄uideatur

de elec. in. vi. c. cum ex eo. Si
hñs q̄d̄cūqz beneficium sim/
plex et quātūcūqz parū nisi
dicat horaf oī die peccat mor
talit̄ omittēdo ex negligentia
etiā si nō sit in sacris constitu
tus. Si canonicus vel alt̄
clericus recipit q̄tidianas
distributiōes q̄ dan̄t interes/
sentibus horis cuz n̄ infue/
rit. fortū p̄mittit. z tenet ad re
stitutōz. Si cū nō possit p
se curā exercere ecclie n̄ po
sunt ibi loco sui idoneū q̄ bñ
officiaret. sed malū z igrantē
q̄ ex suo malo scandalizat vt
notorius fornicator. z lusor
z hmōi. vel q̄ nescit ministra
re debite sacramenta z confes
siones audire peccat mortali
ter. qm̄ omnia mala q̄ sequūt
ei imputant. Si fo nō p̄t in
uenire idoneū p se exerceat vl
si non p̄t aliter puidere renun
ciet. Item non licet prelato
sub p̄cio vel annuo censu cō/
cedere vices suas seu iurisdi/
tionem. qz sp̄uale est. extra. ne
plati vices suas. ca. i. ij. z. iij.
vics si diceret. concedo q̄ ex
erceas vices meas. vel talem
iurisdictiōem. z totuz lucrum
sit tuū. z dabis inde mihi tm̄
illicitum ē. s3 p̄mittēdo pure
vices suas licet cōstitueret

Interrogatoriū pars terti a

salariū. xij. q. ij. c. caritatē tuā
vics dicendo. dabo tibi tū p
salario tuo. z totuz lucrū erit
meū. Hec Inno. Si aliena
uit res ecclesiasticas. vics mo
bilia bona. vt res sacras. vñ i
mobilia. vt possessiones sine
necessitate vel maiori vtilita
te. vel ñ seruata forma iur. z
hmōi. gūiter peccauit. Item
de exercitio cure aiaz quō se
habuit in audientia p̄fessio
nū. in collatiōe alioz sacram
toz. in visitatiōe ifirmoz. p̄ci
pue ne deficiāt eis sacramen
ta cū expedit. In admonitio
ne subditoz. in correctiōe vi
cioz. precipue q̄ ad notorios
p̄ctōres. p̄cubenarios tenētes
inimicitias z hmōi. ¶ Si ñ
āmonuit nō p̄fitentes z non
cōdicantes annuatiz q̄tū po
tuit significando ep̄o cū non
potuit. z hmōi. nam oues ex
negligentia p̄dite ab eo req̄rē
tur. de q̄bz z alijs sup̄dictis z
hmōi habes satis in tertia p
te sūme. ¶ Si alienos paro
chianos audiuit nō habens
autoritatē specialē ip̄e vel ip̄i
q̄ ñ p̄t eos absoluerē. ¶ Si e
mit aliq̄s res immobiles d̄ fru
ctibz ecclie. q̄ tales debēt re
manere ecclie. vñ si emit noīe
alteri? vt sic posset dare z le

gare cui vells fraus ē z furtū. z
ad restōnem tenet. ¶ Si indul
gentias p̄ se dedit cū nō pos
set. vel plures dixit h̄re e ecclie
siam suam q̄ habeat ad q̄tū
est mortale. ¶ Si reliq̄as no
uas exhibuit p̄plo honoran
das nō approbatas ab ecclie
sia. Si nimis facilis fuit ad
dispensandum in ieiunijs ec
clesie. Si elemosynas extor
sit a p̄plo z a subditis ad q̄s
nō tenebant. ¶ Si q̄stozes di
cere mendacia in ecclia sua p
misit. z qd̄ peius est si fecit pa
ctum cum eis de quota. Si
secūdas nuptias benedixit.
Si p̄misit xp̄ianas nutrices
seruire in domo iudeoz. Si
sustinuit sortilegas z diuina
trices in sua parochia. ¶ Si
p̄misit ludos vel malas p̄fue
tudies ñ obuiādo q̄tū potu
it. Clerici q̄o q̄ manifestis v
surarijs alienigenis aut alias
ozūdis de terris ip̄oz ad fe
n̄ exercēdū domos locant l̄
alio titulo p̄cedunt ip̄o facto
sūt excoīcati. nisi sint ep̄i d̄ v
suris. c. vsurarū. li. vi. Clerici
archidiaconi. plebani. decāi
p̄positi. cantores. z alij clerici
personarum habentes ac eti
am sacerdotes qui audiunt
in scolis leges vel p̄physicam

post duos mēses si nō dimit/
tūt hmōi lectōes sūt excōica/
ti. c. sup. specta. extra ne cleri. l.
mo. Clerici z religiosi q̄ indu/
cūt aliquē ad vouēdū vel iu/
rādū vel fide interposita. seu
al's pmittēdū vt sepulturas
apd̄ eos eligāt. vel iaz electā
nō mutēt s̄ excōicati. n̄ pos/
sūt absolui nisi p̄ papā. nisi i
mortis articulo. cle. cupiētes
de penis. idē d̄ reli. Clerici q̄
sciēter z sponte p̄cipauerūt
cū excōicatis a papa. z ipos
in officijs receperūt sunt ex/
cōicati. z absolutio pape res/
uat. c. significauit. extra d̄ se/
excō. q̄. Falsantes lras pape.
vel falsis sciēt vtentes. vel re/
mouentes etiā vnaz lram de
bullis pape. s̄ excōicati. z ab/
solutio pape resuat. q̄. Cleri/
ci sepeliētes i eccl'is vel cemi/
terijs eo z excōicatos a iure. l.
vsurarios manifestos. l. noīa
tim int̄ dictos tpe indicti in
casibz n̄ p̄cessis s̄ excōicati.
cle. eos. d̄ sepul. Sepeliētes
s̄ se occidētes. l. in torneamē
tis morientes z hmōi. peccāt
mortalr. nec sūt excōicati.

De religiosis Ca. xij.

In circa reli
giosos z religiosas.

Si sūt clerici vel ordinati. i/
terrogari p̄nt d̄ his de q̄b. s̄
dicum est in. c. de clericis in
cōi. puterit expediens. Si
s̄o sūt bñficiati i eccl'is cu/
ratis. de his habes in. c. p̄ce/
denti. Sed vltra p̄dicta etiā
de infrascriptis q̄ sūt p̄pa eo/
rū dōm est. z p̄mo. Si fuit re/
ceptus ad monasteriū per sy/
monia mortale est. Si s̄o fū
it symonia mentalis tm̄ p̄nia
abolef. Si s̄o pactionalis.
qz scz monasteriū exegit tātū
al's nolebat eum recipere. z in/
grediens vel p̄pinq̄ eius tātū
dederūt. vel minus p̄ ipō in/
gressū. nisi forte cū monaste/
riū est ita tenue q̄ nō sufficit
illi puidere. nam tūc oblatiō
spūalibus gratis. i. ingressu.
licet petere z pacisci de t̄pali/
bus de q̄b. debeat viuere. v̄
dicere illi. porta tecum si vis
comedere mecum. fm̄ Host.
et aliquos alios. Secus si
monasterium est pingue. z p̄
illi puidere. non p̄t fieri aliq̄
pactio vel exactio absqz vi/
cio symonie. tunc vltra p̄ctm̄
recipiēns vel receptus vel re/
cepta debēt expelli de illo mo/
nasterio. extra de symonia. c.
qm̄. Potest tñ ep̄s i hmōi d̄
spensare. scz vt non expellan

Interrogatorii tertia pars

tur de monasterio. Raymū. 7
Sui. p̄cipue rep̄it tal' symo-
nia in monialibz vbiqz terra-
rū. non sic s̄o ē deviris religi-
osis Si ingressus ē religio-
nē nō pura int̄tōe. s. seruiēdi
deo. s. alia d̄ cā. vicz nō labo-
rādi. vel si est monial. qz non
potuit nubere. 7 q̄a posuerūt
pentes ip̄am inuitam. s. ma-
lefecerint. tñ pōt 7 d̄z mutare
int̄tōez. scz vt ibi manere ve-
lit ad seruiendū d̄o. 7 sic erit ī
bono statu. als erit in morta-
li. Sed si reppit se in mona-
sterio dissoluto nō viuēte re-
glarie q̄rat si p̄t mutare locuz
cū dispensatiōe si indiget. qd̄
tñ in moniali erit difficile. qd̄
si non pōt nō sequat turbam-
i. alios vel alias in malū. sed
seruet ip̄a ordinē suū si ad bo-
num nō pōt reducere alios l'
alias. Si ingrediēs mona-
steriū reticuit impedimēta q̄
habuit ad illud sciēt. vicz qz
erat serū. vel habebat occul-
tam infirmitatē vl' alterius re-
ligiōis p̄fessus iungatus. de-
bitoz in multis. 7 h̄mōi. pec-
cavit mortali. p̄cipue si scie-
bat tale impedimētū. 7 p̄ illō
nō posse recipi ad religionez
Uel de his interrogat̄ mēda-
tū dixit 7 p̄t 7 d̄z de monaste-

rio expelli si alie puideri n̄ p̄t
Si h̄z votū religiōis arti-
oris anteqz intret. latiorez p̄-
us debet q̄rere dispensatiōez
si etiam eēt bona. 7 multo for-
tius post professionez in vna
religiōz non pōt ad aliā tran-
sire equalem vel latiorez. 7 d̄
mendicante ordine ad men-
dicantem. vel de mendicanti-
bus ad monachalem trāsire
n̄ p̄t sine dispensatiōe pape nisi
ad carthusienses. Si idu-
xit aliquē ad fligionē p̄ symo-
niā vel p̄ fraudes. pura asserē-
do ibi obseruari regulā qd̄ n̄
fit. vl' dicendo se ad nihil ob-
ligari 7 reticendo seueritates
religiōis. q̄s ille n̄ intendit s̄-
uare. 7 h̄mōi. peccavit morta-
liter. De illis q̄ etiam volen-
tes ingredi religionem aliq̄z
in qua bene viuunt auertunt
vt trabant aquaz ad suū mo-
lendinū infamantes illos et
crimina imponētes. suas at
vsqz ad tertium eclū extollen-
tes non euadere damnatiōez
certum est. quia s̄ charitatez
agunt s̄ iusticiam 7 contra sa-
cram scripturam agunt.

De voto paupertatis.

In religiōe ex̄is ob-
seruauit paupertatis
votum nihil retinēs l'

retinere deliberans. mortale ei ē p̄p̄riū b̄f̄e. ⁊ toties q̄t̄ies illud p̄posuit. Dicit aut̄ p̄p̄um qd̄ celat̄ p̄ori suo. vt si habeat ⁊ teneat pecuniā vel vest̄e nesciēte p̄lato. v̄l si sciat t̄m̄ s̄ voluntatē ei⁹ ⁊ absq̄ l̄nia. v̄l si de l̄nia eius ⁊ voluntate. t̄m̄ nō parus sibi tradere ad petitionem ei⁹. sed recusare si posset de facto. ⁊ multo peius si non solum mobilia. sed etiaz̄ immobilia. vt redditus ⁊ possessiones retinet vt p̄p̄ria d̄as vendens et dissipans vt p̄latus. nec p̄latus p̄t dare l̄niaz̄ sic retinendi. nec papa potest in p̄p̄o disp̄sare. extra d̄ stamona. c. cū ad monasterium.

Si dedit bona monasterij siue cōuēt⁹ absq̄ sup̄iorū l̄nia habita vel p̄sumpta. Si aliquid occulte recipit vel tenet mortale est ⁊ p̄p̄etas. Si recipiens se in loco vbi nō viuūt in cōmuni. p̄p̄t quod opt̄z̄ sibi p̄uidere de necessarijs habet aliqua vestimenta vel pecuniā ⁊ aliquid h̄m̄oi cuz̄ bona l̄nia. b̄n̄placito p̄latis aduertat diligenter. ¶ Primo q̄dem vt p̄ eum non stet qui in oīa velit ponere in cōmuni si alij vellent. ⁊ ad hoc operat̄ quantum potest. ¶ Sec̄do si

hec non p̄t̄ sp̄ sit parat⁹ simpliciter ponere om̄ia ⁊ dimittere in manibus p̄latis. ¶ Tertio vt de h̄m̄oi p̄cessis nihil det sine l̄nia sup̄ioris sui generali vel speciali. etiam in elemosynis. nisi in extrema necessitate. Quarto vt n̄ thesauriset nec sup̄flua teneat. n̄ de liciosa q̄rat. nec multū inq̄rēdo sollicitet. nec habeat inordinatū affectū in h̄m̄oi. ⁊ sic poterit trāsire si in alijs b̄n̄ se habeat. sec⁹ si agēdo n̄ religiose. sed laical̄ viuūt. Sed ⁊ cū p̄dictis si posset locū inuenire vbi in cōi viuūt meli⁹ ei eēt

De voto castitatis.

¶ Seruauit votū castitatis nō solū ab oī carnali ope ⁊ tractu venereo se abstinēdo sed etiā ab oī locutōe turpi ⁊ amatoriaz̄ ab om̄i cogitatione immunda deliberata. ⁊ delectatione morosa. qz̄ in quolibet horuz̄ est mortale. vt dictū ē sup̄ circa sc̄dm̄ et nonum p̄ceptum. Est etiam sacrilegium qd̄ ḡn̄ius est. ⁊ qz̄ ad ista deuenit p̄ uersationem ⁊ familiaritatem. id̄ inq̄rendū est si h̄z̄ doct̄ricitatem cū aliq̄ si monialis. v̄l cuz̄ aliq̄. si religiosus

Interrogatorii pars tertia

z si hoc repit eē extra casū ne-
cessitatis phibēd^o ē. als non
absoluēd^o q̄a q̄si ipossibile ē
q̄ tal nō incidat in ruinā. di.
xxxij. c. hospitoliū. z di. lxxvi.
p totū. Scādala etiā mltā z
oblocutōnes sequūt i pplis
z hmōi. z iō phibēd^o ē. z con-
sanguineoz etiā rarus fit ac-
cessus.

De voto obedientie.

Ifecit contra votū obe-
dientie quod ē sp mor-
tale Et nota q̄ nō sp q̄
q̄s agit aliqd s̄ regulā suā. v̄l
trāsgredit regulam vel p̄stitu-
tōes facit s̄ obedientiā. s̄ q̄
facit s̄ p̄cepta p̄tenta in regu-
la z p̄stitutōibz suoz supioz.
vel q̄n aliqd trāsgredit ex cō-
tēptu q̄ntūcūq̄ illud sit minī-
mum. Qū vero p̄latus v̄l p̄-
lata iniūgit aliqd fieri p̄cipiē-
do vel mandando in p̄tute s̄-
cte obedientie. vel sp̄ss̄cti vt
facias h̄. v̄l sub pena excōica-
tōis z hmōi. illud d̄ p̄ceptū.
cuius transgressio est mortal'
Idem esset q̄n p̄latus aliqd
mandaret subdito quomōcū-
q̄ loqueretur. declarans sibi
q̄ intendit obligare illum s̄
peccato mortali ad faciendū
illud. z intellige si mandat qd
non sit illicitū. z tale qd q̄ te/

neatur subditus ei obedire.
Similr q̄n i regulā v̄l p̄stitu-
tōibz est aliqd p̄ceptorie mā-
datū. vel sub pena excōicatio-
nis. vel sub pena carceris. v̄l
sub pena grauioris culpe. v̄l
p̄ silem locutōem cō it̄ censet
obligari ad mortale. alias at̄
faciēdo s̄ cerimonialia. vt frā-
gere silētium. tarde venire ad
chorum z hmōi. est veniale.
nisi q̄s faceret ex p̄tēptu. qz
tūc mortale. Cōsuetudo aut̄
q̄uis nō sit ip̄ p̄tēptus tū ē i
ductiua contēptus. z iō caue-
ne assuecas alicui transgres-
sioni.

De officio diuino.

Iditur horas canoni-
cas z officii defūcto-
rū q̄n d̄z dici. Nā reli-
giosus etiā si nō h̄ ordinē sa-
crū tenet ex p̄cepto ad offi-
cium. p̄cipue si est professus.
v̄n omittēdo aliquā horā pec-
cat mortalit̄. z omī die qua o-
mittit ex negligentia. nō aut̄
ex p̄cepto tenet dicere istud l'
illud. q̄uis nec d̄beat ad pla-
citū suū mutare officii. s̄ d̄z
dicere s̄m ordinem suū. Si
non fuit cum alijs in ecclia z
nimis tardauit ad dicendū
officiū. Si somnolent l' doz
minuit redicat. vel aliqd loco

eius dicat. sed si p maiori p
te dormiuit totū reiteret. Si
ibi incōposit⁹ fuit z ocul⁹ va
gis. Si risit vel ridere fecit l'
aliquā leuitatē vel locutōem
fecit nō necessariā. Si mēte
distract⁹. p̄cipue qm̄ n̄ aduer
tit. Si male legit l' cātavit l'
inclinavit ex negligētia. in q/
libet horū est pctm̄ veniale cōi
rer. Si elegit plātū p̄ symoni
am. vel etiā z si non symonia
ce m̄ indignū sciēt. Si n̄ il
lū quē iudicavit meliores ad
officiū illud sed aliū rōe ami
cicie. vel aliū intentiōe mun
dana mortale ē. Si accusa
uit calūniose plātū vel sociūz
de aliq̄ criminali. vel testifica
t⁹ ē. v⁹ dēstitit ab accusatiōe i
iuste. v⁹ alias infamavit pla
tū vel subditū dicēdo crimia
lia de eis. etiā si essent vera in
tētiōe infamandi mortale ē.
Idē si secreta sui ordinis re
uelavit sine causa iustar rōna
bili. z quō d̄s teneat ad resti
tutōem fame habes in sū. i. ij
pte diffuse. Idē si in visitatiōe
platoz nō revelavit dicēda q̄
sunt p̄ honestatē religiōis de
platis et socijs. z p̄cipue quā
do cōiter sic suat. z fit p̄cep
tum a visitatore vt dicant q̄ i
digēt correctōe. tūc em̄ omit
tere aduertenter que dicenda

sunt est mortale peccatū. D̄z
tamen intelligi p̄ceptum ser
uato ordine fraterne correcti
onis. vnde omnino occulta
de quibus pōt presumi emē
datio dici non d̄nt. vbi aut̄ n̄
speratur emendatio z p̄sumit̄
recidivatio. vel aliq̄ magnū
scandalū dici d̄z. nō tū accusā
do si sufficienter probari non
pōt. quia tūc graviter pecca
ret. sed simplr̄ denunciando
prelato. vt patri si speratur q̄
inde puidebitur. Si fecit l'
coopatus est ad aliquam cō
spirationem contra prelatos
vel inuenit aut sectatus ē p/
tialitates z sectas in monaste
rio. aut conuentu. aut diuisione
nes. quia mortale est. z crimi
na mundanorum vel demo
niorum potius q̄ religiosoz
Interrogandi etiam sunt. d̄
xij. abusionibus claustrī fm̄
Ray. que fm̄ Hugonem sūt
iste. Prelatus negligens dis
cipulus inobediens. iuuenis
ociosus. senex obstiatus. mo
nachus curialis vel causidi
cus. habitus p̄ciosus. ab̄ ex
q̄situs. rumor in claustrō. lis
in caplō. dissolutio in choro.
irreuerentia circa altare. In
his qm̄q̄ est mortale. quādo
q̄ veniale fm̄ q̄ntitatē facti z
intentionez. D̄agna etiā est

Interrogatorii tertia pars

abusio religiosū iurare in cōi locutiōe. etiam si dicat veritate. et etiam maledicere et blasphemare. etiam si ex leuitate. ¶ Inrogandū etiā ē p̄cipue de ceremonijs p̄ncipalibus et de esu carniū extra ifirmitate. De lineis n̄ vtēdis ad carnē. de lectis n̄ plumis et ieiunijs regule vel p̄stitutionū. et obfuantia silentij in certis horis et locis. Ad q̄ oīa obligantur omnes monachi. et etiam plures religiosi. et mōachi sc̄cti b̄ndicti. extra de stat. mo. c. cum ad mōasteriū et plures religiosi alioz ordinū ex constitutionibz suis. Et licet i his platus posset dispensare. nō t̄n̄ p̄t dissipare. qd̄ ē fm̄ Bēf q̄n̄ fit absqz cā rōnabili et vrgente. al̄s pct̄m̄ est dispensati et dispensato plus et minus fm̄ transgressionem. ¶ Si i obediendo male se habuit. videlicet qz obediuit i malo puera dicendo mendaciū. vel ex negligētia dimisit cōe mādātū. vel tardus fuit ad obediēdū. vel nō affectuose s̄z q̄rulo se vel dissolute et nō cū maturitate. Si irreuerēs circa maiores egre sustinendo rephēsores cum indignatiōe cōiter est veniale.

De exercitio.

¶ Ivacavit ocio qd̄ ē se tertia oīm maloz. et q̄ntū. Si inutilit̄ expēdit tps faciēdo ea q̄ sunt nullius valozis. Si fecit exercitia mundanoz. vt faciēdo bursas vestes ope polimito. recamarōnes et linea reticulata et hmōi vel p̄fectiones nimis p̄ciosas vel alia gulosa. qz magnū peccatū et abusio ē ac occasio multoz maloz. et ideo p̄hibendū est. hoc malū etiāz rep̄t̄ i monialibz modernis. Si conuersando fuit nimis leuis vel alios inducens ad leuitatem vel risum verbis. gestibz et solacijs. q̄ aliqui sine pctō fieri p̄nt ad recreatōz vel subleuādo se vel alios ab accidia. raro Si aliqui irritit̄ vel gestiuit quod s̄ymeis congruit et hystrionibus nō religiosis. Si murmurauit circa victum et vestituz. Si impatienter tulit graues mores alioz. Si se q̄uez alijs reddidit. Si singularitatem q̄siuit in cibo vestitu. dormitu et alijs. vnde frequenter in ipsis oritur superbia. et in alijs murmuratio et indignatio. Si fratres delinquentem non fraterne ad

monuit. vel defectus alioꝝ p̄
laro nō significauit vt adhi
beret remediū. seruato tñ or
dine fraterne correctionis. in
his cōit ē veniale. Si mur
murauit ꝑ sibi ꝑmittēre tāq̄
indiscretū Si impatient se
habuit dure loq̄ndo cuz qui/
bus non hz se intrōmittere.

¶ Si n̄ diligēte tractauit res
monasterij. Si nimis tenax
fuit in dādo. v̄ si nimis p̄di
gus. v̄ si acceptor ꝑsonaz sine
cā rōnabili dās maḡ vni q̄
alteri d̄ rebz cōibz. Si dedit
q̄bus nō potuit. vicz qz non
hēbat lniām. Si ꝑmisit res
pire ex negligentia. vel nimis
sollicit⁹ fuit ꝑꝑt h̄ paz vacā
do sibi ꝑꝑt mltiplicatōz tpa
liū. qd̄ viciū hodie multū re/
gnat. Si nō fuit sollicit⁹ ad
addiscēdū ea ad q̄ tenet ꝑm re
gulam ꝑstitūtōes peccat. ex
ignorantia ꝑo etiā trāsgredi
ens non excusat a pctō. Si
ē sacerdos d̄z q̄rere scire q̄ ꝑti
nent ad debite celebrandum.
Si ꝑfessor q̄ ꝑtinēt ad illud
officiū. Si in his ē negligēs
ꝑcipue cū ꝑt grauiter peccat.
sed debet etiā frequenter lege
re scripturam vel doctores ex
ponentes vel alios libros de
uotos et viles. vñ instruat.

z ꝑfortetur ad bonū. ¶ Sile
git curiosa z inutilia ꝑꝑt qd̄
retrahit a magis necessarijs.
vel doctores gentiliū. vel fic/
tiones poeticas. z hmōi. q̄a
peccatuz est curiositatis. De
prinētib⁹ ꝑo ad religionē ha
bes diffuse in tertia parte sū
me.

De oratōe et confessiōe.

Inon orauit vltra of
ficiū diuinū ꝑuatiꝝ ꝑ
se z alijs consanguineis bñifa
factoribz viujs z defunctis ꝑ
cipue recōmendatis vt debz
sollicite. Si nō frequētauit
ꝑfessionē z cōionē ꝑm regu
lam suā z morē. Donachis
ꝑo nigris ꝑceptū ē q̄ cōicent
semel in men'e. cle. ne in agro.
de sta. mo. Si non vacauit
meditatōi. q̄ ꝑmaxime indu/
cit deuotionē. Si fuit tepid⁹
in dilectiōe dei z ꝑxiimi. non
ardent affectās honorem dei
z salutē aiarū vt decet. Si
gratus ad recogitādū z cog
noscedū sua beneficia z recō
pensandum deuote ipsi deo
seruendo. Si non prepara/
uit se ad diuina vt debuit.
Hec sunt pctā in quibus q̄t
tidie offendit deus. z ipedit
ꝑfectus religionis.

De amore parentū.

Interrogatorii pars tertia

Inimio carnaliter dile-
xit et sanguine nimis
affectus eorum, prospirantes
vel gaudes de ea, aut tristat
nimis de aduersitate. Si ni-
mis eos visitat vel querit gau-
det visitari. Si cum eis loquitur
secularibus que non expediunt
vel etiam cum alijs de guerris, et
homo frequenter interrogat
et audit. Si pro eis procurat
beneficia ecclesiastica vel ter-
rena non aptis beneficijs in quibus
posset esse mortale. De
alijs homo vicijis comibus, scilicet ira,
supbia, inuidia et homini. vide
supra in prima parte. De his homo
que pertinent ad regulam suam ipse
met videat pro se et dicat. Si
penas aut penitencias tarta-
ras vel iniurias a regula vel con-
stitutioibus vel a prelo non fecit
peccauit, si ex negligentia.
Si nullo modo esset parat facere
etiam prelo precipiente est mor-
tale, si non intendit proficere in
vita, sed que seruat inuitus fa-
cit et male contentus est esse in re-
ligione hypocrita est et in statu
danatois. Tho. Qui vocan-
tur ad dirigendas moniales
in electioibus, nisi abstineant ab
his que possent oriri discordia-
m inter eas sunt excommunicati. Religi-
osi et clerici inducentes ad vo-

uendum, iurandum vel promitten-
dum eligendo apud eos se-
pulturam, vel ut eam vltimus
non mutent iam electas sunt ex-
communicati excommunicatione papali.
cle. cupientes, de penis. Re-
ligiosi que absque speciali licentia pro-
prie sacerdotum solennizarent ma-
trimonia, aut ministrarent sa-
cramentum eucharistie vel extre-
me unctionis excommunicati sunt ex-
communicatione papali, cle. i. de pu-
blici. Religiiosi que excommunicatos a
canone absoluunt in casibus non
cessis, aut que absoluunt a sen-
tentijs per statuta synodalia vel
pauicalia promulgatis, aut ab-
soluunt a pena et a culpa sunt ex-
communicati excommunicatione papali per
dictam clem. i. de pu. re. li.
Inquisitores hereticorum que odio
gratia vel lucro sunt iniusticia et con-
scientiam omiserunt sunt que-
pium peccare, vel ipsam he-
resim alijs imponere, aut im-
ponerent que officium coram im-
pedirent, sunt excommunicati excom-
municatione papali, cle. multorum.
de here. Religiiosi mendican-
tes, professi transientes ad ali-
quam religionem monachalem ex-
cepto ordine carthusien. et sunt
recipientes sunt excommunicati
excommunicatione papali
per constitutionem Martini

quinti factam **L**ōstātīe. **C**le
rici sciēt et spōte p̄cipantes
excōdicatis a papa in diuinis
sunt excōdicati excōdicatōe pa/
pali s̄m **H**ostīe. ista excōdica/
tio habet dubium. ¶ **P**artici/
pantes in crimine p̄pter qd̄
aliquis est excōdicatus aliq̄ p̄/
dictarū aliarū excōdicationū
sunt excōdicati p̄ papam. c. si
cōcubine. de senten. excō. **A**b/
soluētes aliquem ab aliqua
p̄dictarum excōdicationum ci/
tra sedem apostolicāz p̄terq̄
in mortis articulo qui taliter
absoluti si non representant
ei quo possunt absoluti q̄ ci/
tius possunt. vel mittāt p̄ ab/
solutione reincident in eādē
scz excōdicatōz papalē. c. eos.
de sen. excō. i. vi. **S**epeliētes
corpa in cemiterijs tpe inēdi/
cti in casibz nō p̄cessis a iure
sūt excōdicati p̄ excōdicatōz epi/
scopalē. cle. eos de sepul. **S**e/
pelientes excōdicatos publi/
ce aut noiatim inēdictos vel
vsurarios manifestos sciēt
in cemiterijs sunt excommu/
nicati. dicta cle. eos. **C**lerici
locantes domos manifestis
vsurarijs ad fenus exercēdū
seu alio titulo p̄cedentes sunt
excōdicati. c. vsurarum. de vsu/
ris. li. vi. ¶ **N**ō electus a dua/

bns p̄tib⁹ cardinaliū et se ge/
rēs p̄ papa est excōdicatus. c.
licet. de elec. ¶ **M**onachi et ca/
nonici regulares. **A**rchidya/
coni. dyaconi. p̄positi pleba/
ni. cantores et alij clerici p̄so/
natū habentes. aut quibus p̄/
sbiteri qui audiunt leges vel
p̄bysicam sunt excōdicati. c. n̄
magnope. ne cleri/vel mona/
chi se rebz secu. imi. ¶ **R**eligi/
osi dimittētes vbicūqz habi/
tū sue religionis. et accedētes
ad queuis studia l̄rarū sine li/
centia prelati aut conuentus
sui sunt excōmunicati. c. vt p̄/
iculosa. ne clerici v̄l monachi
lib. vi. ¶ **R**eligiosi qui decimas
debitas ecclesijs sibi appro/
priant vel vsurpant. siue qui
non permittunt solui ecclesijs
decimas de animabus fami/
liarum et pastorum suorum.
si non habent administratio/
nem et beneficia sunt excom/
municati. si habent sunt sus/
pensi. nisi requisiti desisterint
infra mensem. clementi. reli/
giosi. de decimis.

¶ **M**onachi et canonici re/
gulares non habentes admi/
nistrationem. et se conferen/
tes ad curias principum vt
damnum monasterijs infe/
rant. aut prelati sine licentia

Interrogatorii tertia pars

suorum platorum. siue qui tenent arma intra septa monasterii sunt excoicati. cle. ne in agro. de statu mona. ¶ Religiosi nec non moniales professi debent in firmo monii. et alij clerici constituti in sacris de facto. s. sunt excoicati. cle. eos. de sangu. et affini. ¶ Inquisitores hereticorum qui preter officium inquisitionis quibusvis modis illicite pecuniam extorquerent. vel scienter bona ecclesiarum ob delicta clericorum fisco ecclesie applicant sunt excoicati. nec absolui possunt. nisi plene satisfecerint illis a quibus extorserunt. cle. nolentes. extra de here. ¶ Religiosi non suantes interdictionem quod seruat sancta romana ecclesia. cle. ex frequentiibus. de sen. exco. ¶ Religiosi qui confitentibus sibi non faciunt misericordiam scientes de decimis solvendis. tales ab officio predicacionis sunt suspensi donec commode possint faciant eis misericordiam et si interim predicant sunt excoicati. Si r. et religiosi qui dicunt aliquid proba ut retrahant audientes a solutione decimarum sunt excoicati. cle. cupientes. de penis. ¶ Religiosi medicantes qui domos ad habitandum vel loca de nouo recipient aut mutarent absque inuentione pape vel alienarunt

de nouo recepta. cle. cupientes. de pe. Fratres maiores qui tempore in dicti recipiunt ad diuina fratres vel sorores de tertio ordine sancti fransisci sunt excoicati. c. cum ex eo. de sen. exco. in cle.

¶ A platis in comitiis inquirendum est primo. Cap. xliij.

Legitimus

¶ Si alicuius dignitate seu platione. an videlicet aliqui irregularitate vel infamia fuit iure iuratum cum fuit assumptus ad platuram in qua non fuit dispensatus vel absolutus. videlicet si fuit bigamus. Si opatus est in causa sanguinis. Si illegitimus Si excoicatus vel suspensus. vel notatus concubinari. qui libet horum si sciens tenet platuram furtiue. unde est continue in mortali. ¶ Nota quod illegitimus ad dignitatem vel beneficium curatum vel honoratum in religione que creatur per electionem siue dispensatione pape promoueri non potest. Ex privilegio tamen magistri ordinis cum his potest dispensari ad platuras in ordine predicatorum. de hoc habes in. iij. pre sume ritu. de censuris ecclesiasticis. ¶ Si rite et absque vicio symonie fuit electus. confirmatus et ordinatus. ¶ Si inre-

posuit pces p se. vl pcurauit
 q ali^o porrigeret pces symo-
 nia ē. 7 si fuit symonia pactio-
 nis indiget dispensatōe pape
 7 anq̄ sit dispensat^o tenet fur-
 tiue dignitatē. de h in scōa p/
 te summe. ti de symonia. 7 in
 oibz q̄ habes. s. in. c. de bñfi/
 ciatis. 7 in. c. de clericis i cōi-
 pores inērogare put erit expe-
 diens. Et si est platus religi-
 osus inērogādū est de his q̄
 sunt in. c. pcedenti 7 de alijs q̄
 sequunt. ¶ Si aliq̄d manife-
 stum pccm̄ in subditis disti-
 mulauit 7 non correxit. aut si
 non manifesta que tamen ad
 eius noticiā aliq̄liter puene-
 rūt vltorius non q̄siuit. si p̄o-
 er negligentia dimitteret. pu-
 ro mortale q̄ ad criminalia. si
 at̄ ex aliq̄ rōne vr ad mai^o scā-
 dalū vitandū sec^o. Si in ca-
 pitulo equus iudex non fuit
 Si de rebz monasterij dilapi-
 dator fuit. Si supioribz suis
 non obediuit. Si causas si-
 bi a supioribz cōmissas non
 fm̄ psiliū pitorz sed fm̄ acce-
 ptōnem psonaz determinauit
 In oibz his est pccm̄ mortale
 vel veniale fm̄ q̄ntitatē ex-
 cessus et maliciam 7 negligē-
 tiā. ¶ Si indignos 7 n̄ ido-
 neos in officijs posuit. 7 ma-

time ad curā aiaz. 7 male vlt-
 def tal^o posse excusari a mor-
 tali. si eos quos scit malos 7
 i mortali pseuerare ponit ad
 curā aiaz cum pōt repellere.
 nec credo q̄ excuset paucitas
 s. qz nō inueniūt alijs. 7 etiā si
 iste alias sit industriusus ml-
 tum. 7 bene officiet ecclesijs
 in exterioribz. Idem cum su-
 stinet tales si illos p̄t iuridice
 remouere. ¶ Si posuit ad au-
 dientiam cōfessionum nota-
 biliter ignorantes 7 ineptos
 vel criminosos. mortalt^o pec-
 cauit p regulam. Qui causas
 damni dat. ¶ Idem si tales
 tolerat cum possit remouere.
 nisi forte a superiori sint ad h̄
 positi. Sed quā curam d̄ ip-
 sis habebit cum ad sui dam-
 nationem exerceat tales offi-
 ciū audiēdi p̄fessōes. quō at̄
 dicat ineptus vel notabilite
 ignorans habes in summa.
 ¶ Si fuit nimis p̄pōsus et
 curiosus in edificijs ecclesie
 monasterij. in ornamentis 7
 hm̄di. quod est contra sniam
 Hiero. 7 Ambro. xij. q. ij. ca.
 auz. 7. c. glia epi. 7 etiā Bef.
 Et tamē a modernis sūt ho-
 die multe supfluitates 7 curi-
 ositates. 7 placita p̄ exempla
 oim̄ scōz. 7 in his amittitur

Interrogatoriū pars tertia

multuz tps ⁊ deuotio. ita vt
cōpletis edificijs exhaustus
videatur oīs spūs. ⁊ paupes
interea moriūt fame. q̄s d̄ su/
pfluīs eoz tenent sustentare.
rū. q. ij. c. ep̄s ecclesiasticarum
Si nimis fuit sollicit⁹ circa
cpalia ex hoc min⁹ debito va/
cans spūalibus in se ⁊ in sub/
ditis. vt lectiōi. orationi. ad/
monitiōi. vtq; pctm̄ est plus
⁊ minus s̄m q̄ntitatem excelsus.
Principalis em̄ eius cura
debet esse de spūalib; Si
p curias nimis discurrit liti/
gando cum scādalo hoīm cū
posset p aliū modū maḡ pa/
cificū sua repetere. ⁊ si nō tm̄
Si iura ⁊ p̄uilegia sue ecclie
non seruauit ⁊ defendit vt de/
buit. Si in dispensando in/
discrete se habuit. vel quia ni/
mis de facili ⁊ sine causa rō/
nabili in ieiunijs dispēsauit.
In esu carniū. in retinēdis
rebo ad vsuz. In penitentijs
taxatis s̄m regulam vel con/
stitutiones ⁊ hm̄i. quia pec/
cauit inducendo relaxatiōes
⁊ rigore religiōis eneruādo.
Unde b̄tus B̄ndict⁹ i regu/
la dicit. q̄ de oi dispēsatiōe h̄z
redderēt. Si fuit nimis
dur⁹ in dispensando cū debu/
it. p̄cipue cuz debilib; ⁊ infir/
mis ⁊ hm̄i. nō puidens eis

Si fuit exēplaris i incessu
moderato. habitu n̄ p̄cioso. i
modestia gest⁹. In locutiōne
rara graui ⁊ fructuosa. cauēs
discordias. pacem nutriens
oēs patienter videns ⁊ tole/
rans. singularitates vitās. cō/
munia seq̄ns cū pōt. nemini
blandus affabilis cūctis. su/
surratōes. detractōes. irrisio/
nes. p̄fabulatōes. maledictō
nes p̄tēdēs i se ⁊ i suis elimi/
nās. circūspect⁹ i oib;. nō de/
lectat⁹ de p̄sidiētia s̄z timēs d̄
negligētia. cū de singulis ha/
beat reddere rōnē sibi p̄mis/
sis. Ita curaz alioz habeant
q̄ sui nō obliuiscant. vt docet
Brego. in pastorali. Si in
corrigendo fuit nimis remis/
sus vel nimis rigidus vtrū/
q; cauendū est vt docet Bre.
in mora. ⁊ habet. xlv. dist. c. di/
sciplina. nam facilitas venie
incentiuū p̄bet delinquendi
Amb. xxij. q. iij. c. est iniusta
⁊ aspitas nimie inceptatiōis
nec corre p̄tēm recipit. n̄ sa/
lute. Leo dist. xlv. c. cū b̄tus. ⁊
c. h̄z p̄terq; ea. dist. Precipue
d̄o circa seniores d̄z p̄latus i
corrigendo se habere huma/
num. vt dicitur i illo capitu.
nisi essent habituati in malo.

q̄ tūc duri? fm Bre. vt. d. c. disciplina. r. c. licet plerunq̄. r. c. cū bñs. r. c. penitūdinis tpa. xxvi. q. vii. r. c. tanta. lxxxvi. di. Si nō indurcit q̄ntū potuit p̄bo r exemplo ad ob seruādū oīa ceterimonialia ordinis sui. Si malas cōsuetudines seu corruptelas regnare pmisit. Si cōtra regulā et decētā religiōis etiā q̄s inuenit iā inductas nō abstulit q̄ntū potuit. vt viciū p̄p̄etatis. discursū frat̄ ad placitū familiaritatē cū mulieribz vel yris. si ē monacha collatōez rerū amicis r sanguineis si ne licētia et rōnabili cā. esum carnū vbi nō debēt comedi. q̄d ē vniuersale oī monacho. de p̄se. di. v. c. monacho et p̄cipue q̄ sūt p̄ essentialia vota religionis nullo modo debz pmittere. nec etiā ad receptiōnē symoniacā monialium. si/ cut hodie fit quasi vbiq̄. Q. si nō p̄r talia remouere nec est spes in futurū dimittat curā exemplo sancti benedicti. vii. q. l. c. aduersitas. circa fi. in. c. fi. ea. q. als nec detē suā amit tat. et tandē damnatiōem cuz eis incurrat q̄cūq̄ sit ille abbas vel abbatissa. prior vel priorissa. vel alias q̄cūq̄ no

mine censeat. nec sufficit q̄ p̄ latus corrigat vicia q̄ ipsum nosse p̄tigerit. s̄z debet diligēter agnoscere vultuz pecoris sui considerando vias eius. Laueat autem ne crimīa sibi delata in foro p̄scientie vel in secreto iudicet illis in foro cōtentioso seu in capitulo. vbi t̄m manifesta sunt p̄nienda nec foro mīscēda sūt iudiciali

Si bz sub cura mōasteriū monialium. de q̄ materia dicit in. c. seq̄nti. Si indiscrete fecit p̄cepta i q̄bz multū d̄z cauere nisi sit res ardua. et si cogeret p̄ p̄ceptū vl̄ sniaz ad aliq̄d faciēdū l̄ dicēdū i q̄ n̄ esset ei subditus. vel nō deberet ei obedire. vt reuelādo peccatū occultū oīno esset ei mortale. In inq̄sitōe vero criminū receptiōe accusatōis vel denun ciatōis vel platōe snie excōi catōis et hmōi non sit p̄ceps non p̄cedat p̄ suspitōnes. sed p̄ pbationes et modos veridicos alias incurreret graue peccatū. et aliquando sententiā excōmunicatiōis. de his in. iij. pte summe. Si platus recipit aliquē ad ordīnez mendicantiū ad p̄fessionem ante annū cōpletū. p̄batiōis seu nouiciatus. est suspensus

Interrogatorii tertia pars

ā receptōe alioꝝ ad p̄fessionē
z debitor pene grauioris cul
pe. vnde mortalit̄ peccat. ex
tra de regularibꝫ. c. non solū.
libro sexto.

De epis̄ z pl̄at̄ sup̄ioribꝫ.

Caplm̄. xvi.

Arca epi

Cicopos z alios sup̄i
ores p̄latos sic p̄nt
formari interrogatōes. Si
non sit talis litterature z scie
q̄ p̄ se sciat explicare q̄ d̄z. ad
qd̄ t̄ñ tenet̄ cum habeat alios
sup̄ his informare et dirigere.
Nam si bonus cōit̄ ab hoibꝫ
reputat̄ z sufficiens. non esset
necessariū. nisi eū audire. z si
de aliquo negotio non intel
ligit̄ eum p̄fessor vel d̄nbitat̄.
p̄ de illo loq̄ p̄ sua serenitate.
Et si tale qd̄ est in q̄ variant̄
opiniones. vel non p̄t̄ dari
certa sn̄a. relinquendum est
sue p̄scie. Idēz d̄m̄ s̄ alios
clericos religiosos p̄latos et
latcos p̄ros z timoratos q̄
sciunt dicere sufficienter fac
ta sua: Si vero non est talis
sed indiget adiutorio it̄erro
gantis inquantū clericus est
videt̄ de his q̄ habes sup̄ cir
ca clericos in cōi. vt d̄ officio

diuino. de celebratione z ad
ministracione sacramentorū
z mō. z h̄mōi. Si assump̄
ad ep̄atū ex religione interro
gandū est de his q̄ habes i. c.
circa religiosos q̄ ad multa.
nā adhuc tenet̄ suare ordinē
sūū. nisi in his q̄ nō patiunt̄
officiū pastorale. vt silentiꝫ.
solitudo z vigillie z h̄mōi. In
q̄ntū s̄o b̄n̄ficiatus seu curat
us ē et pl̄atus. interrogā d̄z
ē d̄ his q̄ habes sup̄ in. c. cir
ca b̄n̄ficiatos. Et si īcepit̄ di
gnitatē seu ep̄atū habēs aliq̄
irregularitatē. vt p̄ symonias
vel p̄ intrusiones. dic vt in. c.
p̄cedenti. in p̄ncipio. Deinde
interroga de his q̄ sequunt̄ q̄
sunt sp̄cialia cure z officij pa
storalis. Si p̄tulit ord̄ies sa
cros indebite. qd̄ est vnū i q̄
multū offendit. Si p̄tulit p̄
symoniā. sed occulte. mortali
ter peccauit. non t̄ñ est suspē
sus ex hoc q̄ ad alios. sed per
symoniā notoriam est suspen
sus etiam q̄ ad alios. Sz in
vtrōq̄ cāu ordiat̄ ab eo ē in
sp̄l̄. z indiget disp̄sarōe. Si
p̄tulit sciēt̄ non habētibus le
gitimam etatem mortale est.
nec p̄t̄ ip̄e dispensare de etate.
Si p̄tulit ord̄ines p̄ saltum
sciēt̄. vel duos sacros s̄l̄.

vltimoz miores cū subdya
 conatu peccat mortalit. Si
 tulit ordies sacros extra tē/
 pora ordinationū mortale ē.
 nisi ex dispensatōe papez or/
 dinatus ē suspensus. Vno
 res tū ordines oferre p̄t die/
 bus festiuis. Si in ordinatō
 ne omisit aliqd faciendū. ⁊ si
 omisit aliqd de substantiālibz
 in qbz im̄ p̄mit̄ caract. optet
 totū iterare in alia ordinatōe
 quattuor tēpor. Si hō ē qd
 nō ē subale. sed de simplici so
 lennitate nō dz iterari. sz sup
 pleri tm̄ omisum in ordinati
 one alia. nec pus añ suppleri
 onē iste ordinatus debet exer
 cere officii. Peccat ep̄s i hu
 iusmōi si ex certa scia vlt cras
 sa ignorantia hoc facit. Idēz
 videt̄ si ex notabili negligētia
 ¶ Si ordinauit aliquē sine li
 centia sui superioris sciēt. mor
 tale ē. ⁊ est suspensus p̄ annuz
 ab ordinū collatione. Si nō
 fecit fieri examinatiōez de or
 dinandis. de scia etate ⁊ mori
 bus ⁊ hmōi fm̄ iura peccat
 mortaliter. Idem si fieri fecit
 examinatōnem p̄ iēptos ad
 hmōi ordinandos. Si fieri
 fecit p̄ tales q̄s estimabat p̄p̄t
 malam eoz p̄sciam admitte
 re indignos. si ad euz spectat

puiderede talibus vel reme
 diare. ¶ Si scienter admittit
 indignum quem iuste repelle
 re p̄t. vt ꝓcubinariū. illitera
 tū ⁊ hmōi. Si non tulit sa
 cramentū p̄firmatōis q̄n de
 buit. Solt em̄ ep̄i p̄nt illud
 oferre. et extra illud tps solitū
 omni tpe anni ⁊ hora mortu
 ris p̄nt ꝓcedere. ne sine h̄ mo
 riant̄ q̄uis sine h̄ saluentur.
 Comittendo ḡ magnā negli
 gentiā vt p̄ multos anos cre
 do esse mortale. Si nō dicit
 sacm̄ fm̄ debitā formaz ma
 teriā ⁊ locū. mortale ē. Q̄z āt
 sit ieiunus non est necesse. ⁊ si
 decens ⁊ de iure. Si bis de
 dit alicui sciēt peccauit mor
 taliter. vnde in hoc debet esse
 cautus ne iteret. ⁊ etiam debz
 aduertere q̄ aliq̄s chrismat⁹
 teneat chrismandum non cō
 sanguineus sed alius. Si in
 cena dñi n̄ p̄secrauit chrisma
 ⁊ oleū factū vt debuit. qz ino
 uāda s̄t talia. ⁊ si n̄ suauit de
 bitā materiā ⁊ formam ⁊ ri
 tū ecclie. mortale ē ⁊ hmōi.
 Si p̄secratiōes eccliaz vlt al
 tariū vel calicū ⁊ patenarū ⁊
 benedictiones vestium sacra
 rū nō fecit vt debuit fm̄ for
 mā ⁊ ritū ecclie. vel si qd bo
 rū fecit p̄ symoniam. mortale

Interrogatorii pars tertia

est. Idem de bñdictōibz ab-
batū z abbatissaz. Idē de re
cōciliatōe ecclie violatē. Do-
nialē quā nouit eē corruptaz
non de facili d3 psecrare in
gine. nec tñ manifestare cri-
men si est occultū. sed mutare
nomē hgis in castā vt n̄ ppē-
dat. Si ptulit bñficia p sy-
monia mortale ē. z si p noto-
riā est suspensus etiā q̄ ad ali-
os. secus si p occultā. qz non
est suspensus. Si ptulit sciē-
ter indignis bñficia sine sim-
plicia sine curata. mortale est
Idem si acceptauit a patro-
nis p̄sentatum ineptū. idem
si pfirmavit idignū. Si ptu-
lit plura bñficia in cāu n̄ cō-
cesso vni. vl̄ plura officia aut
p̄bendas aut dignitates vel
si sanguineis minus aptis
ptulit rōe p̄sanguinitatis p̄-
ponendo aptiores mortale ē
Si admisit ad bñficia habē-
tia curā aiaz seu ip̄a ptulit n̄
hñtibz annū. xxiij. mortale ē
Si eccl̄ijs de iure vacantibz
nō puidit de rectore sicut va-
cant curata bñficia data abs-
qz dispensatione pape his q̄
non attingunt annū. xxv. vel
si infra annū non faciūt se ad
sacerdotiū pmoueri. nisi cau-
sa studij sit missum. de quo i

ca. circa beneficiatos. supra
Si em̄ infra sex menses pri-
mo post hoc nō prouidit nō
pōt postea se introumittere. ali-
as vsurparet quod non p̄t. qz
mortale est z non tenet talis
collatio. z sic tenet errorē
suū manifestare. Idem qñ re-
cepto secundo beneficio va-
cauit p̄mū. vel scōa p̄benda
vacauit p̄ma. de quo habes
sup̄. sed plene in etiā p̄e sum-
me. Si ordinauit aliquē cle-
ricū ad ordinē sacrū sine titu-
lo vel beneficio. vel saltē p̄i-
monio sufficenti. qz vltra pec-
catū tenet ei expensas facere
quousqz de beneficio sit ei p̄-
uisum. nisi aliqz epus ei hoc
p̄misset determinando p̄so-
nā. qz tūc ille p̄mittens tenet
ad id de h̄mōi. de quibz vide
in. iij. p̄e summe. Si in vi-
sitatōe nō diligēter q̄sinit de
q̄bz debuit. z maxie de vita et
honestate sacerdotū offician-
tū. z quō se habeāt i admini-
stratōe sacramētoz. z de for-
ma eoz. Si bñ p̄nūciant
p̄cipue baptisma. qd̄ ē magis
necessarium. De audiētia cō-
fessionum quomodo se ha-
beant. quomodo populum
admoneant. et in rebus ecclie
sue. p̄cipue altaris q̄ tene-

ant mūdas. Si aut̄ inue-
nit in hmōi notabiliter exce-
dere 7 piculose. si nō punit et
puider q̄ illi se emēdent. v̄l d̄
alio si iste est incorrigibilis et
omnino ineptus. grauit̄ pec-
cat. 7 omnia mala et damna
animarū que inde sequunt̄ei
imputant̄. si p̄t obuiare 7 nō
facit. lxxxiij. dis. p̄ totū. Si
n̄ visitauit ep̄atum suū vt de-
buit. ¶ Si in visitatōe nimis
sumptuosus fuit. 7 cū nimia
familia 7 equitaturis nimis
vltra p̄scriptum numerum.
vel si ip̄e vel familia eius mu-
nera accepit. sup̄ quo ē specia-
lis pena. de quibus plene in
iij. pre summe. Si sustinet
in officijs 7 beneficijs noto-
rios ꝛubenarios. quos dz
post admonitionem si nō di-
mittant etiam beneficio p̄ua-
re grauit̄ peccat. Si pro
alijs malis 7 scelerib⁹ mani-
festis non punit in vsuris lu-
dis tabernis aleis negocijs
secularibus. venatōnibus p̄-
ditōib⁹ 7 hmōi. In his em̄ n̄
puniēdo videt̄ male posse ex-
cusari a mortli. nisi ex hmōi
punitōnib⁹ seq̄ret̄ scisma vel
magnū scādālū. di. i. c. vt cō-
stituerent̄. Si laicos sibi
subditos notorios pctōres

q̄s p̄ se nonit. vel sibi p̄ paro-
chianos eoz denūciatos. vt
adulteros vsurarios inimici-
cias manifestas exercētes nō
corrigit per censuras 7 alios
modos. grauit̄ peccat. nisi
omittat. qz n̄ sperat̄ emenda-
tio. sed deterioratio ē. Sz tū
h̄ n̄ videt̄ sufficiēt̄ excusare. sz
hoc aliud si timeret̄ q̄ue scan-
dalū in alijs. di. c. liij. ca. co-
mesatōes. Si malas p̄sue-
tudines q̄s reppit in sua dio-
cesi n̄ nitit̄ auferre q̄tuz pōt.
vt v̄dere laborare 7 hmōi in
dieb⁹ festiuis. n̄ cōicari sel̄ in
anno. 7 p̄fiteri 7 hmōi. tripu-
diare i eccl̄ijs. p̄mittere vio-
lari eccl̄iasticā libratē. aut qd̄
elici p̄ueniāt p̄ d̄ict̄ l̄ p̄ d̄bi-
tis i iudicio seclari l̄ eccl̄iasti-
cā imunitates. vt q̄ extrahāt
d̄bitores l̄ malefactores p̄ vi-
olentiā d̄ loc̄ sac̄r̄ 7 hmōi i ca-
sib⁹ n̄ ꝛcessis. dz em̄ p̄hibere
7 si p̄ admonitōz nolūt desi-
stere excōicare. 7 p̄ ꝛmissis iā
p̄ūire. als peccat̄ q̄it̄ omittē-
do ex tiorē l̄ negligētia. di. xl.
iij. sit rector l̄ doctor. Si fru-
ct⁹ l̄ reddit⁹ ep̄at⁹ sui male ex-
p̄dit dādo p̄sanguineis suis l̄
alijs n̄ idigētib⁹ peccat̄ q̄it̄.
7 si disticta sūt ea q̄ deputant̄
ad mēfaz ei⁹ ab alijs. 7 si ea q̄

Interrogatoriū tertiā pars

erogare dicitur clericis . vel ad p̄paratōem ecclie . vel paupibz dat sanguineis v̄l alijs amicis sine pbabili indigētia . teneat restituere illa . qz rapina fecit . Et silr recipiētes ab eo . Si p̄o nō sūt distincta b̄ bona cū intelligant oīa p̄mitti fidei sue . ea q̄ supfluūt ad vsū sui z familie sue p̄uenient dicitur paupibz erogare . als nō dando paupibz subtrahit . xij . q̄ ij . c . aurū . z . c . glia ep̄i Tho . Si grauauit subditos suos in i / debitis collectis . Si fecit clericos suos soluere collectas z tallias positas a dño r̄pali z gabellas ad eius instātia . ¶ Si sponte ip̄e dedit absqz lnia romani pontificis . qz p̄hibet . Si delicta clericoruz vel laicoruz . vt blasphemantiū deū vel sanctos suffocantiuz paruulos ex inaduertentia z hmōi puniuit magis pena pecuniaria ex auaricia z magis p̄pter lucrū q̄ p̄ salute eoruz ad refrenandū . Si uisitauit dyocessim vel uisitari fecit magis p̄pter lucrū q̄ p̄pter aīa rum salutes . Si alienauit bona ep̄atus sui sine lnia pape i cāu indebito in quolibet horū est mortale . ¶ Si iura aliarum eccliaz nō seruauit . Si

bona vacantū eccliaruz sibi vsurpauit cū debeant successori reservari . Si iusta debita a p̄decessoribz cōtracta rōe ecclie non soluit . Si fructus alicuius beneficij ad tempus accepit . vel partem ab eo cui dedit vult habere . in q̄libz horum est rapina . Si n̄ suauit formam iuris circa manifestos vsurarios . s̄ certa q̄ntitate p̄t̄ nō facta debita restitutione remittit sibi . z ad sacramenta z ad sepultura z admittit . Si incerta pauperibz dispensanda in vsu suū cōuertit sine necessitate . Si sententias ex cōdicationis de facili p̄pter lucrum p̄fert vel absolutōes . Si p̄misit q̄stuarios vel alios p̄nunciare indulgentias z falsas . q̄libet est mortale et graue . Si exemptos vt predicatores fratres et minores . heremitas sancti Augustini . carmelitas . seruitas . cistercienses . z alios habentes priuilegia exemptionis iniuste molestat vel pro audienda confessionum non admittendo sibi p̄sentatos idoneos . s̄m clem̄ . dudū . s̄ sepul . v̄l sibi retinendo nimios cal̄ l̄ cōsuetos vt

quottidie habeat ire ad ipsuz
vel ad aliū cogēdo q̄stū ad id
in q̄ sūt p̄ilegiati. vel eos ad
iudiciū trahēdo. cuz in nullo
possit eos p̄uenire nisi p̄ here
si peccat grauit̄ Si monaste
ria monachoz vel monacha
rū nō exēpta nō diligēt̄ z ho
neste v̄sitaui. z eos vel eas
ad suandum regulā induxit
deponendo abbates vel ab
batissas. p̄ relaxatione cū ex
pedit habēdo curā de hone
state eaz. z q̄ n̄ habeat famili
aritatē cū clericis religiosi l̄
laicis. p̄uidendo de diligēti
elauisura z de p̄fessore securo
docto z bonecōscie. p̄hiben
do ingressum symoniacuz et
p̄iuitia femiarū q̄ ibi fiunt. z
festa vana in p̄secratōe earū.

De iudicando i foro con
tentioso.

I nō tenuit vicariū pi
tū z bonū. p̄cipue q̄n̄
ex se non habuit debi
tam sufficientiam iuris. Si
nō seruauit debitū ordinem
iudiciariū. Si fuit acceptoz
p̄sonaz. Si dedit iniq̄s sen
tentias. dic̄ vt. s̄. i. c. circa iu
dices. Si n̄ seruauit debitam
formā iur̄ i ferendo sn̄ias ex
cōicariōis suspensōis z inter
dicti. qz vltra p̄ctm̄ mortale i

currit certā penā. d̄ q̄ in. iij. p̄
te sūme. p̄cipue in causis m̄fi
mōialibz optet eē cautissimū
z ponderosū circa d̄uortia.

Si dedit iniam d̄no rēpali. l̄
iudici verberandi vel ponendi
in patibulo vel incarceran
di vel als̄ puniendi clericos
suos. nisi in casu in quo esset
incorrigibiles p̄ eum. qz effi
cif cū p̄dictis excōicatus. ca.
vt fame. de sen. ex. **A**eminem
tū d̄z p̄berare manibz suis n̄
tū cū expedit p̄ laicū. s̄z p̄ cle
ricum d̄z facere p̄berare cleri
cū fm̄ iura. z a causis sangui
nuz d̄z abstinere ope p̄silio et
mandato. Si hereticos dili
genter nō inq̄siuit in dyocesi
sua. z puniuit fm̄ iura. ¶ Si
testamenta z vltimas volun
tates non fecit implere. preci
pue legata facta ad pias cau
sas. Si dispensauit in vort̄
iuramentis in q̄bz nō potuit
vel si potuit tū indiscrete z si
ne cā rōnabili p̄ctm̄ ē graue.
¶ Si absoluit a sentētijs a q̄
b̄ n̄ potuit. vt pape refuatis
vel dispensauit in irregulari
tate de q̄ n̄ potuit. Si exēpla
ris fuit in habitu nō p̄cioso l̄
pomposo suppellectilibus.
non argenteis. z curiosus in
apparatu domus. z ornatu n̄

Interrogatorii pars tertia

seculari. in victu sobrio nō cō
uivali nisi p paupib. In vi
sitando eccliam. Interessen
do diuinis. 7 p̄cipue in dieb
festiuis. hec debet facere fm
tura in solennitatib p̄cipuis
cantando missas. dīcendo of
ficiū deuote nō cursim. ordi
nando q̄ dicat in ecclia sua
debite. frequentando orōnes p̄
uatas. va cādo lectōi. di. xxx/
vi. p̄ totuz. p̄dicando si scit. si
nescit puidendo gregi suo d̄
p̄dicatoribz vtilioribz nō cu
riosis. 7 de p̄fessoribz tenendo
honestā 7 deuotā familiā. sol
licit̄ de ei⁹ salute. vitādo mu
ltēz p̄uersationem sicut p̄t.
In exitu d̄domo raro nisi ad
eccliam sepe cōferendo. 7 q̄rē
do p̄silia a seruis dei quō pos
sit suo gregi puidere. adula
tōes vt venenū abhorreat. p̄
viduarū. paupeꝝ orphanoz
et opp̄sorum existat. 7 causas
corp̄m sine expensis expediri
faciat. In iniurijs proprijs
non sit vindicatus sed pa
tientissimus. ī verbo 7 gestu
non subitus 7 iracundus ne
mini mltū familiaris nisi s̄
uis dei. sup̄ioribus obediens
eqlibz n̄ iuidēs. n̄ gaudēs de
dignitate 7 honore. s̄ lugēs
p̄ exteriori occupatiōe 7 pleb

offensiōe. 7 si in oibz diligēse
habuerit nil deo acceptabili
us. Si p̄o p̄fectorie 7 male.
nil miserius 7 dānabil⁹ ep̄i
dignitate. vt d̄t Aug. dī. t. c.
an̄ oia. ¶ De p̄lari habes ml
ta in. iij. pte sūme. ti. si. p̄ totū.
Ep̄i et sup̄ concedentes vnā
domuz vsurarijs manifestis
alienigenis ad senus exercen
dum sunt ipso facto suspensi
extra de vsuris. c. q̄. lib. vi.
S̄i si p̄mittūt q̄ h̄mōi vsu
rarij alienigene exerceāt fen⁹ i
terris eoz subiectis iurisdici
onī nisi infra tres menses ex
pulerint eos suspensi sunt. vt
in. d. c. q̄. de vsu. li. vi. Qui
se gerit p̄ papa electus a mio
ri pte q̄ a duabz p̄tibz cardī
naliū est ipso facto excoīcat⁹
Et s̄i r cardinalis qui p̄sū
pserit nominare talem papā
Et s̄i r omnes alij qui talem
recipient p̄ papa. extra de elec.
c. licet. li. vi. Omnes clerici 7
religiosi ac laici sine familia/
res curie. sine alij qui aliq̄
pactum fecerint. vel aliq̄
magnum vel paruum promi
serint. vel promissionem rece
perint ex pacto. vel promissi
one occulta vel manifesta de
derint. vel etiam receperint
quid magnum vel paruum

p aliq̄ iusticia vel gr̄a p se vel alio in causis iudiciarijs. vel lris aplicis quibuscuq̄ modis ab aplica sede obtinēdū ip̄o facto sunt excōicati. In extrauaganti Bonifacij octani. cuius absolutio pape reseruat̄. Nec habent locum in curia romana. Joh. an. et Anto. de butrio eā allegat̄. ¶ De absolutōe et penitētie iunctione.

Caplm. xvi.

Quas

p hō penitēs dixit ex se peccā sua siue et in rogatōe p̄fessoris interrogans peccā sua vt debuit. tandē cōcludat. In istis peccanī et in multis. cogitatōe. delectatōe locutōe. ope. et omisitōe. vlt̄ aliq̄ de h̄mōi. de q̄b̄ dico meā culpam. Cōfessor hō interroget eū si sit talis de quo n̄ dubitet. q̄z tūc sup̄fluū et irrīsibile. Si ip̄e dolet de omībus peccis venialibus et mortalibus p̄fessis. et si pponit firmē ab illis abstīere seu ab oīb̄ mortalibus. ¶ Si vero talis h̄z aliqua restituere. vel famam vlt̄ vel res. vel pro iniuria satisfaccere et h̄mōi. si est parus facere q̄z citi? p̄t absq̄ dilatōne a

liq̄. q̄ restitutio quō faciēda sit et quo ordine quo ad certa et incerta. vide in. ij. pte sū. r̄. deresti. p̄ totum. q̄ si dicat se nolle istud facere vlt̄ nō posse. cū tū possit nō ē absolūendū. Tho. vt dr̄. xi. q. iij. c. tūc va. Pōt tū sibi dici Misereactui et c. sed nullo mō. Ego absoluo te. Potest etiam ei iniungi aliquod bonum faciendum nō tū in p̄niam. declarādo si bi hoc q̄ infructuosa sit talis p̄fessio eiz sine remissione peccatorū. de pe. dif. v. ca. falsas. Sed si paratus ē facere oīa ad que tenetur. tunc si esset aliqua excōicatōis sententia ligatus. si non potest cum absolūere ab illa remitte eum ad episcopum seu ad alium qui possit absolūere. vel tu vadas ad procurandum absolutiōnem pro eo. et cum est absolūtus ab excommunicatione. postea tu eum absolue a peccatis. et nō p̄us. Tho. Si at̄ potes eum absolūere habēdo in hoc sp̄ale autoritatem si non absolūisti eum in p̄ncipio qd̄ decentius fuit. n̄ tū ē multa vis si fiat in fine confessionis dūmō fiat añ absolūtionem a peccatis absolue eum p̄ hunc modum vt infra.

Interrogatoriū tertia pars

¶ Primo exigendū ē ab eo iuramentū vt sit parat⁹ stare mā datis ecclie q̄ illi fiet p̄ illa cā q̄ iuramēto p̄ficto iniūgat ei h. s. si incidit faciēdo s̄ aliquē canonē, pponat nō amplius facere s̄ illū. Si hō p̄ offensa vel damno facto in aliū p̄mittat satisfacere q̄tū p̄t. et h̄ facto denudatis humeris cōfessor seu absoluens cum disciplina vel virga pcutiat euz dicēdo psal. *Difere mei de⁹ l' aliū psal. p̄nialez dādo ictū p̄ q̄libet h̄su. postea vero gl'ia patri. et sicut erat finitis subiūgit kyrie eleyson. xp̄e eleyso kyrie ele. H̄ n̄r. Et nos. h̄ Saluū fac seruū tuū Rñ. de us me⁹ speratē in te. h̄. Esto ei dñe turris fortitudis. Rñ. a facie inimici. h̄. Nihil pficiat inimicus in eo. Rñ. et fili⁹ iniquitatis nō apponat nocere ei. h̄. Dñe exaudi orōnē meā. Rñ. et clamor me⁹ ad te veniat. h̄. Dñs vobiscū. Rñ. et cū spū tuo. Oremus. De⁹ cui p̄ priū est misereri sp̄ et p̄cere. suscipe deprecatiōez n̄ram. et hūc famulū tuū quē sn̄ia excōicatiōis ligatum tenet miseratio tue pietatis absoluat. p̄ xpm̄ dñm no. Auctoritate oīpotētis dei. et b̄toꝝ ap̄loꝝ Petri et*

Pauli. et dñi pape vel archiep̄i vel ep̄i mihi concessa ego absoluo te ab hoc vinculo excōicatiōis quā incurristi p̄t̄ iniectionem man⁹ violentam in clericū vel religiosū vel p̄pter ingressum in monasteriū monialiū in cāu n̄ cōcesso. et h̄mōi. Et si plurib⁹ sentētijs est ligatus. est dicendum toties ego absoluo te ab excōicatiōe quā incurristi p̄t̄ tale et talē cāz. et si pl̄ries p̄t̄ eādē cām dōm est totiens quoties incurristi totiens ego absoluo te. et restituo te sanctis sacramentis ecclie et communioni et vnitati fidelium. In noīe p̄ris et filij et sp̄s̄sci amē h̄berando eum vsqz amen.

¶ Nota tñ q̄ ista forma q̄uis debeat obseruari. vt habet extra de sen. excom. c. nup. non tñ est ita necessaria q̄n simplici h̄bo fieri posset s̄m Pe. de pal. et Jo. de lig. Sicut ergo excōicatiō fieri p̄t̄ simplici verbo. q̄uis non debeat fieri. sic et absolutio. extra de re. iuris. c. omnis res. sed q̄n fieret huiusmodi absolutio i publico vt erga mulieres. forte tunc esset omittenda huiusmodi verberatione denudetur peccatum. Si h̄s quis

ppter reablatā alteri esset et/
 cōicat^o. Quis restituerit n̄ tñ
 ē absolut^o. nisi iudex q̄ p̄tulit
 sniam eum absoluerit. 7 h̄ de
 clarandū ē p̄sonis post abso/
 lutionē ab hmōi. vel si nō est
 aliq̄ snia ligat^o si h̄z aliq̄s ca/
 sus pctōrū ep̄o referuatorū;
 de q̄b̄ nō potes absoluere. ni
 hilominus absolue eū ab ill.
 a q̄bus potes sub hac forma
Si teneris aliq̄ vinculo ex/
 cōicatōis minoris ego absol/
 uo te. et restituo te sanctis sa/
 cramentis ecclesie. In nomine
 patris r̄c. **Disereat** tui. r̄c.
Filius dei p̄ suā misericordi/
 am te absoluat. et ego autori/
 tate q̄ fungor. absoluo te ab oī/
 bus pctis tuis a q̄b̄ possum
 te absoluere. In noīe p̄ris r̄c.
 Peccata vero a q̄b̄ nō potest
 eū absoluere exprimat ei im/
 ponens vt habeat recursū ad
 ep̄m v̄l eius vicariū propter
 hmōi absolutionē. et dicat ea
 sibi in confessione. vel si esset
 simplex et nesciret ita bene ex/
 primere factum suum scribat
 confessor in cedula illud vel
 illa si sunt plura vt illam por/
 tet penitens ep̄o vel eius vi/
 cario sub hac forma v̄l simili
Latorem vel latricē p̄sentūz
 p̄ homicidio vel incestu. tali

gradu 7 hmōi commissō ab/
 soluendūz vestre paternitati
 transmittō. vt absolutōis be/
 neficiū impendēdo. 7 ei salu/
 tarē penitētiāz iniūgēdo ip̄m
 sancte ecclesie recōciliētis. q̄ si
 ep̄s vel vicari^o remittat eum
 ad p̄fessorē ip̄m autoritate il/
 lius itēz absoluat ab oīm̄ib̄.
 et imponat penitētiāz p̄ illo
 pro quo nōdum imposuerat
 et cautū reddat illum ne illaz
 cedulam alteri legendam tra/
 dat. Vel etiam ipse confessor
 si potest vadat pro eo ad ep̄m
 p̄ autoritate si sibi velit dare.

Si vero ille nō h̄z casū de
 reseruatōis. vel si h̄z. et p̄fessor
 potest de oīm̄ib̄ absoluere p̄/
 missa absolutōe ab excōicati/
 one minori. 7 alijs. vt supra.
Disereat r̄c. **Filius** dei r̄c.
Ego autoritate qua fungor
 absoluo te ab oīb̄ pctis tuis
In noīe p̄ris r̄c. et faciat tūc
 signum crucis cum dicit **In**
 nomine. sup̄ illū. nec est neces/
 saria manus impositio super
 penitentem. immo nec decēs
 fm **Tho.** precipue sup̄ mulie/
 res. magis em̄ decet signatio
 crucis. et postea addat. Pas/
 sio dñi nostri iesu xp̄i et meri/
 ta beate **Marie** virginis. et
 omniū sanctoz et sanctarum

Interrogatorii tertia pars

dei merita. et quicquid boni feceris vel proponis facere. et mala que sustinebis sint tibi in remissione omnium peccatorum tuorum. Que verba non sunt omittenda. quia sunt magne utilitatis. scilicet omnia homini cuius habeat vim satisfactionis ex parte tute clauum. et sic magis valent. Tho.

De penitentia iniungenda penitenti.

¶ In iniungendo vero penitentiam penitenti hoc maxime attendendum est secundum omnes vires talem des quas credas eum omnino perficere quantumcumque sit magnus peccator. et secundum Lictif. melius est in homini reddere rationem de nimia misericordia quam de nimia iusticia. xxvi. q. viij. c. alligant. Dando etiam libertatem que cum una die omittitur. scilicet orationem iniunctam vel ieiunium possit in alia die supplere. Si vero dubitatur de aliquo ne faciat penitentiam. puta ieiunium. dicas que faciat loco ieiunij elemosinam vel aliud. Oraciones vero pro peccatis que de facili solent recidivare in mortale raro danda sunt. vel pro paucos dies danda sunt. Ieiunia vero elemosine et peregrinationes et homini possunt dari pro plures dies. quia homini etiam si fiant in mortali non

sunt reiteranda. quia valent quantum ad effectum quem post se relinquunt post expirationem in satisfaciente. cum quis revertitur ad gratiam. Tho. Querendum est etiam a penitente si poterit vel dubitat facere penitentiam sibi datam quia tunc non esset danda vel commutanda. vel remittenda esset. ¶ Declarandum est etiam peccatoribus magnis secundum Hostien. que secundum regulas ecclesie taxatas. xxij. q. i. c. predicandum. pro quolibet mortali est septenis penitentia iniungenda. et ideo non credat peccata sua lenia. quia parva datur ei penitentia. quia hoc fit ne eam dimittat. quod esset ei mortale. et oportet ei confessionem iterare si esset oblitus eius. Potest etiam admoneri que faciat aliquod memoriale de penitentia sibi iniuncta ut melius illius recordetur. et si oblitus fuerit que ad te revertatur vel si non posset bene facere illam tu commutabis eam sibi. Si vero postea recordatur de aliquo peccato criminali quo tunc fuit oblitus si poterit tui habere copiam revertatur ad te. quod vis non sit ei necessarium. vel vadat ad alium. nec teneat nisi tantum illud dicere. ¶ Si habet vota que non potest implere vel dubitat si tu habes in hoc spe

cialem auctoritatem dispensa. l
 ponit in aliud pium muta.
 Si fo nō habes auctoritates
 remitte euz ad epum vel eius
 vicariū. Laue etiam ne iniū
 gas pnam p quā fit p iudici
 um alieno iuri. aut p quā def
 occasio ruine spūalis alicui.
 aut p quā possit manifestari
 alterius pctm occultū. Con
 fessum aut q̄rum potes stu
 deas ad p̄tritionem induce
 re verbis. sine ante siue in pro
 cessu sine confessiōez. vt
 nō dicat peccata sua quasi fa
 bulas. sed cum detestatione.
 et vt ait Aug. Laute et astute
 aliq̄n interrogando q̄ credit
 illum ex verecundia occulta
 re. Circa vero turpia et car
 nalia pctā n̄ descendas nimis
 ad p̄ticulares circūstantias
 postq̄ habet species sufficiēs
 peccati et hmōi. a remotis in
 terrogando ne addiscant ho
 mines malicias et peccata q̄
 nesciūt. Tho. Admonendo
 eū sup omnia vt vitet malas
 societates. frequenter p̄fessio
 nē. audiat sepe verbum dei. q̄
 rat orōnes et p̄cipatōnes bo
 noz q̄ fiunt in religiōibz et in
 dulgentias.

De infirmis

Capitulum. xvij.

Circa infir

c mos sic agendū est.
 Aut em̄ talis ē in pi
 culo mortis. aut non. Dico
 aut piculum mortis nō solū.
 quia in extremis constitut.
 sed quia frequenter contigit
 hoīes mori ex illa infirmita
 te. et medici dubitāt. In tali
 cāu potest q̄libet absolui a q̄
 libz sacerdote de quolibz pec
 cato. et a qualibet sentētia abs
 q̄ alia licentia cum piculum
 est i mora. Talis em̄ infirm.
 aut iam amisit loquelam vel
 vsu rōnis. puta quia iam
 freneticus. aut nō. et in p̄mo
 casu si bene viuebat vt bon.
 fidelis. et frequētabat p̄fessio
 nē. cōiōnem. et hmōi. si petier
 rit sacramenta q̄uis ex inspe
 rato ei talia acciderint. Vel
 etiam si malus et obstinatus
 diu pseuerans in peccatis et
 diu n̄ p̄fessus. si petijt sacer
 dotem vt confiteret. et ostēdit
 se velle facere omnia q̄ debet
 et interea fact.
 ē mut.
 vel frenetic.
 et piculum est in mora
 debet p̄supponi contritus.
 et faciente aliquo confessiōez
 generalē p eo sicut fit in po
 pulo sacerdos faciat absoluti
 onem ab omni sententia et

Interrogatorii pars tertia

peccato. et in iugere circumstantiis aliqd pro faciedum vel hereditibus aut sanguineis pro ei? aia si volunt acceptare. Deinde dicitur dari eucharistia a ppo sacerdote seculari. Quis non sit confessus. qz non potuit. l' ab alio sacerdote seculari. non aut religiosus. si non habuit licentiam a ppo sacerdote vel ep'o. al's ipse religiosus incidere in excoicatione papalem in hoc cau. Et hoc vez est. nisi timeretur de expuioe vl' vomitu eius. qz tunc non deberet sibi dari eucharistia s3 extrema unctio t'm. imo etiaz si non potuit coicare. quia si propter frenesim non pmitteret se ynigi. potest ligari. et sibi violent' dari. Astantibus autem infirmo debet credi si perhibent testimonium q' petierit confessionem. et ostenderit signa contritiois. Si autem non est dicta confessus. vel qz notori? peccator incurrit subito amentiam et mutitatem vel infirmitatem. nec prius nec post ostendit signa contritionis. nil ei dari debz nec sacramenta. nec ecclesiastica sepultura. Si vero nec loquam amiserit nec amentiam iuravit. dicitur ab eo exigere pura confessio peccatorum plus et minus secundum quod pa-

titur ipse. Nam si est in extremis de principalibus est interrogandum pmaxime inducendum eum ad p'ititionem cum spe venie. sed si non est ita in extremis et vellet facere generalem confessionem de tota vita sua sicut multi infirmi fecerunt. Quis non sit necessarius de his que rite al's confessus est iterare confessionem admittenda est. et tandem absolutio impendenda ab omni sua excoicationis. et ab omni peccato modo supradicto. in. c. pcedenti. Ita t'm q' si ligatus esset aliq' excoicatione a q' confessor extra illud p'iculum non potuisset absolueret. debz ei iniungi q' si euadat infirmitatem. q' cito? modo pot' presentet se ei ad quem ordinarie spectabat absolutio illius excoicationis. al's si non faceret reincidenter in eandem excoicationem. extra de sen. exco. c. eos. li. vi. Sed si erat detentus aliquo peccato de casibus ep'o reuatis. non oportet q' iniungat ei q' p' sanitatem ad ep'um vadat pro absolutioe qz ad illud non tenet. s3 sufficit sibi illa absolutio. ¶ Nota tamen q' si talis esset vsurari? publicus non pot' tal' admitti ad confessionem et ad alia sacramenta

nisi facta p̄us cautōe de resti-
tutiōe vsuraz. vel p̄missione
ab heredib⁹ d̄ hmōi. z si i cāu
q̄ amississet ip̄e loq̄lam ȳl vsū
rōnis oñ dat post signa p̄tri-
tiōis fm̄ formam iuris q̄ h̄
i. c. q̄. dev. li. vi. His pa-
ctis nō est p̄nia i firmo in iun-
gēda. qz eā facere nō posset sz
innote scēda. vt d̄. xxvi. q. vii
cab infirmis. declarādo sibi
talē tibi darē p̄niaz si esses sa-
nus. q̄uis deberes facere ml-
to maiorē fm̄ regulas ecclie.
sed qz nō potes modo cū eris
sanus facies h̄ vel illud ȳl ve-
nies ad me z tibi dabo. Istō
tū vltimū nō videt̄ securū. qz
raro revertūt̄ p̄ p̄nia. Sive/
ro de^o alit̄ d̄ te disponderet. di-
mittas p̄ aīa tua tū p̄ p̄nia.
Pōt etiam iniungi amicis l̄
consanguineis aliquid p̄ pe-
nitentia. si vterqz acceptat. z
si credatur q̄ satisfaciens sit i
statu gr̄e. Sup̄ omnia enim
auisandus est. vt si debet ali/
qd̄ alicui. vel rōne maleficij l̄
d̄ctus vel depositi vel alit̄ de-
clarēt bene vt nō discedat cū
alieno ab hoc seculo. ne inef-
nū damnet̄. Et d̄ restōne z le-
gatis ad p̄ias causas p̄ ania
sua ita disponat q̄ cito cogāt̄
executores expedire. z non p̄

longare sicut sepe z quotidie
faciunt. q̄ si nollet sufficiens
disponere de restitutione sien-
da non est absoluendus. Ex/
hortandus est aut̄ ad contri-
tionē simul z p̄fidentiam di-
uine misericordie exēplo latro-
nis ex meritis passionis xp̄i.
Si aut̄ h̄si non possit copia
sacerdotis. q̄uis bonū sit ha-
beri i hmōi piculis in mari vi-
delicet. bello. vel infirmitate l̄
morte violenta p̄t laico p̄fite-
ri. tū non est necessariū quod
si fiat q̄s etuadat. teneat̄ talis
itez de illis omnib⁹ p̄ctis cō-
fiteri. quia n̄ habebat ille cla-
ues ecclie. Si p̄o infirmus
non est in periculo mortis si
h̄z casum excōicationis. vel
peccata reseruata episcopo.
debet confessor ire. vel mitte-
re ad ep̄m si potest p̄ autorita-
te hmōi. tū modo tali q̄ non
p̄dat peccatorem. nisi p̄us il-
le sibi dederit licentiaz noian-
di eū. Si p̄o infirmus h̄z in-
dulgentiam in articulo mor-
tis a papa. appropinquante
morte sic potest fieri absolutō
post omnia sup̄radicta p̄ di-
cta indulgentia.

Forma absolutionis i ar-
ticulo mortis

Interrogatoriū tertiā pars

Meretur tui rē. Autori-
tate dñi nři ihu christi
z brōz apłoz Petri z
Pauli. z dñi nři Pape. N. et
sancte romane ecclie in hac p-
te tibi concessa specialr z mi-
bi commissa. concedo z do ti-
bi plenariam indulgentiaz z
remissionē omniū pctōz tuo-
rum. de quibus ore confessus
es. Nota hic an melius sit di-
cere. de quibus mō p̄fessus
es. an de quibus ore p̄fessus
es z corde p̄rit. q̄ nō p̄missi-
sti sub p̄rextu istī indulgētie
in q̄tū clauēs ecclie se exten-
dunt. que q̄dem plenaria in-
dulgētia sit tibi in augmen-
tum virtutis z gratie z acq̄li-
tionis vite eterne. In nomi-
ne patris et filij z spiritus san-
cti. Amen.

¶ Forma absolutionis ab ex-
cōicatione minori.

Eo te absoluo a vincu-
culo excōicationis quaz
incurristi p̄cipando
cū excōicatis in cāu nō p̄ces-
so in loq̄la. in cibo vel potu z
bmōi. z restituo te sc̄tis sacra-
mentis ecclie. In nomine pa-
tris z filij z sp̄s̄s̄cti amē. Nota
p̄o q̄ in absolutione ab ex-
cōicatione maiori debet p̄mo
exigi iuramentū. vt. si iurc̄sta

re mandatis ecclie. que sc̄z ei
fient ab absolvente p̄ tali ma-
teria. q̄ factō imponi ei debēt
mandata rōnabilia. vt satisfi-
ciat ei quem lesit vel damnifi-
cauit si potest. si tamen pro
bmōi est excommunicatus.
precipue ei iniungendum est
ne amplius veniat p̄ illuz ca-
nonem. vel si fuit excōicatus
propter verberationem cleri-
ci non ampli⁹ verberet. Se-
cundo ex̄tis humeris absol-
uendus debet p̄berari cū vir-
ga. dicendo p̄s. Misere mei
deus. vel alium psalmū peni-
tencialem ad quemlibet ver-
sum dādo vnū ictū. Postea
subiungat P̄ nři. Et ne uos
Saluū facerū tuū rē. p̄t
pauloan sup̄ notatū ē. Deus
cui pp̄riū ē misereri rē. tāde⁹
habens auctoritate⁹ absoluat
sic dicendo. Auctoritate oīpo-
tentis dei rē. prout supra ple-
ne dictum est.

¶ Forma absolutionis a p̄cis
excōicationis minoris.

I teneris aliq̄ vinclo
excōicationis vel p̄ci-
pacionis a qua pos-
sū te absolueri ego absoluo te
z restituo te sanctis sac̄tis ec-
clesie. In noīe patris z filij. rē.
Dñs nři ihesus xp̄s te absol-

nat. z ego auctoritate q̄ fūgoz
 abfoluo te a pctis tuis. In
 noie p̄ris zc. Dia bona q̄ fe
 ceris vel facies. z qcqd pate
 ris vel patieris fit tibi i remis
 sione pctoz tuoz oim. z i au
 gmentū gfe z p̄miū vite eter
 ne. Amen.

Forma sacramenti baptis
 matis.

Bo te baptizo. In no
 mine p̄ris z filij z sp̄i
 ritus sancti. amē. Tho.
 in. iij. ego z amen nō sūt d̄ sb
 stantia sacri. tñ dici debent ex
 statuto z cōsuetudine ecclie.
 Sed si dubitatur. si es bap
 tizatus non te rebaptizo. Si
 nō es baptizat⁹ ego te bap
 tizo. In noie p̄ris z filij z sp̄i
 sancti. Amen.

Forma confirmatiōis seu
 chrisimatis dande p̄ ep̄m.

Onsigno te siḡ crucis
 z chrisimo te chrisima
 te salutis. In noie pa
 tris z filij z sp̄i sancti amen.
 In fronte detur. z cum chrisi
 mate cōsecrato ab ep̄o. Tho.
 in quarto.

Absolutio a pctis.

Bo abfoluo te a pctis
 tuis In noie p̄ris z fi
 lij z sp̄i sancti amen.
 oia p̄o alia sunt ad bene esse.

Thomas.

Forma extreme vnctōis. et
 p̄mo ad oculos.

Er istam sctām vncti/
 p onē z suā p̄issimā mi
 sericordiā p̄cat tibi do
 min⁹ qcqd p̄ visum deliq̄sti.
 fm ordine frat̄ū p̄dicatoruz
 vel sic fm clericos seculares.
 qcqd vicioz oculo deliquisti
 Inungo oculos tuos isto o
 leo sanctificato In noie p̄ris
 zc. Tho. in. iij. sed seruanda
 est p̄or. l. Gregoriana. Et sic
 da est vnctio in sex locis cor
 poris ad minus. Primo in
 vtrisq̄ oculis dicendo vt. s.
 Secdo in vtrisq̄ auribus. di
 cendo. p̄ istaz zc. vt supra ad
 illud. qcquid z exinde sic de
 liquisti per auditum. vel auri
 um vicio deliquisti Tertio i
 naribus dicendo. per istam.
 zc. quicquid deliquisti per ol
 doratum. vel nariuz vicio de
 liquisti. Quarto in ore clauso
 dicendo. per istam zc. quic
 quid per gustum deliquisti.
 vel quicqd oris vicio deliq̄sti
 Quinto in vtrisq̄ manibus
 ab intra in palmis. dicendo.
 Per istam sanctam zc. quic
 quid deliquisti per tactum.
 vel tactus vicio. Sexto in
 pedibus ambobus in parte
 n 4

Interrogatoriū pars tertia

superiori dicēdo. p istā rē. q̄c/
qd deliquisti p gressum vel icel/
sum vel recessum vel taliū vi/
cio deliquisti. Clerici seculares
addūt septimū ad lūbos q̄ fi/
eri d̄z vbi est p̄suetudo. licet n̄
vtaf ordo p̄dicatoz erga f̄fēl
z fit in renibz. dicēdo. p istā
rē. q̄c quid lumborum vel p
carnis viciuz deliquisti. z dū
fiunt vnciones dicantur h̄c
verba semel tantū.

**Forma consecratiōis cor/
poris christi.**

Ec̄ē fm Tho. in. iij.

b Hoc est em̄ corp⁹ me/
um. em̄ in non est d̄ sb/
stantia p̄secrationis. nibilo/
minus tñ non d̄z omitti. al̄s
peccaret mortalit̄.

Forma p̄secratiōis sāguis.

Ec̄ē em̄ calix sanguis

b mei noui z eterni testa/
menti. mysteriū fidei q̄
p vobis z p multis effunde/
tur in remissionem peccōrum
Omnia em̄ verba hec sunt de
suba p̄secrationis p̄ter enim
fm Thomam.

Forma ordinū in p̄mo.

Uicū sint septem fm

q Tho. q̄libet h̄z formā
suā. Scienduz est fm
Tho. in. iij. q̄ tūc ip̄rimitur
character seu recipit̄ ordo cuz

porrectū instrumentū illius
ordinis tanq̄z materiam ab
ep̄o dicente formam illi⁹ or/
dinis tangit manū ordinan/
tis ad illum ordinem.

Forma ostiarij.

i **Uis q̄ ordinantur ad**
hunc ordinem tradit̄
ep̄s clauē ecclie dicēs

Sic agite q̄si reddituri deo
rōnem pro his rebz q̄ his cla/
uibus recluduntur. Archidia/
conus p̄o ostium ecclesie fa/
cit illos tangere.

Forma lectoratus.

Uic tradit ep̄s codicē

b de quo lecturus verba
sicut p̄pbete. vt missa/
le vel eplaz librū dicēs. Ecclē
p̄ite z estote p̄bi dei lectores
habaturi si fidelit̄ z deuote im/
plueritis officiū v̄m partes
cū his q̄ verbum dei ab inuicē
ministrauerunt.

Forma exorcistatus

Uic tradit ep̄s libellū

b in q̄ scripti sunt exor/
cismi. vel illum vbi ex/
orcizatur aq̄ benedicta. v̄l a/
lium dicens. Accipite z om̄e
date memorie. z habetote po/
testatē ip̄onendi manus sup
energumios siue baptizatos
siue cathecuminos.

Forma acollicatus.

Ut tradit eps cerose
 b rariū. i. candelabrum
 dicēs. Accipite cerose
 rariū cuz cereo. ⁊ sciatis vos
 ad accendenda luminaria ec
 clesie mancipatos. Accipiat
 etiaz vrcolū vacuū ab archi
 dyacono dicente epō. Accipi
 te vrcolū ad effundēdū vinū
 ⁊ aquā in eucharistiā sangui
 nis christi.

Forma subdyaconatus

Ut dat calix vacuus
 b cū patena ab epō ⁊ vꝛ
 cecolus cū aq̄. a manili
 l. bacili ⁊ manutergio ab ar
 chidyacono dicente. Videte
 cuius ministeriū vobis tradi
 tur ⁊ iō si vsq̄ nūc fuistis tar
 di ad eccliam. ammodo de
 betis eē assidui. Si vsq̄ nūc
 fuistis somnolenti. ammodo vi
 giles. Si vsq̄ nunc ebriosi
 ammodo sobrii. Si vsq̄ nunc
 inhonesti. ammodo casti. Obla
 tōes q̄ veniūt in altari panes
 ppositōis appellant. de ip̄is
 oblatōibz tātm̄ dꝛ poni in al
 tari q̄ntū possit pplō suffice
 re. ne aliqd̄ putridū in sacra
 rio remāeat. Palle vero que
 sunt in substratoria altaris ī
 alio vase debent lauari. In
 alio corporales ⁊ palle. Ubi
 aut corporales lote fuerint. nul

lum aliud lintheamen ibides
 debet lauari. Ipa aut aq̄ dꝛ ī
 baptistergio mergi. Iō ad
 moneo vt vos exhibeatis ita
 vt deo placere possitis.

Forma dyaconatus

Ut tradit eps libꝛuz
 b euāgelioꝝ dicēs. Ac
 cipite p̄tatem legendi
 euāgelii in ecclia dei tam p
 viuīs q̄ p defunctis. In no
 mine dñi amen Item ep̄s po
 nit manū sup caput eius di
 cens. Emitte in eum que su
 mus sp̄s sanctum ⁊c. Item
 dat ei stolam dicens. Accipi
 te stolam. vt patet in pontifi
 cali. In datione tantū euāge
 lioꝝ libri fm Tho. character ī
 primitur.

Forma psbyteratus.

Ut ep̄s tradit calices
 b cū patena p̄parata. i.
 cū vino in calice ⁊ ho
 stia in patena. al̄s non recipe
 ret characterem fm Tho. si n̄
 esset p̄parata dicens. Accipi
 te potestatem offerre sacrificioꝝ
 deo missamq̄ celebrare tam
 p viuīs q̄ p defunctis. In
 nomine dñi amē. Itē ab epō
 imponit manū sup ordinan
 dū. ⁊ oēs sacerdotes cum eo
 ibi p̄sentes dicente ip̄o epō.
 Orem⁹ dilectissimi domi ⁊c
 n s

De restitutōe liber tertius

vt in pontificali. Petrus de tharantasia dixit q̄ in ipositiōe manū imp̄mat̄ caract̄ Primū tñ veri⁹ e⁹ z cōmuni⁹ fm Tbo. s. in porrectōe calicis p̄parati. Item inungunt manus sacerdot̄ cū ordinat̄ ab ep̄o dicente Cōsecraret̄ s̄a cūficare zē. Itē aprat̄ sibi stolā sup̄ hūeros dicens. Accipite iugū dñi zē Itē vestit̄ eū cum casula. i. planeta dicens. Stola innocentie zē. Nota ergo q̄ si p̄mū fuerit omis̄sū. id est porrectio calicis p̄parati totū d; iterari q̄si nihil sit factum. Si p̄o istud fuerit obseruati z aliqd̄ de p̄dictis alijis fuerit omis̄sum. nullo mō debz iterari ordinatio. sed qd̄ omis̄sum est debz sup̄pleri ab ep̄o in alia ordinatiōe z interim nō celebret.

Forma sac̄ri m̄rimoniū.

On est determinata.

n Est autē forma illa ex p̄ssio p̄sensūs per s̄ba vnus in alterz iugū. vt accipio te in vxorem. vel accipio te in vxorem. vel cū interrogatur. si vult talē in vxorē vel virū z r̄ndet q̄ sic. vel si loq̄ nō p̄t p̄ scripturā v̄l alia signa ex p̄mentia p̄sensum.

¶ Finit tertia ps libri sc̄di. z

p consequens tot⁹ tractatus siue sūmula de confessorē. cū in erogationib; fiendis. Reuerendissimi fratris Antthonini Florentie archiepi.

Incipit liber tertius p̄ntis tractatus de restitutiōibus. Et primo d̄ restitutiōib; in genere in q̄ ponunt̄ viginti manus rapientium quarū q̄libet habet q̄n q̄ digitos seu modos. z sic sexcentū modi in q̄b; fit restitutiō vel erogatio. vt patet̄ sc̄cunda pte summe. ti. ij.

E prima

d māu feneratoria p̄ intelligit̄ illud quod habet̄ Apoc̄. xvij. Vidi mulierem sedentem sup̄ bestia cocineam. i. diabolū habentē in manu ei⁹ poculum aureū. Nec mulier est cupiditas. q̄ in manu. id ē in ope vsure hz diuitias quas sicut. sed n̄ extinguit̄ eius sitis. sed solum delectatur in v̄idendo. Nec autem habet quinq; modos sicut manus habet quinq; digitos. ¶ Et primus est in pi